

Tilinpäätös 2024

Pelkosenniemi

Khall 27.03.2025

Khall xx.xx.2025

Kvalt xx.xx.2025

SISÄLLYS

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	5
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	5
1.2 Yleinen kuntatalouden kehitys	7
1.3 Pelkosenniemen kunnan taloudellinen kehitys.....	8
1.4 Kunnan henkilöressurit	16
1.4.1 Luottamushenkilöorganisaatio	16
1.4.2 Viranhaltijaorganisaatio.....	17
1.4.3 Henkilöstömäärä ja sen kehitys	18
2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	22
2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen	23
2.2 Sisäisen valvonnan toteutuminen	26
2.3 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	28
2.4 Ympäristöasiat.....	33
2.5 Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta kehityksestä	35
3. Kunnan kokonaistulos	37
3.1 Kokonaistulos yhteensä.....	37
3.2 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	40
3.3 Toiminnan rahoitus	41
3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	42
3.5 Tilikauden tuloksen käsittely	45
4. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen.....	46
4.1 Kunnanvaltuusto	46
4.2 Tarkastuslautakunta	47
4.3 Keskusvaalilautakunta	49
4.4 Kunnanhallitus.....	50
4.4.1 Kunnanhallitus	51
4.4.1.1 Johdontukipalvelut	52
4.4.2 Hyvinvointipalvelut.....	55
4.4.2.1 Hyvinvointipalveluiden hallinto	60
4.4.2.2 Varhaiskasvatus	61
4.4.2.3 Perusopetus	63
4.4.2.4 Vapaa-aikapalvelut.....	65
4.4.3 Elinvoimapalvelut	70
4.4.3.1 Elinvoimapalveluiden hallinto.....	74

4.4.3.2 Maapolitiikan, asumisen ja ympäristön kehittäminen	75
4.4.3.3 Elinkeinopalvelut	79
4.4.3.4 Työllisyyspalvelut	83
4.4.4 Tekniset palvelut	85
4.4.4.1 Teknisten palveluiden hallinto	88
4.4.4.2 Yhdyskuntapalvelut	89
4.4.4.3 Kiinteistöpalvelut	92
4.4.4.4 Kunnallistekniikka	96
4.4.5 Ympäristöpalvelut	99
5 Investoinnit	100
5.1 Investointiohjelma	100
6 Tilinpäätöslaskelmat	109
6.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	109
6.2 Rahoituslaskelma	111
6.3 Tase	112
7 Kuntakonserni	115
7.1 Konsernirakenne	115
7.2 Konsernin toiminta ja talous	116
7.2.1 Tytäryhteisöt	116
7.2.1.1 Pelkosenniemen Vuokratalot Oy	116
7.2.1.2 Asunto Oy Pelkosenniemen Huttu-Tyttö	117
7.2.1.3 Kiinteistö Oy Huttu-Akka	118
7.2.1.4 Kiinteistö Oy Huttu-Ukko	119
7.2.1.5 Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskus	120
7.2.2 Yhteistyöyhteisöt	121
7.2.2.1 Pyhä Luosto Vesi Oy	121
7.2.3 Kuntayhtymät	122
7.2.3.1 Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä	122
7.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	123
8. Kuntakonsernin tilinpäätöslaskelmat	125
8.1 Kuntakonsernin tuloslaskelma	125
8.2 Konsernin rahoituslaskelma	126
8.3 Konsernitase	127
9. Tilinpäätöksen liitetiedot	128
9.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatemenetelmät	128

9.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	129
9.3	Konserniyhteisöjen osuudet.....	130
9.4	Konsernituloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	131
9.5	Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät.....	133
9.6	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	135
9.7	Tasetta koskevat liitetiedot	137
9.8	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	144
10	Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	145
11	Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja merkinnät	146
11.1	Allekirjoitukset	146
11.2	Tilintarkastajan merkintä	148

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuonna 2024 jatkettiin Pelkosenniemen kunnan omien, kunnan kokoon nähden, mittavien investointien toteuttamista. Kunnassa pystyttiin toteuttamaan vanhaan liikekeskukseen peruskorjaus ja muutostyöt, joiden valmistuttua kuntaan saatiin uusi kunnantalo. Vuoden 2024 aikana rakennettiin lähes valmiiksi Pyhän alueelle päivähoitoyksikkö, joka valmistui vuoden 2025 tammikuussa. Lisäksi kunnassa on investoitu alamäkipyöräreittiin tunturissa, useita pienempiä investointeja sekä ostettu maa-ala Pyhätunturin alueelta. Kunnantalon ja Pyhän päivähoitoyksikön valmistumisen jälkeen sekä aikaisemmin valmistuneen Kirkonkylän koulu-päiväkodin takia lähes kaikki kunnan työntekijät työskentelevät uusissa työtiloissa. Edellä mainittujen investointien katsotaan palvelevan kuntalaisia ja merkittävästi parantava kunnan elinvoimaa sekä lisäksi parantavan kunnan työntekijöiden työviihtyvyyttä ja työvoiman saantia.

Kunnan johtavissa viranhaltijoissa oli vuoden 2024 aikana vaihtuvuutta. Tekninen johtaja irtisanoutui koeajalla vuoden 2024 alkupuolella. Uusi työhön sitoutunut tekninen johtaja valittiin 3.5.2024 valtuuston yksimielisellä päätöksellä. Kunnan hyvinvointijohtajan virkavalinta kumottiin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksellä, johon korkein hallinto-oikeus ei myöntänyt valituslupaa. Hyvinvointijohtajan rekrytointi järjestettiin uudelleen syksyn 2024 aikana ja hyvinvointijohtajaksi valittiin edelleen sama henkilö valtuuston päätöksellä. Päätöksestä on jätetty kunnallisvalitus. Pelkosenniemen kunnanjohtaja ilmoitti eroavansa kunnanjohtajan virasta 28.8.2024 kunnanjohtajan johtajasopimukseen ja kunnanhallituksen kanssa käytyihin keskusteluihin pohjautuen. Kunnanjohtajan rekrytointi aloitettiin syksyllä 2024 ja tilinpäätös hetkellä on valittu uusi kunnanjohtaja Mikko Merikanto, joka aloittaa virassaan 17.3.2024.

Pelkosenniemen kuntastrategia vuosille 2022-2030 on edelleen aktiivisesti ohjannut kunnan toimintaa. Keskeisimpiin tavoitteisiin kuuluva asukasluvun kehitys ei ole toteutunut tavoitellulla tavalla. Vuoden 2024 lopun asukasluku on lähes sama kuin vuoden 2023 lopussa eikä asukaslukua ole saatu kasvuun tavoitteista huolimatta. Kunnan omat toimet asukasluvun lisäämisen mahdollistamiseksi, kuten uusien asuntojen määrän lisääminen, eivät ole toteutuneet suunnitellusti.

Kunnanvaltuuston on hyväksynyt asumisen kehittämissuunnitelman, jonka toteuttaminen on elinvoimapalveluiden vuoden 2025 merkittäviä tehtäviä. Asumisen kehittämissuunnitelma on kuntastrategian mukaista *"elinympäristö mahdollistaa"* sydämen asioita edistävä suunnitelma, jonka toimeenpanolla pyritään saamaan ratkaisua kunnassa olevaan asuntopulaan ja parantaa asukasviihtyvyyttä. Kunnan oman kiinteistösuunnitelman tekeminen on ollut jo useamman vuoden kesken. Kunnan sote-kiinteistöjä koskeva selvitys on aloitettu vuoden 2024 puolella, jotta kunta pystyy vastaamaan hyvinvointialueen tarpeeseen sekä turvaamaan oman omistuksen vuonna 2026 tulevan yhtiöittämisvelvoitteen yhteydessä. Kunnan omien sekä tytäryhtiöiden kiinteistöjen eteen tehtävä työ on ollut merkittävässä roolissa vuonna 2024. Tulevaisuuden näkökulmasta kiinteistöjen ylläpitäminen, taloudellisista haasteista huolimatta, on yksi merkittävistä kunnan haasteista.

Pelkosenniemen kunnan alueella sijaitsevan terveyskeskuksen omistaa edelleen Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien yhteinen kuntayhtymä. Kuntayhtymää on aikaisempina vuosina pyritty purkamaan, mutta purkaminen on kaatunut hallinnollisiin haasteisiin. Vuoden 2024 lopussa Pelkosenniemen kunta on edelleen mukana kiinteistökuntayhtymässä, eikä kuntayhtymän purkaminen Savukosken kunnan kanssa ole edistynyt.

1.1.2025 työvoimapalvelut siirtyivät valtiolta kuntiin. Pelkosenniemen kunta on mukana Sodankylä vetoisessa Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueessa. Tehtävien siirtymistä kuntiin on valmisteltu vuoden 2024 aikana, joka on myös osaltaan sitonut kunnan henkilöresursseja.

Kunnassa on toteutettu ja on menossa useita hankkeita sekä valtion rahoituksella olevaa toimintaa. Rahoituksella ja hankkeilla on saatu kuntaan investointeja, kehittämistä sekä palkattua henkilökuntaa. Hyvinvointipalveluiden varhaiskasvatukseen, kerhotoimintaan sekä perusopetukseen kohdistuvien rahoitusten lisäksi kunnassa on aloitettu mm. Kestävän kasvun ja vihreän siirtymän hankkeet. Pelkosenniemen kunta on mukana muiden hallinnoimissa hankkeissa, kuten muun muassa 30-vuotisjuhlia vuonna 2024 viettäneen Itä-Lapin kuntayhtymän hankkeessa. Hankkeilla saavutettavat tavoitteet vaativat aina merkittävää työpanosta kunnan henkilöstöltä.

Kuntalehden vuoden 2025 julkaiseman artikkelin mukaisesti FCG Finnish Consulting Group ja sen osana toimiva MDI laskivat kuntien vahvuuksia peilaavia EVP-indeksejä, joiden vertailussa alle 4000 asukkaan kunnista korkeimman evp-indeksi luvun saa Pelkosenniemi. Artikkelissa kerrotaan, että elinvoimaindeksin laskemiseen on otettu talousluvut tarkastelevat kuntakonsernin tilaa, joka rokottaa esimerkiksi useita isompia kaupunkeja, joissa elinvoiman kasvattamiseksi kunnan on ollut pakko panostaa myös velkarahoitukseen. Pelkosenniemen kunnan elinvoimaisuus on säilynyt hyvällä tasolla kuntakonserninen velan kasvamisesta huolimatta.

Valtiontalouden heikko suhdanne ei helpota kunnan taloustilannetta, mutta tarkalla talouden pidolla sekä jatkuvalla panostamisella elinvoimaan ja hyvinvointiin Pelkosenniemen pienen kunnan olemassaolo voidaan turvata. Investointien, muutokseen valmistautumisen, henkilövaihdosten, hanketyön, tavallisen kuntalaisten eteen tehtävän työn, kiinteistöriskin, kunnallisvalitusten, somekirjoitteluiden, viestinnän onnistumisten sekä epäonnistumisten värittämänä kokonaisuutena vuosi 2024 jää historiaan Pelkosenniemen kunnan osalta poikkeuksellisuutensa vuoksi tavanomaisena. Pienen kunnan on totuttava jatkuvaan muutokseen, ja vuonna 2024 koetut muutokset ovat esimerkki siitä, että poikkeuksellisuus on tullut uudeksi normaaliksi.

Jatkuvan muutoksen kanssa elämisestä sekä vuoden 2024 aikana tulevaisuuteen katsovasta työskentelystä kiitän kaikkia kuntalaisia ja kunnan sidosryhmiä sekä etenkin kaikkia kunnan työntekijöitä.

Lauri Lehtinen
Vt. kunnanjohtaja
Pelkosenniemi
14.3.2024

1.2 Yleinen kuntatalouden kehitys

Kuntaliitto on julkaissut 4.2.2025 tiedotteen kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöksestä. Seuraavassa esitetään tiivistelmä tiedotteesta.

Kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin pelättiin. Näyttääkin siltä, että kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan. Kuntien tilinpäätökset olivat vahvempia kuin mitä vuosi sitten talousarvioiden perusteella ennakoitiin ja menokasvu oli odotettua maltillisempaa. Kuntien nettotoimintakulut kasvoivat 1,8 prosenttia. Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen. Manner-Suomen kunnissa tilikauden tulos oli +1,1 miljardia euroa vuonna 2024.

Kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kasvuun.

Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pieneneminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 1 100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa. Heikoimman tuloksen kuntajoukkoon sijoittuu useita isoja ja keskisuuria kaupunkeja. Euromääräisesti heikoimmat tulokset tehtiin Vantaalla, Haminassa ja Lahdessa. Asukaskohtaisissa tarkasteluissa heikoimpaan ääripäähän nousee sen sijaan pienempiä kuntia. Tilinpäätösarviot 2024 ovat kuitenkin vahvempia kuin kuntien talousarviot.

Kertaluonteiset myynnit paransivat tilikauden tulosta (1,1mrd €) selvästi. Energiayhtiöiden osuuksien myynti Mikkelissä, vesilaitoksen yhtiöittäminen Tampereella sekä Helsingin ja Espoon positiiviset tulokset kattoivat koko maan tuloksesta yli 70 prosenttia.

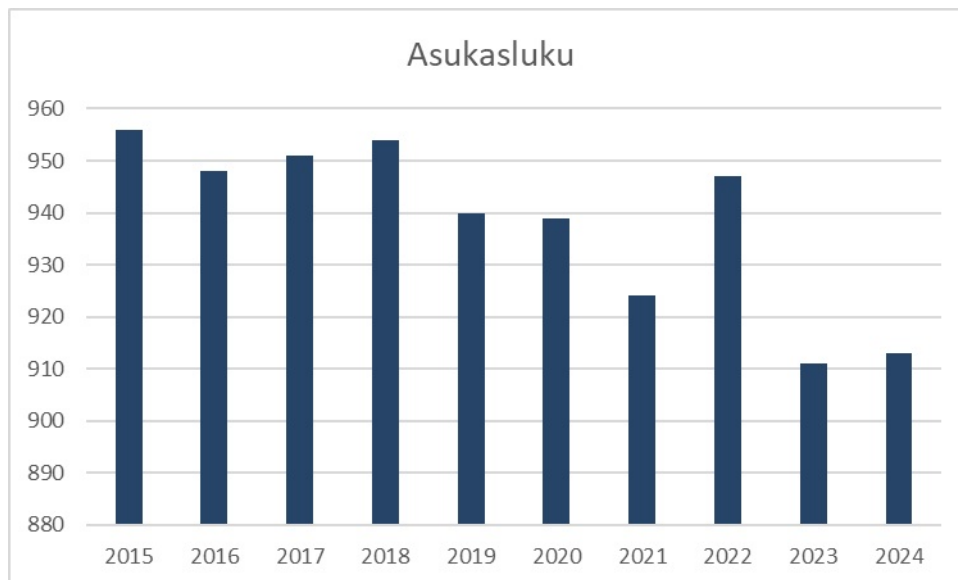
Kuntien korkokulut kasvoivat 23 % ja korkotuotot kasvoivat 10 % edellisvuodesta. Kuntien korkokulujen kasvua suojasivat kiinteäkorkoiset lainat sekä rahoitusmarkkinainstrumentit. Korkotason ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle. Kunnallisverotulot laskivat 3,3 %, kuntien yhteisöverotulot laskivat 14 % kun taas kiinteistöverot kasvoivat 6,7 %. Kuntien valtionosuudet laskivat 6,6 % vuonna 2024

Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä. Rakenteellisesta alijäämästä on vaikea päästä eroon kuntaliiton asiantuntijan mukaan. Kuntien talous on entistä riippuvaisempi myös yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä ja lisäksi kuntakonsernien talouden merkitys korostuu.

1.3 Pelkosenniemen kunnan taloudellinen kehitys

Seuraavassa esitetään näkymä Pelkosenniemen kunnan väestön, työllisyyden ja talouden kehitykseen.

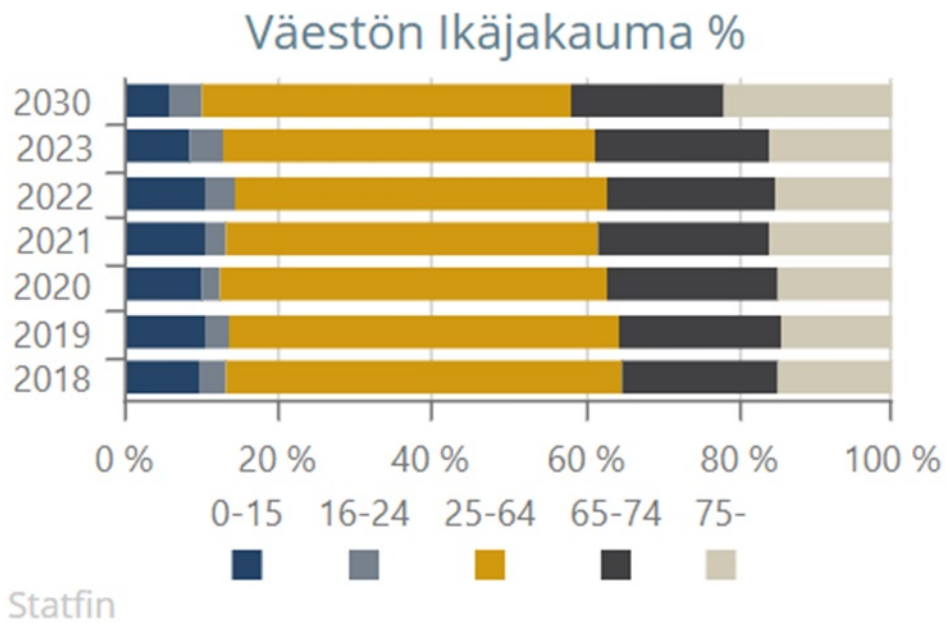
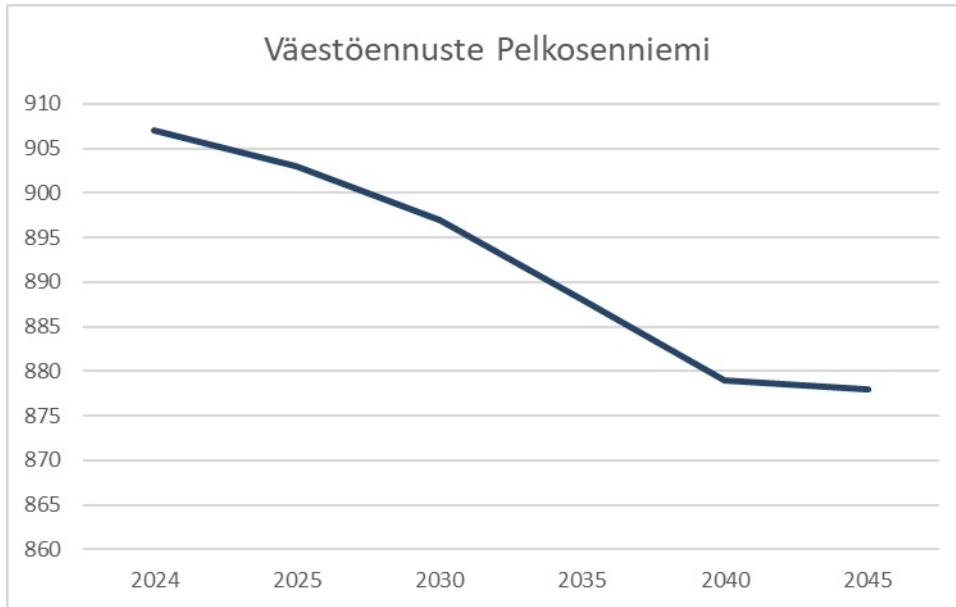
Pelkosenniemen asukasluku 31.12.2024 oli 913 henkilöä (edellisenä vuonna 911). Asukasluku pysyi lähes muuttumattomana edelliseen vuoteen verrattuna (Tilastokeskuksen statfin.fi).

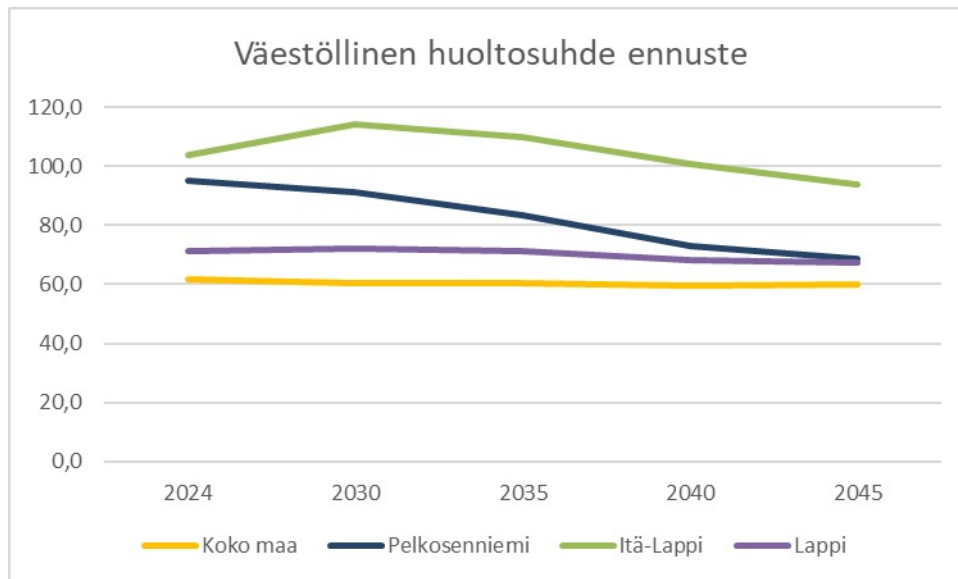
Väestömuutosten ennakkotiedot Pelkosenniemi											
	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönvähentyminen	Kuntien välinen tulomuu tto	Kuntien välinen lähtömuu tto	Kuntien välinen nettomuu tto	Nettomaahanmuutto	Kokonaisnettomuutto	Väestönlisäys	Kokonaismuutos	Väkiluku
2024 Q1	0	1	-1	8	9	-1	2	1	0	0	912
2024 Q2	4	1	3	13	24	-11	2	-9	-6	-6	906
2024 Q3	1	5	-4	28	16	12	0	12	8	8	914
2024 Q4	0	1	-1	13	14	-1	1	0	-1	-1	913
2024	5	8	-3	62	63	-1	5	4	1	1	

Pelkosenniemen kunnan asukasluvun ennustetaan laskevan vuoteen 2045 mennessä 878 henkilöön. (Tilastokeskus)

Väestöllisen huoltosuhteen ennustetaan parantuvan Pelkosenniemen kunnassa. Pelkosenniemen kunnan huoltosuhte on ennusteiden mukaan parempi kuin It-Lapin kunnissa, mutta jää muuta Lappia ja koko maata heikommaksi

Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyskatsauksen mukaan Lapissa oli joulukuun lopussa 8 255 työtöntä työnhakijaa, joista lomautettuja yli 1 030. Työttömiä oli lähes 790 (11 %) enemmän kuin marraskuussa ja lähes 90 (1 %) enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Työttömyyden väheneminen taittui Lapissa marraskuussa ja koko maahan verrattuna pieni kasvu jatkui joulukuussa. Koko maassa työttömiä oli 8 % enemmän kuin vuotta aiemmin joulukuussa. Työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa Lapissa 10,2 % ja koko maassa 12,0 %. Työttömien osuus työvoimasta vaihteli Lapissa Sodankylän 6,0 %:sta Kemijärven 16,4 %:iin

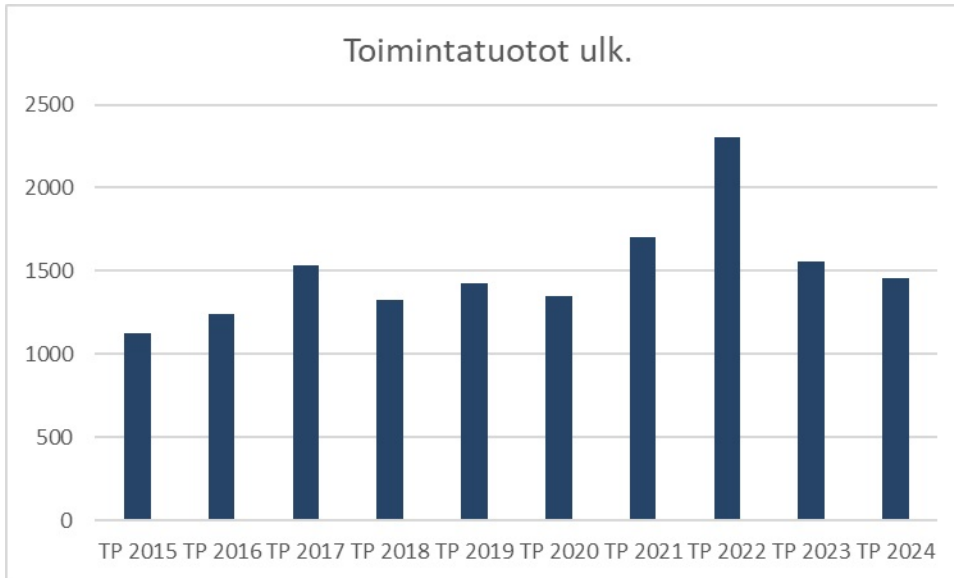
Kunnan työttömyysaste on 7,1 % vuoden 2024 joulukuussa. Pelkosenniemellä työssäkäyvien määrä oli 397 henkilöä, joista työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2024 yhteensä 28, joka on 5 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2023 joulukuussa. Avointen työpaikkojen määrässä on merkittävää kausivaihtelua. Avoimia työpaikkoja on ollut 12/23 10kpl, 9/24 83 kpl ja 12/24 11kpl.

Pelkosenniemen kunnan pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen osuus (ns. sakkomaksu) oli 16586 euroa 2024, 30 674 euroa vuonna 2023 ja 19 962 euroa vuonna 2022. Sakkomaksu on laskenut merkittävästi edellisvuodesta jääden alle vuoden 2022 tasosta.

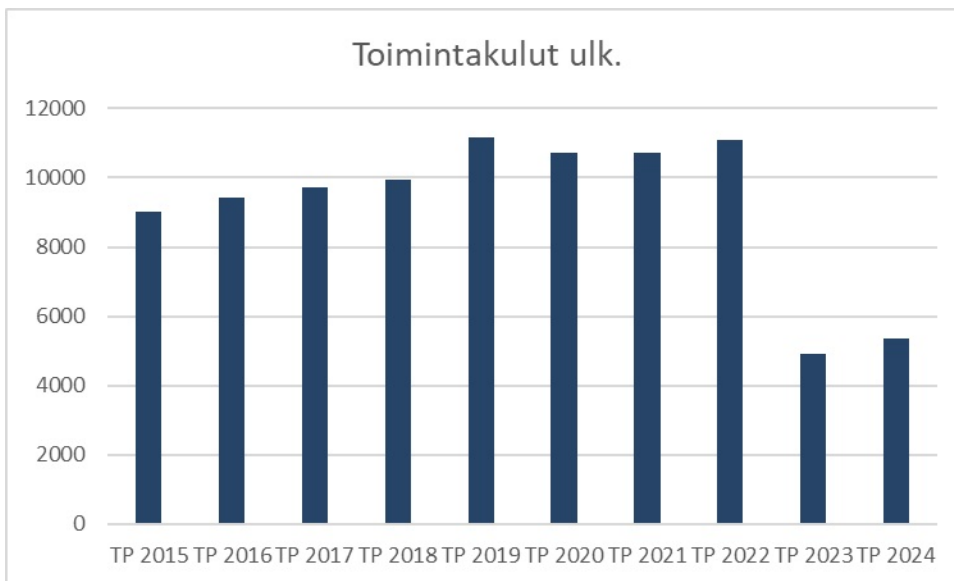
Pelkosenniemen kunnan talouden kehitys

Seuraavassa esitetään Pelkosenniemen kunnan talouden kehitys keskeisten tuloslaskelman erien näkökulmasta. Kuvioissa on nähtävissä kehitys pääasiassa kymmenen vuoden ajalta, ja tekstiosassa kuvataan muutos edellisen vuoden 2023 tilinpäätökseen ja talousarvion 2024 verrattuna.

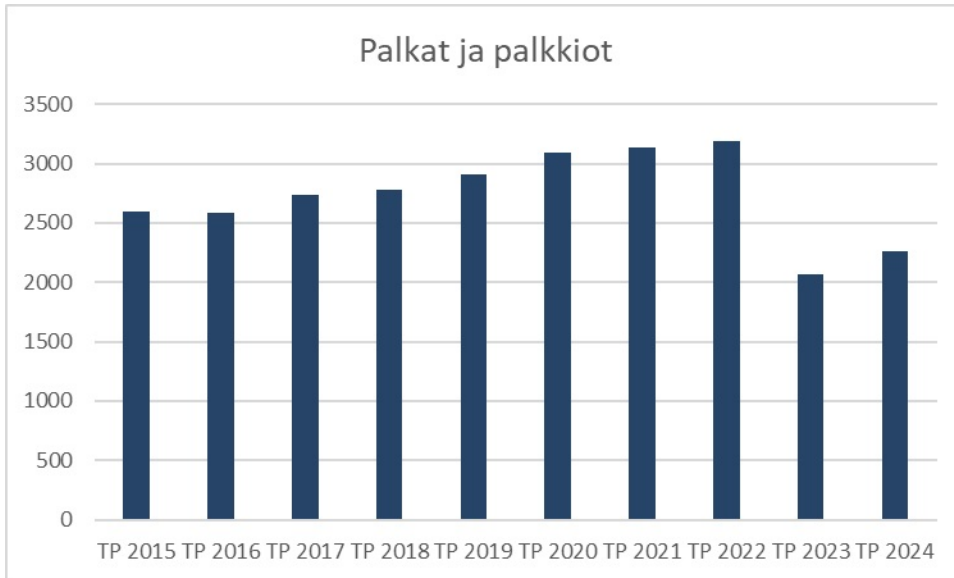
Toimintatuotot vuonna 2024 ovat 1,454 miljoonaa euroa, joka on 72 000 euroa vähemmän (4,69 %) talousarvioon nähden. Toimintatuotot ovat pienentyneet n. 99 000 euroa edellisvuoteen nähden. Vuoden 2022 tuotoissa näkyy huomattava energian myyntitulo, jossa oli kertaluonteisuutta.

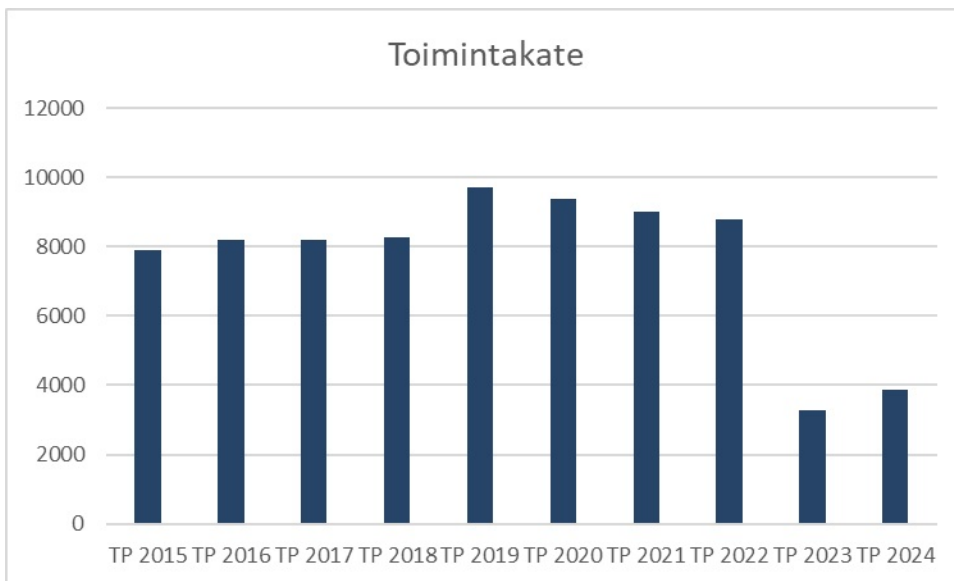
Toimintakulut vuonna 2024 olivat yhteensä 5,345 milj. euroa, joka on 193 000 euroa (3,48 %) vähemmän talousarvioon nähden. Toimintakulut kasvoivat 419 000 euroa (8,5 %) edellisvuoteen nähden.

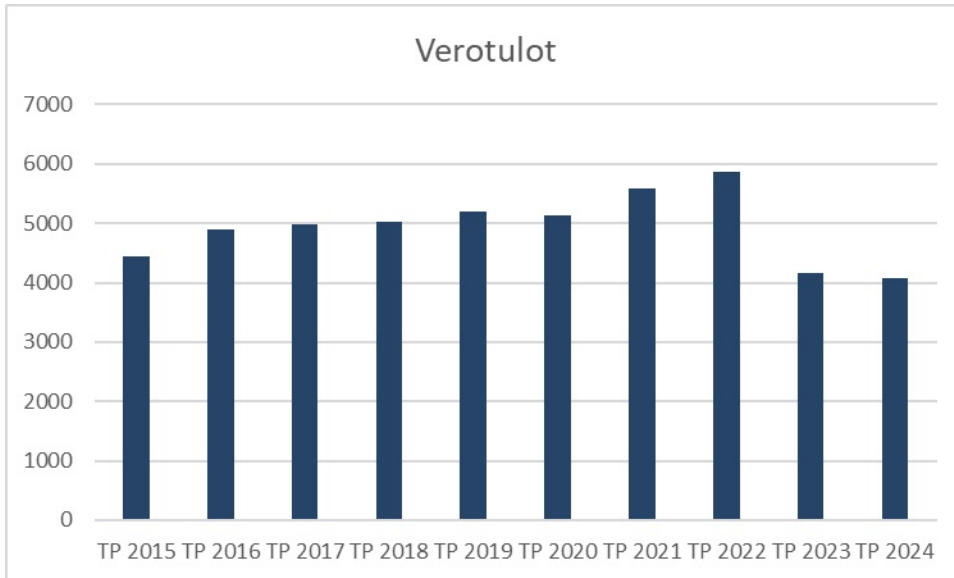
Palkat ja palkkiot olivat yhteensä 2,261 milj. euroa, mikä ylittää talousarvion n. 90 000 eurolla (4,1 %). Edellisvuoteen nähden palkkakertymä kasvoi 191 000 eurolla (9,2 %).

Toimintakate vuonna 2024 oli 3,873 milj. euroa, joka on 139 000 euroa (3,5 %) parempi kuin talousarviossa varauduttiin. Toimintakate kasvoi 584 000 euroa 17,8 % edelliseen vuoteen verrattuna.

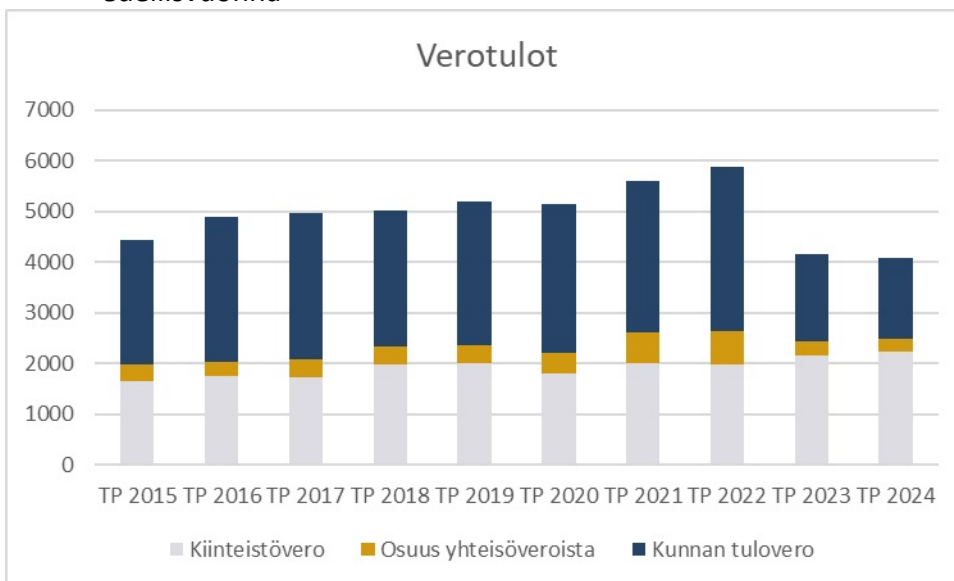

Verotuloja kertyi vuonna 2024 4,083 milj. euroa, mikä on 22 000 euroa (0,5 %) parempi kuin talousarviossa on arvioitu. Verokertymä laski 84 000 euroa (2 %) edellisvuoteen nähden.

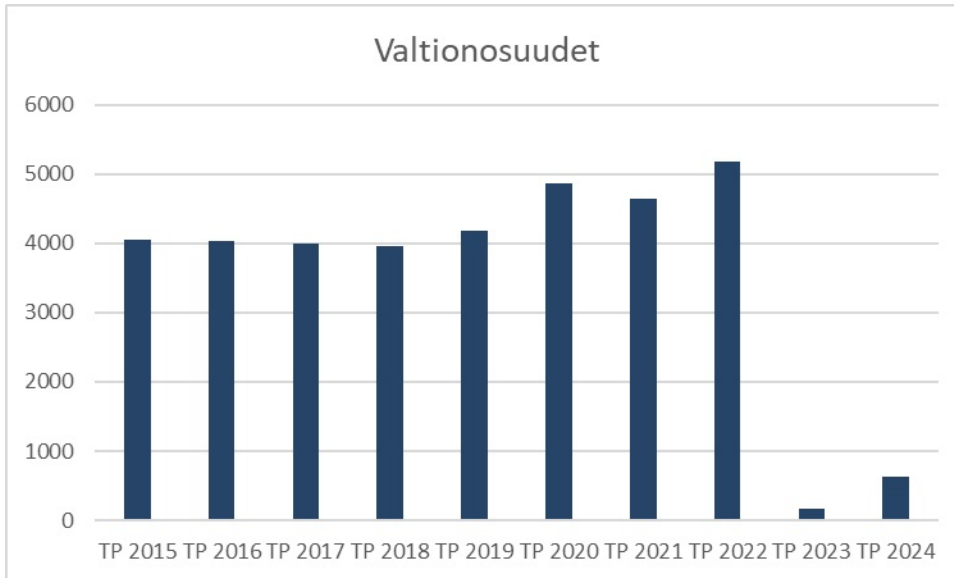

Verolajeittain kehitys on ollut seuraavanlainen:

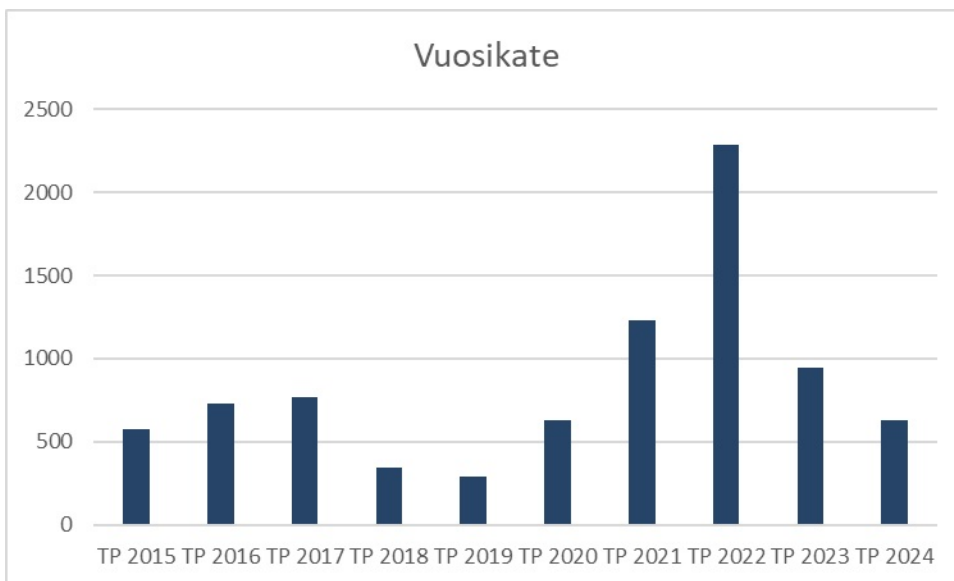
- Tuloveroja vuonna 2024 kertyi 1,601 milj. euroa, joka on 7,4 % vähemmän kuin edellisvuonna. Pelkosenniemen kunnan tuloveroprosentti oli vuonna 2024 9,10 %. Tuloveroprosenttia laskettiin vuoden 2023 tasosta 0,26%
- Kiinteistöveroja kertyi 2,235 milj. euroa, joka on 3,7 % enemmän edellisvuoteen nähden.
- Osuus yhteisöverojen tuotosta oli 247 000 euroa, joka on 12,7 % vähemmän kuin edellisvuonna

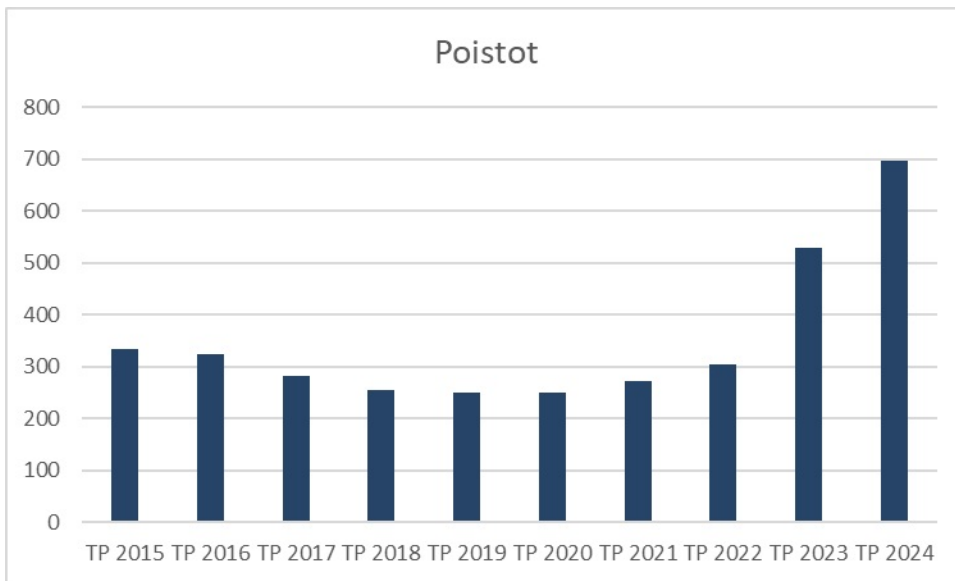
Valtionosuudet vuonna 2024 olivat yhteensä 627 000 euroa, mikä on 31 000 euroa (4,7 %) vähemmän kuin talousarviossa on arvioitu. Valtionosuutta kertyi 454 000 euroa (262,4 %) enemmän kuin edellisvuonna.

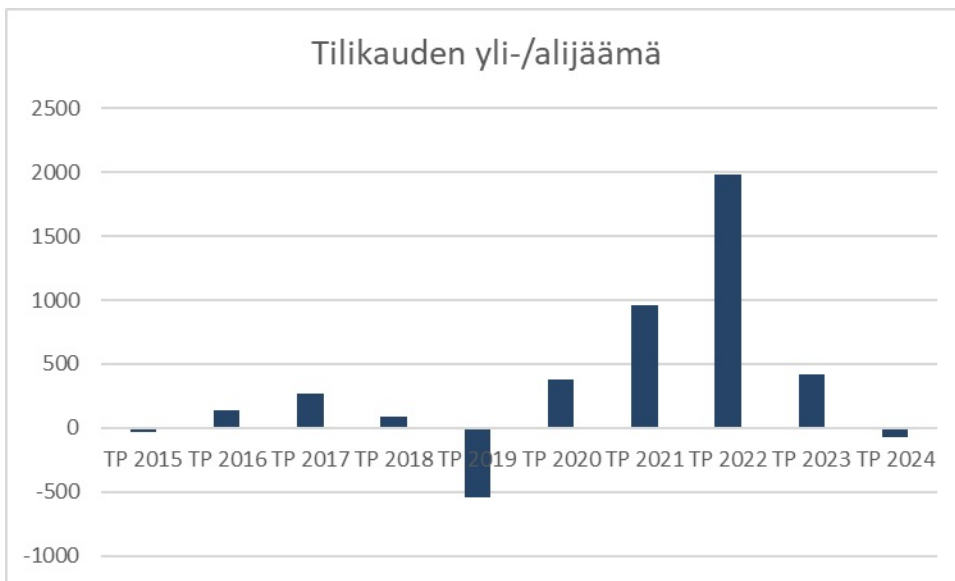
Vuosikate vuonna 2024 on 628 000 euroa positiivinen, mikä on 183 000 euroa (41,29) parempi kuin talousarviossa oli arvioitu. Vuosikate pieneni edellisvuodesta 319 000 euroa (33,7 %).

Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat 26 000 euroa (3,85 %) muutettua talousarviota suurempana ja kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 168 000 euroa (31,8 %).

Tilikauden tulos oli 68 045 euroa alijäämäinen, mikä on 158 000 euroa parempi muutettuun talousarvioon 2024 verrattuna. Tulos heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 486 000 euroa (116,3 %)

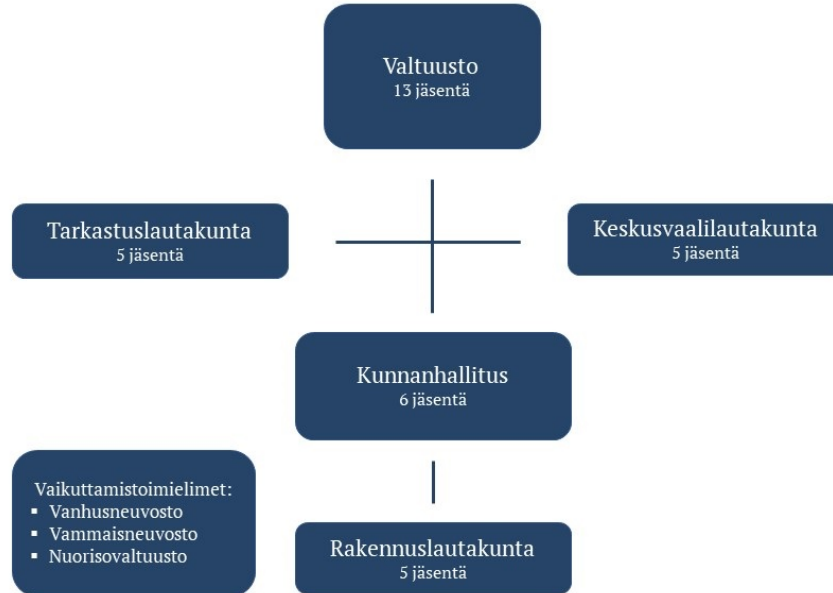
Kertynyt ylijäämä tilikauden 2023 jälkeen oli 5,992 milj. euroa. Tilikauden 2024 jälkeen kertynyt ylijäämä on 5,924 milj. euroa

Pelkosenniemen kunnan lainakanta on 7,282 milj. euroa vuoden 2024 lopussa. Nousua on 104 000 euroa edellisvuodesta. Lainasaamiset ovat 1,836 milj. euroa vähentyen n. 67 000 eurolla.

Kuntakonsernin lainat ja vuokravastuut ovat laskeneet (2022) 9,412 milj. eurosta (2023) 8,119 milj. euroon. (Kuntakonsernin tiedot eivät ole saatavilla 27.3.2025)

1.4 Kunnan henkilöresurssit

1.4.1 Luottamushenkilöorganisaatio

Valtuuston puheenjohtaja Kati Nenonen

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Markku Kankaanranta

Valtuustossa on 11 jäsentä 31.12.2024. Valtuustoryhmittäin jakauma on seuraava:

	Valtuusto	Kunnanhallitus
Pyhä-Pelkosenniemi (PPYL)	3	1
Pelkosenniemen kylät (PKYL)	3	1
Suomen Keskusta (Kesk)	1	-
Vihreä liitto (Vihr)	2	-
Kummitsoivan kiertäjät (KK)	1	1
Yhteinen Pelkosenniemi (YPYL)	1	2
Muut	-	1

Vaikuttamistoimielimet

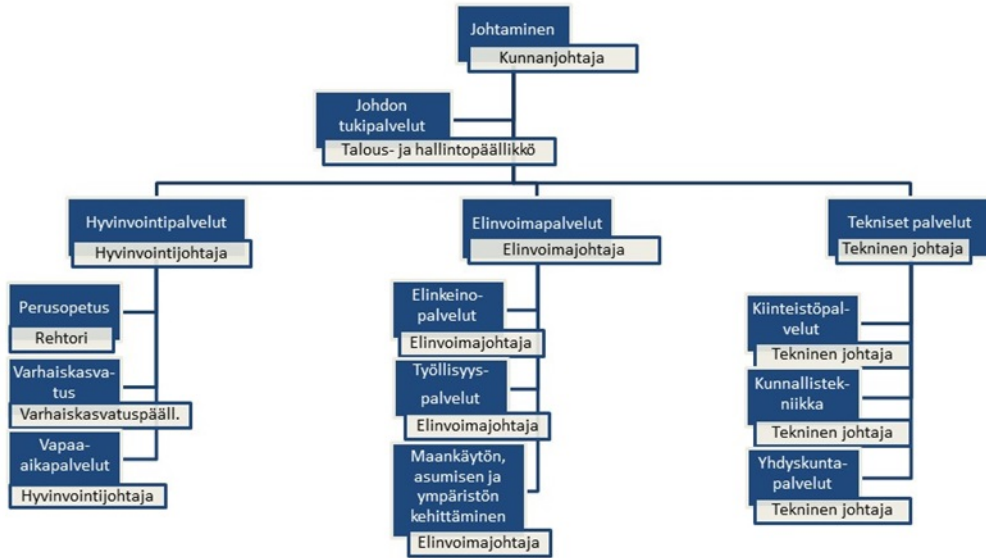
Nuorisovaltuusto, puheenjohtaja Aaro Airas

Vanhus- ja vammaisneuvosto, puheenjohtaja Pentti Rautiainen

Kunnanhallitus 07.12.2023 § 460 yhdisti Vanhus- ja vammaisneuvoston 1.1.2024 alkaen.

1.4.2 Viranhaltijaorganisaatio

Tilivelvolliset viranhaltijat

Tilivelvollisia viranhaltijoita vuonna 2024 olivat seuraavat: kunnanjohtaja, talous- ja hallintopäällikkö, elinvoimajohtaja, hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja ja rehtori sekä varhaiskasvatuspäällikkö.

Tilivelvolliset henkilöt on mainittu tilinpäätöksen käyttötalousosassa toimialoittain ja vastuualueittain.

Olellaiset muutokset johtavissa viranhaltijoissa

Kunnaninsinöörin virka perustettiin 1.8.2022 alkaen. Virka muutettiin kiinteistöpäällikön viraksi 11.5.2023 ja virkaan valittiin Markku Taavo, joka aloitti tehtävässä 1.9.2023. Taavo purki virkasuhteensa koeaikana päättymään 29.2.2024 ja kunnanvaltuustoon kokouksessa 03.05.2024 § 35 teknisen johtajan virkaan valittiin Tuomas Ruha.

Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen irtisanoutui 28.8.2024 virastaan. Kunnanhallitus 26.09.2024 § 379 päätti aloittaa kunnanjohtajan rekrytointiprosessin. Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 21.2.2025 valinnut kunnanjohtajaksi Mikko Merikannon.

Organisaatiomuutos vuonna 2024

Vuoden 2023 aikana tehtiin hallintosäätöön muutos, jossa elinvoimapalvelut jakautuivat elinvoimapalveluiksi ja teknisiksi palveluiksi. Hallintosäätöön muutos astui voimaan 1.1.2024.

1.4.3 Henkilöstömäärä ja sen kehitys

Henkilöstön lukumäärä 31.12. (työsuhde voimassa ko päivänä)	2024	2023
Hallinto- ja talouspalvelut		
vakituiset virat	1	2
vakituiset työsuhteet	4	4
osa-aikaiset	0	0
vakituiset yhteensä	5	6
määräaikaiset	1	0
palkkatukityöllistetyt	0	0
oppisopimustyösuhteet	0	0
määräaikaiset ja työllistetyt yht	1	0
Yhteensä	6	6

Hyvinvointipalvelut		
vakituiset virat	11	11
vakituiset työsuhteet	9	9
osa-aikaiset	1	0
vakituiset yhteensä	21	20
määräaikaiset	13	8
palkkatukityöllistetyt	0	0
oppisopimustyösuhteet	0	1
määräaikaiset ja työllistetyt yht	13	9
Yhteensä	34	29

Elinvoimapaalvelut		
vakituiset virat	1	3
vakituiset työsuhteet	1	4
osa-aikaiset	1	1
vakituiset yhteensä	3	8
määräaikaiset	2	2
palkkatukityöllistetyt	1	4
oppisopimustyösuhteet	0	2
määräaikaiset ja työllistetyt yht	3	8
Yhteensä	6	16

Tekniset palvelut		
vakituiset virat	3	0
vakituiset työsuhteet	3	0
osa-aikaiset	0	0
vakituiset yhteensä	6	0
määräaikaiset	4	0
palkkatukityöllistetyt	0	0
oppisopimustyösuhteet	2	0
määräaikaiset ja työllistetyt yht	6	0
Yhteensä	12	0

Kunta yhteensä		
vakituiset virat	16	16
vakituiset työsuhteet	17	17
osa-aikaiset	2	1

vakituiset yhteensä	35	34
määräaikaiset	20	10
palkkatukityöllistetyt	1	4
oppisopimustyösuhteet	2	3
määräaikaiset ja työllistetyt yht	23	17
YHTEENSÄ	59	51

Henkilöstömäärän kehitys vuosina 2023 ja 2024 on kuvattu ylhäällä olevaan taulukkoon. Taulukossa henkilöstö on ryhmitelty vuonna 2023 vuoden 2023 mukaisen toimialajaon mukaisesti ja vuonna 2024 vuoden 2024 toimialojen mukaisesti.

31.12.2024 Pelkosenniemen kunnan henkilöstön kokonaismäärä oli 59 henkilöä, johon lasketaan vakituiset ja määräaikaiset viranhaltijat ja työsopimussuhteiset. Kunnan henkilöstömäärä on vuoden 2023 loppuun verrattuna lisääntynyt 8 henkilöllä, joista osa työskentelee hankkeissa hanketyöntekijöinä sekä osa työskentelee työlomien sijaisena, jolloin tilastossa näkyy vakinainen ja hänen sijainen.

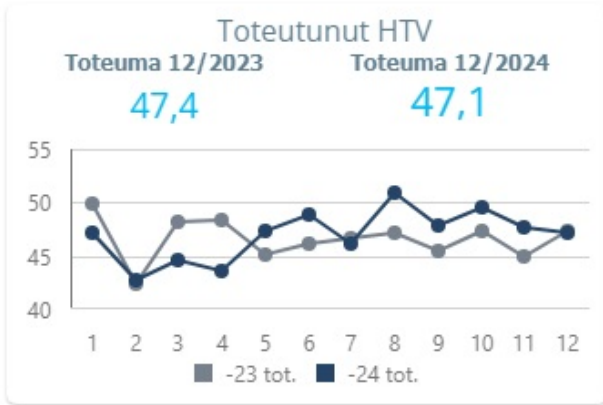
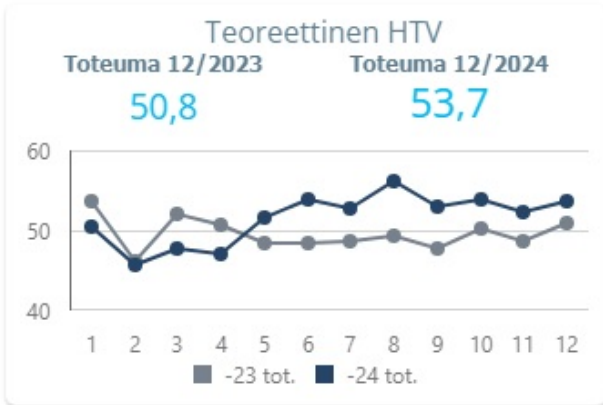
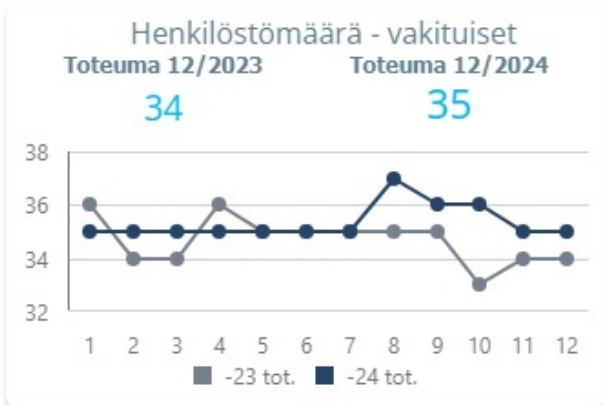
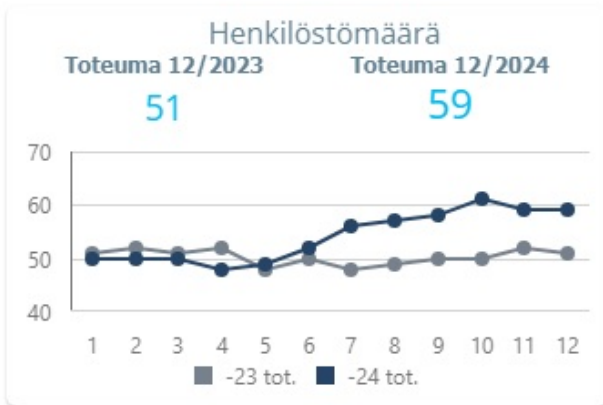
Vakituisessa palvelussuhteessa olevia on 35 (60,3 %) ja määräaikaisia 23 (39,7 %). Määräaikaisten palvelussuhteiden laskennassa on huomioitu kaikki, myös lyhytaikaiset (alle 5 päivää kestävä) sijaisuudet. Henkilöstöstä naisia on 43 (72,9 %) ja miehiä 16 (27,1 %).

Ikäryhmittäin työntekijät jakautuvat

- alle 30-vuotiaat 6 työntekijää
- 30–49-vuotiaat 30 työntekijää
- 50–59-vuotiaat 13 työntekijää
- 60- vuotiaat 10 työntekijää

Kunnassa on laadittu erillinen henkilöstötilinpäätös vuodelta 2024, jossa tarkemmin henkilöstöön liittyvistä asioista.

Seuraavissa kaavioissa näkyy yleiskatsaus henkilöstön määrään, toteutuneisiin henkilötyövuosiin ja päättyneet työsuhteet. Tarkemmin henkilöstöstä kerrotaan erillisessä henkilöstötilinpäätöksessä.

2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Työ- ja elinkeinoministeriön alaisen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (2020). Ohjeen mukaan toimintakertomuksessa on kuntalakiin pohjautuen annettava tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (Kuntal 115.1 §). Erillinen ohje on annettu tilinpäätöksen liitetiedoista.

Kirjanpitolautakunnan ohjeen mukaisesti kunnanhallituksen tulee antaa toimintakertomuksessa seuraavat tiedot:

- Miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty
- Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella
- Miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Riski on epävarmuuden vaikutus asetettuihin tavoitteisiin. Vaikutus on poikkeama odotetusta, niin myönteisessä kuin kielteisessä mielessä. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömydestä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.

Seuraavassa esitetään selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toteutumisesta sekä laaditaan arvio kunnan merkittävimmistä riskeistä, ympäristöriskeistä ja todennäköisestä tulevaisuuden kehityksestä.

2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Pelkosenniemen kunnan 1.1.2024 voimaan astuneen hallintosäännön luvussa 12 on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Hallintosäännön mukaan

- kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat.
- lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- kunnanjohtaja sekä toimialajohtajat ja vastuualuepäälliköt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja vastuualueellaan, ohjeistavat alaisiaan palveluyksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- palveluyksiköiden esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Tarkemmin sisäisen valvonnan järjestäminen on kuvattu Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeessa, joka on päivitetty ja vahvistettu kunnanhallituksessa 19.1.2023 § 5. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje koskee myös kunnan koko henkilökuntaa, jonka velvollisuutena on toimia tavoitteiden ja annettujen ohjeiden mukaisesti sekä ylläpitää ja kehittää ammatillista osaamistaan sekä raportoida havaitsemistaan epäkohdista esimiehilleen.

Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnilla (EVA), jossa käsitellään useita eri päätösvaihtoehtoja ja arvioidaan niiden vaikutusta monipuolisesti etukäteen, on keskeinen rooli kunnan riskienhallinnassa. Pelkosenniemellä on annettu erillinen EVA-ohje (kh 3.2.2022 § 41) valmistelijoiden ja esittelijöiden tueksi.

Keskeinen osa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ovat ajantasaiset myös muut ohjeet, jotka kunta työnantaja on laatinut eri toimintoihin ja joita henkilökunnan tulee työssään noudattaa. Ohjeet tulee perehdyttää ja tarvittaessa kouluttaa henkilökunnalle. Esimiesten tulee valvoa ohjeiden noudattamista ja puuttua mahdollisiin laiminlyönteihin. Ohjeiden tarkoituksena on tukea henkilökuntaa kunnan tavoitteiden saavuttamisessa ja lainsäädännön noudattamisessa.

Pelkosenniemen kuntastrategia vuodelle 2022 – 2030 on vahvistettu vuonna 2022 ja siinä asetetut strategiset tavoitteet on sisällytetty talousarvioon 2023. Niiden lisäksi erityishuomio on kiinnitettävä myös seuraavien ohjeiden, ohjelmien ja suunnitelmien täytäntöönpanoon:

Vuosi 2024

- Pelkosenniemen kunnan kotouttamisohjelma 2025-2027 (Kvalt 29.11.2024 § 103)
- Asumisen kehittämissuunnitelma (kvalt 8.11.2024 § 87)
- Viranhaltijapäätökset ja niiden julkaiseminen -ohje (Kh 26.9.2024 § 377)
- Hankintastrategia (kvalt 20.9.2024 § 77)
- Hankintaohje (kvalt 12.9.2024 § 323)

- Rekrytointiohje (khal 12.9.2024 § 324)
- Poistosuunnitelma (kvalt 3.5.2024 § 33)

Vuosi 2023

- Työhyvinvointisuunnitelma (kh 19.1.2023 § 6)
- Sisäisen valvonnan ohje (kh 19.1.2023 § 5)
- Etätöohje (kh 2.2.2023 § 37)
- Tietosuoja- ja tietoturvaohje (kh 2.3.2023 § 75)
- Hallintosääntö (kh 15.12.2023 § 149)

Vuosi 2022

- Ennakkovaikutusten arviointi -ohje (3.2.2022 § 41)
- Kuntastrategia (kvalt 18.8.2022 § 54)
- Hallintosääntö (kvalt 12.5.2022 § 26)
- Maapoliittinen ohjelma (kvalt 12.5.2022 § 24)
- Laaja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma (kvalt 17.11.2022 § 86)
- Konserniohje 15.12.2022 § 104

Vuosi 2021

- Työllisyyden edistämisuunnitelma (kh 9.2.2021 § 35),
- Viestintäohje (kh 9.2.2021 § 36)

Toiminnan ja talouden suunnittelu

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 1.12.2023 § 137 kunnan talousarvion vuodelle 2024 sekä taloussuunnitelman vuosille 2025 - 2026. Vuoden 2024 talousarvio on laadittu kunnanhallituksen hyväksymien suunnitteluohjeiden (Toiminnan ja talouden suunnittelun perusteet 2024 -ohjeen; kh 8.6.2023 § 229) mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on vahvistaa talousarvion yhteyttä kuntastrategiaan, yhdenmukaistaa talousarviokirjan sisältöä sekä selkiyttää tavoitteita ja vastuuta. Kunnanhallitus on tarkentanut ohjetta ja talousarvioraamia 21.9.2023 § 332 sekä 26.10.2024 § 391

Talousarvion 2024 laadinta on pohjautunut aiempien vuosien tapaan käyttösuunnitelmatasoiseen suunnitteluun, ja talousarvio on laadittu mahdollisimman realistiseksi ottaen huomioon toiminnalliset tavoitteet kuntalain edellyttämällä tavalla.

Konserniyhtiöitä pyydettiin ilmoittamaan annetulla lomakkeella seuraavat tiedot liitettäväksi Pelkosenniemen kunnan talousarvioon 2024 ja taloussuunnitelmaan 2025 – 2026: olennaiset muutokset vuosina, taloussuunnitelma ja toiminnalliset tavoitteet.

Talousarvion toimeenpanoa (khal 18.01.2024 § 12) varten annettiin erillinen täytäntöönpano-ohje, jossa korostettiin kunnanhallituksen ja valtuuston talousarvioon tekemiä muutoksia talousarvioehdotuksiin näiden.

Johtamisjärjestelmän uudistus vuosina 2021 – 2024

Pelkosenniemen kunnassa on toteutettu vuosina 2021 - 2024 johtamisjärjestelmän uudistus seuraavasti:

Ensimmäisessä vaiheessa siirryttiin ns. kunnanvaltuusto-hallitus -malliin 1.8.2021 alkaen siten, että hyvinvointi- ja tekninen lautakunta lakkautettiin ja niiden tehtävät siirtyivät kunnanhallitukselle lukuun ottamatta rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviä, joita hoitaa rakennuslautakunta. Uudistuksen myötä määritellyt johtamiskokonaisuudet ja toimivalta niissä on määritelty 1.8.2021 voimaan astuneessa hallintosäännössä (kvalt 23.6.2021 § 28).

Toisessa vaiheessa henkilökunta jaettiin kahteen toimialaan 1.8.2022 alkaen: hyvinvointipalveluihin ja elinvoimapalveluihin. Lisäksi kuntaan muodostettiin talouden ja hallinnon tukipalvelutiimi. Vuoden 2023 talousarvio on laadittu uudistuneella hallintorakenteella, jonka johtamiskokonaisuudesta ja toimivalta on määritelty 1.8.2022 voimaan astuneessa hallintosäännössä (kvalt 12.5.2022 § 26).

Kolmas vaihe: Pelkosenniemen hallintosääntö, joka astui voimaan 1.1.2024, on uudistettu Kuntaliiton hallintosääntömallin mukaisesti. Tämän johdosta kaikki pykälät on käyty läpi ja pykälien järjestys ja numerointi on muuttunut. 1.1.2024 alkaen johtamisjärjestelmässä on ollut tekniset palvelut toimiala, joka on eriytetty elinvoimapalveluista. Myös luottamushenkilöiden palkkiosääntö osana hallintosääntöä on tarkistettu.

Muutokset ovat vaikuttaneet siihen, että talousarvion suunnittelu ja raportointi eivät kaikilta osin vastaa toisiaan ja tuota täysin vertailukelpoista tietoa eri tilikausien välillä.

2.2 Sisäisen valvonnan toteutuminen

Seuraavassa esitetään arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta vuonna 2024.

Sisäisen valvonnan toimivuus

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

1) Kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista:

Kunnan toiminnan taloudellisuutta ja tuloksellisuutta raportoidaan neljännesvuosittain raporteilla sekä tilinpäätöksellä. Johtoryhmä ja laajennettu johtoryhmä kokoontuvat säännöllisesti. Asialistat ja muistiot ovat koko henkilöstön luettavissa kunnan intrassa. Toiminnan taloudellisuutta ja tuloksellisuutta seurataan tilivelvollisten toimesta ja tältä osin sisäinen valvonta on riittävää. Talouden ja toiminnan riskienhallintaa on kuvattu arvioissa merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöissä.

2) Päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa:

Vuonna 2024 jätettyjen kunnallisvalituksien määrä on laskenut vuoteen 2023 verrattuna. Hallinto-oikeus on sekä kumonnut päätöksiä että hylännyt valituksia. Kunnan toimintaa tulee tarkastaa hallinto-oikeuden päätöksiin perustuen. Vuonna 2024 saapuneissa hallinto-oikeuden päätöksissä kunnanvaltuuston päätöksiä on kahdessa päätöksessä kumottu ja kuusi valitusta on hylätty. Rakennuslautakunnan päätöksiin kohdistuvissa valituksissa päätös on kumottu viidessä hallinto-oikeuden päätöksessä. Päätösten perusteen olevan tiedon määrä on pyritty lisäämään esim. talousarvion valmistelun yhteydessä järjestettävillä valtuuston iltakouluilla. Lisäksi kuntalaisten kanssa käytävää keskustelua on pidetty yllä, kyliltä kuuluu illoissa. Pääsääntöisesti päätösten perusteena oleva tieto on ollut riittävää ja luotettavaa.

3) Lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan:

Sisäinen valvonta on riittävää tältä osin. Viranhaltijat ovat sitoutuneita noudattamaan toimielinten päätöksiä. Kaikki vuoden 2024 tavoitteet eivät ole toteutuneet. Oheistuksia on pyritty pitämään ajan tasalla; päivitetyt ohjeet käydään läpi asianomaisten henkilöiden kanssa, ja niiden noudattamisesta muistutetaan tarpeen niin vaatiessa.

4) Omaisuus ja voimavarat turvataan:

Kunnan merkittävimmät omaisuuserät ovat kunnan kiinteistöt ja omistukset tytär- ja osakkuusyhteisöistä. Konserniohjaukseen on panostettu vuonna 2024 lisäämällä vuosikelloon konserniohjausneuvottelut. Kunnanhallitus on nimennyt tilatyöryhmän, jonka tehtäväksi on annettu kunnan kiinteistösuunnitelman laatiminen. Tilatyöryhmän työskentelyä ei ole saatu maaliin ja se jatkuu vuoden 2025 puolella. Kunnanhallitus on nimennyt myös sote-kiinteistötyöryhmän, jonka tarkoituksena sote-kiinteistöjen siirto pois kuntayhtymästä ja hyvinvointialueen toimitilojen vuokrasopimusten päivitykset. Sote-kiinteistötyöryhmä on valmistellut myös sote-kiinteistöjen yhtiöittämistä. Sote-kiinteistö kokonaisuus aiheuttaa merkittävän riskin kunnalle. Omaisuuden turvaamisen sisäinen valvonta on riittävää.

Kunnan henkilökunta (59 henkilöä) on kunnan merkittävin voimavara. Henkilöstön jaksamisesta ja toiminta edellytyksistä pidetään huolta. Vuoden 2024 aikana on toteutettu työterveyden kanssa

yhteistyössä kohdennettu työpaikkaselvitys, jonka avulla on pyritty parantamaan työntekijöiden voimavaroja. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on laadittu vuonna 2023 vuosille 2024-2026 ja vuonna 2024 vuosille 2025-2027. Henkilöstötilinpäätöksen tekeminen erillään tilinpäätöksestä on yksi keino korostaa henkilöstön merkitystä.

Sisäisen valvonnan ohjeistus määrittää kunnan omaa sisäistä valvontaa. Selonteko sisäisen valvonnan toteutumisesta esitetään osana tilinpäätöstä. Sisäisen valvonnan ohjeen toteutumisen erillistä arviointia ei ole toteutettu. Alla on esitetty kunnassa tunnistettuja riskejä ja seuraavassa kappaleessa on arvioitu niiden toteutumista sekä toimenpiteitä riskienhallinnan näkökulmasta. Arjen työssä havaitut puutteita tuodaan esille ja hoidetaan tilanteen vaatimalla tavalla.

Osana kunnan sisäistä valvontaa kunnassa on tunnistettu seuraavia riskejä:

- Hankintariskit
- Rahoitusriski
- Omaisuusriski
- Talousriski
- Henkilöriskit
- Toimitilariski
- Tietoturvariski
- Ympäristöriski
- Sopimusriski
- Maineriski
- Päätöksenteon haavoittuvuuden riski
- Toimintavalmius poikkeus- ja häiriötilanteissa

Kunnassa ei ole toteutettu erillistä kokonaisvaltaista riskienarviointia, vaan ohjeistukset kohdistuvat erillisiin riskejä sisältäviin toimintoihin ja niiden toteutumista seurataan osana sisäistä valvontaa. Yksittäiset tarkkailua vaativat kohteet tapahtuvat viranomaistyönä. Henkilöstön vaihtuvuus johtaa siihen, että ohjeistusten sisäistäminen vie aikansa. Kunnan viranhaltijat toimivat lähtökohtaisesti virkavastuulla ja ovat sitoutuneita ohjeiden ja säädösten noudattamiseen. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta toteutuu arjen toiminnassa pääosin hyvin. Seuraavassa on esitetty tunnistettuihin riskeihin arvioita sekä niihin liittyviä epävarmuustekijöitä.

2.3 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Seuraavassa esitetään arvio kunnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Taloudenriskit

Hankintariskiä on pyritty hallitsemaan päivitetyllä hankintaohjeella ja -strategialla. Hankintoihin sisältyvää riskiä hallitaan myös toimivalla laskujen kierrätysjärjestelmällä sekä aktiivisella talouden seurannalla. Vastuiden ja hankintavaltuuksien tulee olla hankintoihin osallistuvilla henkilöillä selkeästi tiedossa. Kunnan rahoitusriski on hieman kasvanut korkeista koroista, epäsäännöllisestä tulovirrasta sekä merkittävän investointiohjelman takia. Kunnassa on turvauduttu vuoden 2024 aikana tilapäisluottoon sekä nostettu tilin luottolimiittiä, jotta maksuvalmius on voitu varmistaa kaikissa tilanteissa. Kunta saa lainaa hyvin, mutta kunnallisvalituksen takia esim. korkosuojausta ei ole voitu tehdä. Kunnan lainasalkku sisältää vaihtuvakorkoista lainaa sekä kiinteäkorkoista lainaa. Rahoitusriskin hallitsemiseksi kunnan tulee seurata velkaantumista, lainasalkkua kokonaisuutena sekä korkomarkkinoiden kehittymistä.

Kunnan omaisuuden osalta on tunnistettu riskejä. Suurin omaisuus on kunnan omissa sekä konsernin omistamissa kiinteistöissä. Riskinhallintaan omaisuuden osalta vuoden 2024 aikana on panostettu sote-kiinteistö työryhmän, tilatyöryhmän ja konserniohjauksen avulla. Pelkosenniemen-Savukosken kuntayhtymän purkamisen epäonnistuminen vuoden 2024 puolella on huomioon otettava riski kunnan talouden sekä Lapin hyvinvointialueen palveluverkon jatkuvuuden osalta. Asumisen kehittämissuunnitelmalla on pyritty ratkaisemaan toisaalta kunnan kehittymisen pullonkaulaa, eli asuntopulaa sekä yhtäältä ottamaan kantaa kunnan vuokra-asuntoja hallinnoiviin tytäryhtiöihin. Sote kiinteistöjen yhtiöittäminen ja tulevaisuuden ratkaisut kokonaisuutena vaikuttavat merkittävästi kunnan omaisuuden riskiin.

Hankintariskit, rahoitusriski ja omaisuusriski vaikuttavat yhdessä talouden riskiin. Kuntatalouden kehitysnäkymät ovat olleet heikentyvät osaltaan heikon taloustilanteen vuoksi. Pelkosenniemen kunnan talouden riskiä tulee hallita strategisesti valituilla hankinnoilla ja investoinneilla, jotka rahoitetaan niin, että omaisuuden hallinta voidaan taata vuosiksi eteenpäin. Kunnan velkaantuminen voi aiheuttaa kasvavaa riskiä. Vuoden 2024 taloudensuunnittelun yhteydessä kunnanhallitus on linjannut, että toimintakulut eivät saa nousta vuoden 2023 talousarvion tasosta. Talousarvion toimintakulut laskivat 235 000 euroa verrattuna vuoden 2023 talousarvioon. Toteutuneet toimintakulut ovat kasvaneet vuoteen 2023 verrattuna, mutta jäävät alle budjetoidun. Vuoden 2024 on tehty useampi talousarvio muutos, joista suurin osa on koskenut kasvavaa investointiohjelmia. Lisäksi poistojen määrää on kasvatettu. Tilikauden tulos on viranhaltija ennusteen kaltainen. Kunnanhallitus on linjannut vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä, ettei investointiohjelma ylittäisi kunnan vuosikatetta vuosien 2025-2027 aikana. Tällä on pyritty osaltaan hallitsemaan kokonaisuudessaan talouden riskiä. Kuntakonsernin talouden lukuja tulee seurata erittäin tarkasti.

Valtuusto on päättänyt (02.06.2020 § 27), että uusi koulu-päiväkoti rahoitetaan 5 200 000 euron lainalla. Laina-aika on 21 vuotta, ja ensimmäinen vuosi on lyhennyksistä vapaa. Viimeinen erä on 2 000 000 euroa. Vuotuinen rahoituskustannus (lyhennykset ja korot) jää nykyisellä korkotasolla alle 200 000 euron. Rakennuksen taloudelliseksi poistoajaksi on päätetty 40 vuotta (kh 19.5.2020 § 117).

Koulu-päiväkodin rakennusurakan taloudellinen loppuselvitys on edelleen hyväksymättä. Sähköurakoitsija ajautui taloudellisiin vaikeuksiin ennen urakan valmistumista. Tilinpäätöshetkellä konkurssipesän selvitys on edelleen käynnissä. Sähköurakkaan liittyvissä taloudellisissa loppuselvityskokouksissa on ilmennyt tilaajan ja urakoitsijan välillä selkeitä näkemuseroja, jotka ovat konkurssipesänhoitajan toimessa pesänjaossa riitautettu. Pesänhoitajan kanssa asiassa on päästy sopimukseen. Asia on kokonaisuudessaan kesken.

Kunnan velkaantuminen tai vastaavat taloudelliset sitoumukset esimerkiksi takausten muodossa ovat lisääntyneet ja mahdollisesti lisääntymässä voimakkaasti toteutettujen tai suunniteltujen investointien vuoksi. Kunnan lainakanta nousi n. 100 000 eurolla vuonna 2024 ja kunnan lainakanta on 7,281 milj. euroa tehden 7976 euroa/ asukas. **Kuntakonsernin lainat ja vuokravastuut ovat 8,119 (2023) milj. euroa tehden 8912 (2023) euroa/asukas (konsernitiedot 2024 puuttuvat 27.3.2025).** Kunnalla on lainsaamisia 1 836 milj. euroa. Rahoitusriskin arviointia tehdään säännöllisesti ja tarvittaessa korkoriskin suojausta tarkistetaan. Talousarvion valmistelun yhteydessä kunnan velkaantumista pyrittiin hillitsemään. Kasvaneen investointiohjelman vuoksi kunnan velkamäärä kasvoi vuoden 2024 aikana. Vuosikate on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna, korkokulut ovat kasvaneet ja investointimenot ovat kasvaneet. Kunnan lainanhoitokate, investointien tulorahoitus% ja kassan riittävyys ovat merkittävästi heikentyneet vuoteen 2023 verrattuna. Suhteellinen velkaantuneisuus on edelleen korkealla tasolla, joskin se on hieman parantunut edellisestä vuodesta.

Valtuusto on hyväksynyt 15.6.2023 § 50 ja § 51 johdannaisten yleissopimukset, joiden avulla Pelkosenniemen kunta voi tehdä lainakantansa riskienhallintaan liittyviä korkojohdannaissopimuksia, kuten koronvaihto-, korkokatto ja korkolattiasopimuksia. Valtuuston päätöksistä on valitettu hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus on antanut asiassa päätöksen, joka kumoaa valituksen, mutta ko. päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen, eikä korkoriskin suojauksia ole voitu toteuttaa.

Kuntien taloudellista asemaa voidaan arvioida niin kutsuttujen kriisikuntakriteereiden valossa. Kyseinen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan aloittaa, jos (kuntalaki § 118):

- Kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräjassa.
  - *Pelkosenniemen kunnalla ei ole kertynyttä alijäämää*
- Kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden
  - *Pelkosenniemen kuntakonsernilla ei ole kertynyttä alijäämää. Ylijäämää on kertynyt 5,924 milj. euroa kuntaan ja 5,910 milj. (2023) euroa kuntakonserniin (konsernitiedot puuttuvat vuoden 2024 osalta 27.3.2025)*

Kriisikuntamenettely voidaan käynnistää myös, mikäli kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:

- Konsernituloslaskelman vuosikateen ja poistojen suhde on alle 80 %
- *Pelkosenniemen kuntakonsernin vuosikate / poistot % 171,9 % (2023) (konsernitiedot puuttuvat vuoden 2024 osalta 27.3.2025)*

- kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti 7,47 %
  - *Pelkosenniemen kunnan tuloveroprosentti vuonna 2024 oli 9,10 %*
- asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilin päätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilin päätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän (vuonna 2023, 5 409 euroa per asukas) vähintään 50 prosentilla,
  - *Pelkosenniemen kuntakonsernin lainat ja vuokravastuut ovat 8912 euroa per asukas. (2023) (konsernitiedot puuttuvat vuoden 2024 osalta 27.3.2025)*
- Konsernitilin päätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8
  - *Pelkosenniemen kuntakonsernin lainanhoitokate on 2,2 (2023) (konsernitiedot puuttuvat vuoden 2024 osalta 27.3.2025)*

Johtopäätöksenä esitetään, että Pelkosenniemen kunta ei vaadi arviointimenettelyä, vaikka kriisikuntakriteereiden raja-arvo kuntakonsernin lainakannasta ylittyy. Kunnan lainanhoitokate on laskenut alle 0,8 ollen 0,54 konsernitiedot puuttuvat vuoden 2024 osalta 27.3.2025.

Kunnan talousarviot vuosille 2021 ja 2022 sisältävät talouden tasapainottamissuunnitelman (kvalt 15.12.2020 § 77, liite 1) kunnan talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka johtuvat ennen kaikkea varautumisesta velanhoitokustannuksiin. Vuosien 2023 ja 2024 talousarviot eivät ole sisältäneet aktiivista talouden tasapainottamissuunnitelmaa, useamman vuoden hyvän tuloksen vuoksi. Omaisuusriski aiheuttaa kunnan kiinteistöjen takia yhden merkittävimmistä riskeistä, joten tilatyöryhmän sekä sotekiinteistöryhmän työstämien suunnitelmien on otettava talouden reunaehdot tarkasti huomioon.

Pelkosenniemen-Savukosken kiinteistö kuntayhtymä

Pelkosenniemen-Savukosken kuntayhtymän purkaminen oli tarkoitus toteuttaa samassa yhteydessä, kun hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Purkaminen ei onnistunut jäsenkuntien näkemyseroista johtuen. Kuntayhtymä on jatkanut kiinteistö kuntayhtymänä, jonka toiminta yritettiin ajaa alas vuoden 2023 aikana. Tämäkään ei onnistunut kunnallisvalituksen vuoksi, sillä rahoituslaitos edellytti valtuustojen lainvoimaista päätöstä ryhtyäkseen lainojen siirtoon jäsenkunnille.

Pelkosenniemen valtuusto päätti 15.12.2023 § 148, että Pelkosenniemen kunta ilmoittaa eroavansa Pelkosenniemen-Savukosken kuntayhtymästä, koska purkusopimuksen täytäntöönpano ei etene, epävarmuus kiinteistö kuntayhtymän korjausinvestointiohjelman toteutumattomuudesta kasvattaa kiinteistö riskiä kuntayhtymän ja Pelkosenniemen kunnan kannalta. Kiinteistö kuntayhtymän puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain, ja oli vuonna 2024 Savukosken kunnalla. Pelkosenniemen kunnan eroilmoituksen käsittely ja kuntayhtymän eivät ole edenneet yhtymähallituksessa vuoden 2024 aikana.

Pelkosenniemen-Savukosken kuntayhtymän tilin päätöksen (yhtymähallitus 13.3.2024) mukaan kuntayhtymän terveyskeskuskiinteistöistä on tehty Inspecta Oy:n toimesta 21.6.2022 kuntoarvioraportit, jotka osoittavat, että niihin on kertynyt huomattavasti korjausvelkaa. Lähivuosien korjaustarpeet ilman lisätutkimuksia on arvioitu n. 0,5 milj. euron luokkaa. Peruskorjaustarpeita on

rakenteissa, LVI-järjestelmissä sekä sähkö- ja tietojärjestelmissä. Käyttövesiputkissa on vuosien myötä korjattu useita vuotovahinkoja. Vuoden 2024 aikana ei ole tehty investointeja.

Alueen väestön väheneminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten nousu kohdistuu ja aiheuttaa paineita kuntayhtymän toimintaan ja talouteen. Lapin hyvinvointialueen talouden tasapainottamissuunnitelma on edellyttänyt palveluverkoston uudelleen tarkastelua. Hyvinvointialueen ennakoitua tilatarvemuutokset aiheuttavat kunnille merkittävän kiinteistöriskin, joka 3+1-sopimuskauden jälkeen realisoituessaan johtaa kuntien vuokratulojen vähenemiseen ja osan tiloista jäämiseen tyhjilleen. Lapin hyvinvointialue on ilmoittanut, että se käyttää optiovuosia vuokrasopimuksissa, vaan ne neuvotellaan uudelleen vuoden 2025 aikana. Lisäksi epävarmuutta aiheuttaa yhtiöittämisveloitteeseen liittyvä epävarmuus, joka tulee ratkaista vuoden 2025 aikana.

Henkilöriski

Kunnan henkilöriski tulee ottaa huomioon, sillä pieni henkilöstö aiheuttaa merkittävän riskin. Henkilöriskiä henkilöstön vaihtuvuuden näkökulmasta on pyritty ratkaisemaan työhyvinvointisuunnitelmalla sekä toimivilla sijaisjärjestelyillä. Henkilövaihdosten vuoksi riskienhallinnan näkökulmasta toimialajohtajien ennakoiva riskienhallinta on ollut haasteellista ja henkilöriskiä kasvattaa puuttuva henkilöstö. Vuoden 2024 aikana kunnan tekninen johtaja irtisanoutui koeajalla. Uusi tekninen johtaja on rekrytoitu toukokuussa 2024. Kunnanjohtaja on irtisanoutunut elokuussa 2024 ja talous- ja hallintopäällikkö on sijaistanut puuttuvaa kunnanjohtajaa loppuvuoden 2024. Hyvinvointijohtajan rekrytointi on kumottu hallinto-oikeuden päätöksellä ja rekrytointi on suoritettu uudelleen. Elinvoimajohtaja on ollut vuoden 2024 loppupuolella pidemmällä työvapaalla ja hyvinvointijohtaja on sijaistanut häntä. Toisin sanoen kaikkien johtoryhmän viranhaltijoiden työskentelyssä on ollut katkoja tai merkittäviä sijaistuksia.

Merkittäviin henkilöriskeihin lukeutuu myös kunnan luottamushenkilöiden vähäinen määrä useiden erojen vuoksi vuonna 2023. Valtuuston päätöksentekokykyisyys on ollut jopa kyseenalaistettu vuoden 2023 aikana, jonka vuoksi valtuuston puheenjohtaja on ollut yhteydessä oikeusministeriöön saadakseen selvyttä valtuutettujen vähimmäismäärästä. Vuoden 2024 kuitenkin määrä ei enää vähentynyt ja kunta on pysynyt päätöksentekokykyisenä. Kuntavaalit järjestetään keväällä 2025 ja tilinpäätöshetkellä vaaleihin on lähdössä ehdokkaaksi 19 henkilöä.

Muut riskit ja niiden hallinta

Toimitilariskin hallinnassa kunta on tehnyt viime vuosina merkittävät investoinnit. Lähes kaikki kunnan työntekijät työskentelevät uusissa toimitiloissa. Vuonna 2023 on otettu käyttöön kirkonkylän koulu-päiväkoti. Vuonna 2024 on otettu käyttöön täydellisen peruskorjauksen ja muutostyöt läpikäynyt uusi kunnantalo. Vuoden 2025 alussa on valmistunut uusi päiväkotipiha Pyhälle. Merkittävä panostus kunnan työntekijöiden sekä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tiloihin kasvattavat kunnan taloudenriskiä, mutta ne on koettu välttämättömäksi kunnan tulevaisuuden kannalta. Kunta on kilpailuttanut kunnan vakuutukset vuonna 2024, jonka yhteydessä kunnan omaisuuden ja toiminnan vakuutusturva on tarkastettu.

Tietoturva ja -suojariski on merkittävä. Huijaussähköpostien sekä muiden kyberhyökkäysten määrä on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Kunta on aloittanut vuoden 2024 aikana koko henkilöstöä koskevan tietoturva koulutuksen, joka jatkuu edelleen. Koulutus sisältää lyhyitä tasaisin väliajoin ilmestyviä koulutuksia. Lisäksi kunnan tietosuoja tasoa on parannettu ja verkkosivujen tietosuoja ja -turvaosiota on päivitetty vuoden 2024 aikana. Tietosuoja ja -turvan ylläpito vaatii jatkuvaa ylläpitoa, jota tehdään yhteistyössä Laplt:n kanssa. Tiedonhallintamallia ei ole edelleen saatu valmiiksi ja se siirtyy vuoden 2025 puolelle. Tietoturva- ja tietosuojaohje on päivitetty kunnanhallituksessa viimeksi 2.3.2023 § 75.

Päätöksenteon haavoittuvuuden riskiin vaikuttavat valtuuston kokousten päätösvaltaiseksi saaminen sekä kunnassa merkittävä valitusten määrä. Vuonna 2023 valtuuston koko kokouksiin kohdistui valituksia, jotka kokonaisuutena haavoittivat päätöksentekoa. Kyseessä olevia valituksia on kumottu ja vuoden 2024 aikana valitukset ovat kohdistuneet yksittäisiin päätöksiin. Vuonna 2024 on peruuntunut yksi valtuuston kokous, kun sitä ei vähäisen osallistujia määrän vuoksi saatu lainvoimaiseksi. Vuonna 2025 järjestetään kuntavaalit. Osaan päätöksenteon haavoittuvuuden riskeistä, kuten valtuuston päätösvaltaisuuden on viranhaltijoilla vähäiset mahdollisuudet vaikuttaa. Päätösten ennakkovaikutusten arviointiin (EVA) on panostettu mm. laatimalla erillinen ohje. EVA-arvioinnin hyödyntämistä tulisi käyttää päätöksenteossa enemmän.

Sopimusriskiin pyritään vaikuttamaan sillä, että merkittäviä sopimuksia pääosin käsitellään johtoryhmän kesken. Lisäksi on tarkennettu, että kuka saa allekirjoittaa kunnan puolesta sopimuksia. Maineriskiä kunnalle voi aiheutua lehti- ja somekirjoittelusta. Kunta pyrkii omissa kanavissa tuomaan esiin oikeellista ja luotettavaa tietoa.

Toimintavalmius poikkeus- ja häiriötilanteissa vaatii jatkuvaa valmiussuunnittelu kehittämistä sekä selkeää roolitusta. Vuonna 2024 voimaan tullut hallintosäntö osaltaan selkeyttää toimintavalmiuksia poikkeus- ja häiriötilanteissa. Valmiussuunnitelmaa tulee jatkossa päivittää vastaamaan kunnan nykyistä organisaatiota sekä valmiusyhteistyötä Lapin hyvinvointialueen kanssa.

Korruption ja lahjonnan torjunnassa avainasemassa on esteellisyyksien ja sidonnaisuuksien huomiointi. Sidonnaisuusrekisteri pidetään ajan tasalla tarkastuslautakunnan toimesta. Toimielinten kokouksissa esteellisten arviointiin on panostettu vuonna 2021, sillä kokouksen alussa päätettäessä järjestäytymisestä arvioidaan ja kirjataan mahdolliset esteellisyydet. Esteelliset henkilöt eivät osallistu asioiden valmisteluun, päätöksentekoon tai täytäntöönpanoon. Tätä toimintatapaa on pyritty jatkamaan.

Tunnistettujen riskien hallintaan on olemassa ohjeita ja niiden aktiivinen päivittäminen on kuvattu talousarviossa. Kaikkiin tunnistettuihin riskeihin ei ole erillistä ohjeistusta. Arjen toimintaa kunnassa pyritty ohjaamaan niiden sisältämien riskien edellyttämällä tavalla. Ympäristöön liittyviä huomioita on kirjattu seuraavaan kappaleeseen.

Merkittävimmät onnistumiset, kehittämistarpeet ja riskit sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan alueella: Pääsääntöisesti talousarviossa asetetut tavoitteet ovat toteutuneet. Kunnan investointiohjelma on kasvanut merkittävästi vuoden 2024 aikana, mutta kuntaan on saatu alustava investointiohjelma pidemmälle ajalle kuin aikaisemmin talousarvioon vuosille 2025-2027. Ennakkovaikutusten arvioinnin toteuttamista kunnan päätöksenteossa tulisi toteuttaa aiempaa

useammin. Merkittävistä henkilövaihdoista huolimatta kunnan lakisääteiset tehtävät sekä investointiohjelma on pystytty toteuttamaan vuoden 2024 aikana.

2.4 Ympäristöasiat

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä. Tilinpäätöksessä muualla esitettävien ympäristötietojen lisäksi toimintakertomukseen on syytä sisällyttää kuvaus niistä ympäristökysymyksistä, jotka vaikuttavat olennaisesti kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen.

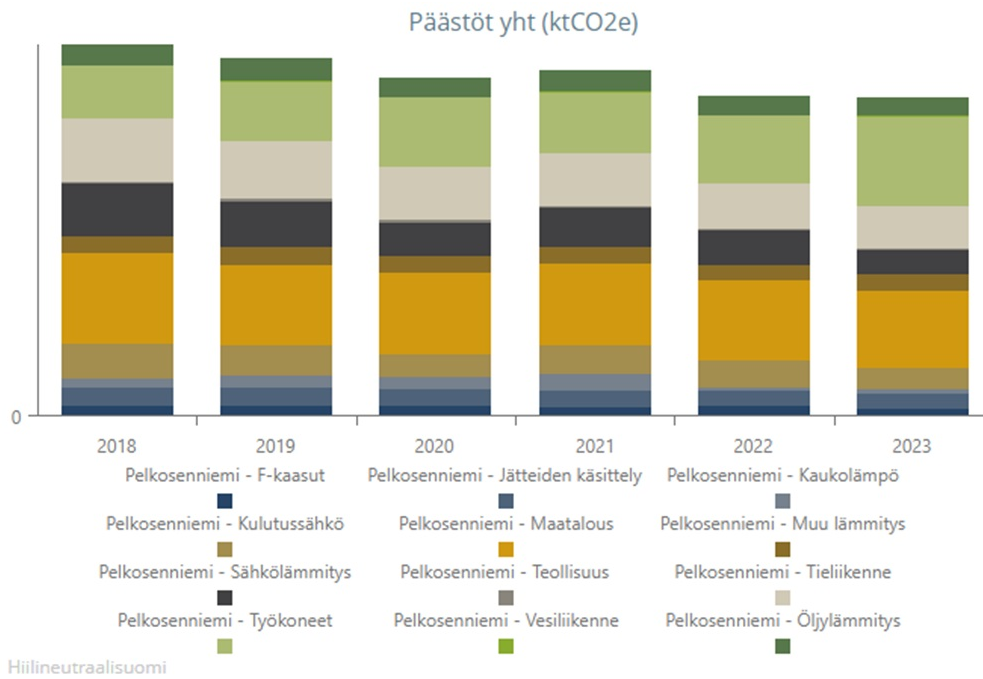
Pelkosenniemen kunnalla on kaksi seurattavaa pakollista varausta; Pelkosenniemen koulun piha-alueelta löytnyt pilaantunut maa, sekä vanha lakkautettu kaatopaikka. Molempiin on tehty pakolliset varaukset taseeseen, mahdollisten tulevaisuuksien ongelmien vuoksi. Vuosittain pakollista varausta käytetään molempien kohteiden tilan seurantaan. Pelkosenniemen lämpölaitoksen ja koulun piha-alueelta öljyn pilaamaa maata on havaittu 2019 ja siitä on tehty ilmoitus. Arvioinnin perusteella öljyhiilivetyjen kulkeutumisesta ei aiheudu pinta- tai pohjaveden laadun olennaista heikkenemistä eikä ekologista haittaa. Tarkkailun tuloksissa ei ole ilmennyt muutoksia, jotka aiheuttaisivat toimenpiteitä (Eurofins tutkimustodistus 2024).

Pelkosenniemi kuuluu hiilineutraali kunta eli HINKU-verkostoon ja on solminut siksi myös kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS), joka on osa kunnan ilmastosuunnitelmaa. HINKU-kuntien tavoitteena on hillitä ilmastonmuutosta ja vähentää siksi päästöjään 80 prosenttia vuosina 2007 - 2030. Suomen ympäristökeskuksen mukaan Pelkosenniemen kokonaispäästöt vuonna 2023 ovat pienentyneet 42 % vuoteen 2007 verrattuna, joka on lähellä koko maan keskiarvoa (43 %). Kuntia, jotka ovat mukana HINKU- verkostossa ja joilla on myös KETS, on Lapissa alle kymmenen.

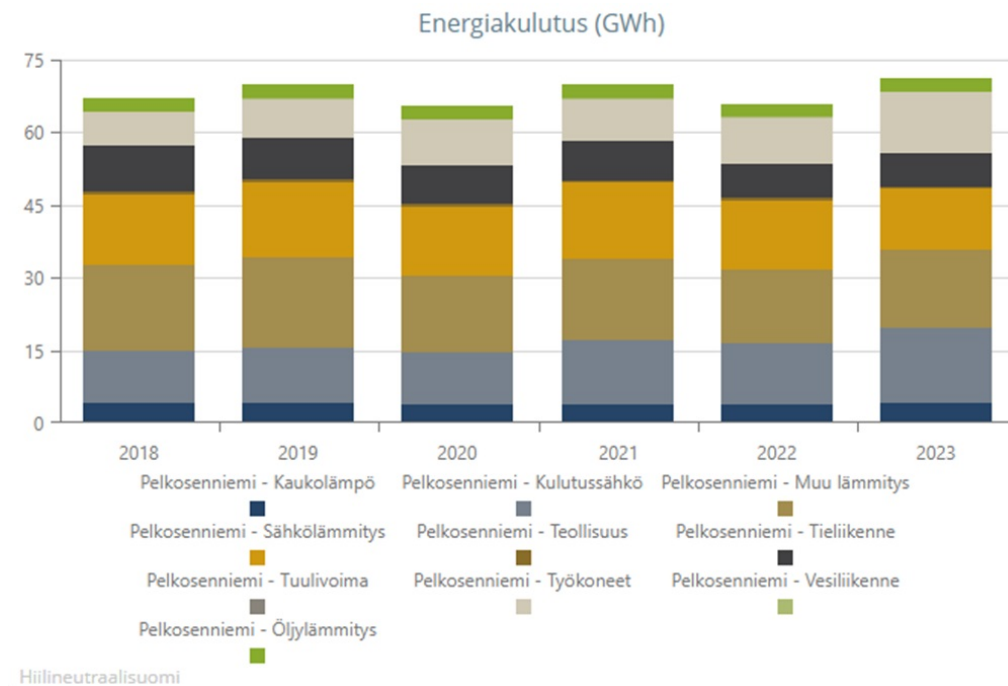
Ilmastonmuutokseen sopeutumisen näkökulmat ovat voimistuneet kunnassa vuoden 2024 aikana. Sopeutumiseen liittyy ilmastonmuutokseen liittyvien riskien tunnistaminen kunnassa. Tähän liittyy elokuussa 2024 käynnistynyt Pelkosenniemen kestävä kasvun ohjelma -hanke (8/2024 – 12/2026). Tämän EAKR- hankkeen erityistavoite on ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen.

Hankkeessa laaditaan luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen suunnitelma Pyhän matkailualueelle. Lisäksi hankkeessa määritetään myös muiden elinkeinojen kuten alkutuotannon sopeutumistarpeet ja etsitään keinoja näiden elinkeinojen kehittämiseen muuttuvissa ilmasto-oloissa. Hankkeen yleisenä tavoitteena on kehittää valmiuksia avoimeen keskusteluun ja osallistavaan suunnitteluun hanketeemoihin liittyen.

Muita ympäristöön liittyviä hankkeita vuonna 2024 olivat Suvannon ja Pyhäjärven arvokkaiden perinneympäristöjen hoitohanke (Kunta-Helmi, YM), Tuntureiden matkailualueiden jätehuollon kehittäminen (ELY), Pyhätunturin yleiskaavan vihreän siirtymän selvitykset (YM) sekä pyörämatkailun kehittämishankkeet.

Kunnan alueella päästöt ovat vähentyneet 2018-2023

Kunnan alueella energian kulutus on pysyt hyvin tasaisena 2018-2023

2.5 Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yleinen taloudellinen tilanne, väestönkehitys ja työllisyys vaikuttavat merkittävästi Pelkosenniemen kunnan talouteen. Erityisen epävarmuustekijän yhteiskunnalliseen kehitykseen on synnyttänyt Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24.2.2022. Ukrainan sota jatkuu edelleen ja on lähes päivittäin valtakunnan uutisissa esillä. Suomi on liittynyt puolustusliitto NATO:n vuoden 2023 aikana. Sotatila on synnyttänyt myös pakolaiskriisiä. Tilanne vaikuttaa yleiseen taloudelliseen tilanteeseen ja sitä kautta myös Pelkosenniemen kunnan talouden tulevaisuuden näkyymiin.

Lapin hyvinvointialueen palvelustrategian toteuttaminen ja palveluverkkosuunnittelu jatkuu edelleen. Hyvinvointialueiden talouden tilanne on haastava ja se osaltaan voi vaikuttaa Pelkosenniemen kunnan alueen palveluverkkoon, jolla on suoria vaikutuksia kuntalaisiin sekä epäsuoria vaikutuksia kunnan elinvoiman kannalta. Lisäksi hyvinvointialueen kanssa neuvoteltavat vuokrasopimukset vaikuttavat kunnan taloudelliseen tulevaisuuteen merkittäväällä tavalla. Vuoden 2026 alusta alkaen kunnan SOTE-kiinteistöihin kohdistuu yhtiöittämisvelvoite, jos kunnan katsotaan toimivan kilpailulla markkinoilla. Kunnan tulee yhtiöittää sosiaali- ja terveystalouteen sekä pelastuslaitos kiinteistöt. Yhtiöittämisessä voidaan perustaa uusi yhtiö tai siirtää kiinteistöt joko apporttina tai kauppaamalla olemassa olevaan yhtiöön. Yhtiöittämisessä tulee varmistaa perustettavan tai olemassa olevan yhtiön elinkelpoisuus, jotta kunta omisteinen yritys pärjää haastavassa markkinatilanteessa. TE24-uudistuksen seuraukset kuntaan jäävät nähtäväksi, kun TE-palveluiden siirtyminen kuntien hoidettavaksi 1.1.2025 alkaen toteutui ja uudet toimintatavat yhteistoiminta-alueella vaikuttavat työnhakijoiden ja työnantajien palveluihin.

Kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän uudistukseen liittyvän hallituksen esitys oli tarkoitus antaa eduskunnalle kevätkaudella 2025 ja uusi lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2026. Uudistusta on kuitenkin siirretty vuodella eteenpäin vuoden 2024 lopussa. Uudistuksen vaikutukset Pelkosenniemen kuntaan erityisesti sen osalta, miten voimalaitosvero käsitellään valtionosuuden tasausmekanismina, muodostaa tämänhetkisen tiedon mukaan erityisen epävarmuustekijän Pelkosenniemelle. Kiinteistöverouudistus on myös hallituksen valmistelussa ja sillä voi olla yhtä lailla, valtionosuus uudistuksen kanssa, olla kunnan tuloihin merkittävä vaikutus. In-house uudistus osana hankintalain uudistusta toteutuessaan tuo mahdollisesti merkittäviä muutoksia kunnan hankintoihin.

Digitalisaatio on ollut jo vuosia kuntien tehostamisen keskiössä. Tulevaisuuden mahdollistajana voi toimia tekoäly, jonka todellista vaikutusta on erittäin vaikea ennustaa. Tekoälyominaisuuksia on jo osassa kunnan järjestelmissä, mutta tekoälyn tuomien mahdollisuuksien seuranta tulee ottaa huomioon tulevaisuuden kehitystä arvioidessa.

Kuntastrategia 2022 – 2030 ja sen toteutumisen arviointi

Pelkosenniemen kunnan todennäköiseen tulevaisuuden kehitykseen vaikuttavat myös monet sisäiset tekijät. Vuonna 2022 vahvistettiin uusi kuntastrategia 2022 - 2030, jonka visio '1000 mahdollisuutta' viittaa muun muassa tavoitteeseen kasvattaa kunnan asukasluku 1000 henkilöön. Epävarmuutta Pelkosenniemen kehittymiseen luo edelleen kunnan asukasluvun kehitys, joka on 2000-luvulla ollut pääosin aleneva. Vuoden 2024 lopussa asukasluku oli 913 henkilöä, joka on lähes saman verran kuin edellisenä vuonna.

Kuntastrategiaan on kirjattu konkreettisia tavoitteita, joiden toteutumisesta on pyritty varmistamaan viemällä ne kunnan talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan toimialakohtaisiksi tavoitteiksi. Merkittävimpiin tavoitteisiin sisältyvä asuntojen määrän lisääminen ei ole toteutunut suunnitellusti vuosina 2022 - 2024. Tarkemmin kuntastrategian tavoitteiden toteutuminen on esitetty tilinpäätöksen käyttötalousosassa. Vuoden 2024 aikana on hyväksytty kunnan asumisenkehittämissuunnitelma, jonka tarkoitus on eheyttää olemassa olevaa vuokra-asuntokantaa sekä mahdollistuu lisärakentaminen. Suunnitelmassa on otettu huomioon erilaisia vaihtoehtoja kunnan mahdollisuuksiin osallistua rakentamishankkeisiin.

Pyhän matkailualue on edelleen vahvassa kehityksessä ja alueen myönteisen kehityksen uskotaan hyödyttävän koko kuntaa. Pyhän alueen merkittävät investoinnit ovat tapahtuneet enimmäkseen yksityisten omistajien toimesta. Yksityisten investointien lisäksi kunta on rakentanut vuosina 2022 - 2023 kaksi tietä Kanervikkokadun alueelle, joka mahdollistaa vakituisen asumisen ja alueelle valmistui tammikuussa 2025 kunnan rakentamana päiväkotit. Pyhälle oli myös tarkoitus avautua uusi elintarvikkeiden vähittäismyymälä vuonna 2023; myymälän valmistuminen on lykkääntynyt kunnallisvalituksen vuoksi.

Kohtuuhintaisille vuokra-asunnoille on Pyhällä kova kysyntä, ja niiden vähyys uhkaa muodostua esteeksi alueen kehittymiselle. Pelkosenniemen Vuokratalot Oy:n Kanervikkokadulle suunnitellun rivitalon kilpailutus jouduttiin keskeyttämään alkuvuodesta 2024 kunnan takaukseen kohdistuvan kunnallisvalituksen vuoksi ja hanke on aloittamatta tilinpäätöshetkellä. Kirkonkylän alueelle kohdistuva rakentaminen on hankesuunnittelu vaiheessa. Vuokra-asumisen kehittämistä tulee suunnitella valtuuston linjaaman asumisenkehittämissuunnitelman mukaisesti. Kyseessä oleva suunnitelma pyrkii edistämään asumista muillakin tavoin, kuin kiinteistöjen kehittämisellä ja rakentamisella.

1.1.2025 voimaan astunut rakentamislaki tuo muutoksia mahdollisuuksiin muuttaa loma-asuntoja vakituisen asumisen käyttöön. Uuden lain vaikutukset alkavat näkyä vuoden 2025 aikana.

Merkittävänä Pelkosenniemen kunnan tulevaisuuteen vaikuttavana tekijänä uusi koulu-päiväkotitirkonkylällä, uudet kunnantalon tilat ja uusi päiväkotit Pyhällä. Vaikka uudisrakennukset ja kunnantalon peruskorjaus ovat nostaneet olennaisesti kunnan velkamäärää, on investointien arvioitu olevan merkittävä vetovoimatekijä paikkakunnalle.

Kunta keskuksessa on merkittävä määrä sote yhtiöittämisveloitteen sekä vuokra-asumisen ulkopuolisia kunnan tiloja. Tilatyöryhmän valmisteleva suunnitelma tulee vaikuttamaan merkittävästi kuntalaisille tarjottaviin palveluihin sekä talouteen tulevaisuudessa.

Pelkosenniemen kunnan tulevaisuuteen vaikuttaa lähivuosina kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden lisäksi se, miten strategiaan kirjatut arvot ja sydämen asiat toteutuvat. Kuntastrategia on laadittu laajassa yhteistyössä kuntalaisten ja alueen asukkaiden kanssa, ja myös sen toteutumiseen tarvitaan kaikkia osapuolia. Kuntastrategian tarkastelu ja mahdollinen päivittäminen voi tulla eteen uuden valtuustokauden alkaessa.

Tiivistetysti kunnan tulevaisuuden kehitykseen vaikuttavat globaalit trendit, yleinen maailmantilanne, yleinen Suomen tilanne, talouden kehityksen yleinen tilanne, valtion suunnittelemat lakimuutokset, digitalisaatio ja tekoäly, kuntastrategia, vuokra-asumisen tilanne, väestökehitys, kunnan sote-kiinteistöt, kunnan omat kiinteistöt ja moni muu pienempi yksittäinen asia.

3. Kunnan kokonaistulos

3.1 Kokonaistulos yhteensä

Käyttötalousosa (N)	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024
Kunnanvaltuusto				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	-56 851	-59 660	-2 809	105 %
Toimintakate	-56 851	-59 660	-2 809	105 %
Tarkastuslautakunta				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	-19 551	-17 993	1 558	92 %
Toimintakate	-19 551	-17 993	1 558	92 %
Keskusvaalilautakunta				
Toimintatuotot	4 000	7 500	3 500	188 %
Toimintakulut	-14 000	-15 036	-1 036	107 %
Toimintakate	-10 000	-7 536	2 464	75 %
Kunnanhallitus				
Toimintatuotot	2 977 874	2 861 112	-116 762	96 %
Toimintakulut	-6 903 421	-6 666 930	236 491	97 %
Toimintakate	-3 925 547	-3 787 683	137 864	96 %
Kunnanhallitus				
Toimintatuotot	380 000	340 202	-39 798	90 %
Toimintakulut	-413 347	-493 561	-80 214	119 %
Toimintakate	-33 347	-153 359	-120 012	460 %
Hallintopalvelut				
Toimintatuotot	623 735	603 301	-20 434	97 %
Toimintakulut	-692 318	-652 437	39 881	94 %
Toimintakate	-68 583	-49 136	19 446	72 %
Hyvinvointipalvelut				
Toimintatuotot	362 353	419 019	56 666	116 %
Toimintakulut	-2 983 287	-2 935 021	48 266	98 %
Toimintakate	-2 620 934	-2 516 001	104 933	96 %
Elinvoimapalvelut				
Toimintatuotot	345 832	265 688	-80 144	77 %
Toimintakulut	-949 662	-775 285	174 378	82 %
Toimintakate	-603 830	-509 597	94 234	84 %
Ympäristöpalvelut				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	-93 140	-97 385	-4 245	105 %
Toimintakate	-93 140	-97 385	-4 245	105 %

Tuloslaskelmaosa (B)	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024
Verotulot	4 061 000	4 083 060	22 060	101 %
Valtionosuudet	658 052	627 092	-30 960	95 %
Korkotuotot		17 371	17 371	
Muut rahoitustuotot		5 600	5 600	
Korkokulut	-262 782	-231 957	30 825	88 %
Muut rahoituskulut		-512	-512	

Investointiosa (B)	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024
TIETOKONEOHJELMISTOT				
Menot	-44 500 €	-29 822 €	14 678 €	67 %
Netto	-44 500 €	-29 822 €	14 678 €	67 %
MAA-JA VESIALUEET				
Menot	-170 400 €	-171 850 €	-1 450 €	101 %
Tulot	7 100 €	7 100 €	0 €	100 %
Netto	-163 300 €	-164 750 €	-1 450 €	101 %
OSAKKEET JA OSUUDET				
Menot	-213 000 €	-213 951 €	-951 €	100 %
Netto	-213 000 €	-213 951 €	-951 €	100 %
KONEET JA KALUSTO				
Menot	-15 387 €	-15 387 €	0 €	100 %
Netto	-15 387 €	-15 387 €	0 €	100 %
KORJAUSRAKENTAMINEN				
Menot	-830 000 €	-857 507 €	-27 507 €	103 %
Netto	-830 000 €	-857 507 €	-27 507 €	103 %
UUDISRAKENTAMINEN				
Menot	-1 134 574 €	-1 129 292 €	5 282 €	100 %
Netto	-1 134 574 €	-1 129 292 €	5 282 €	100 %
MAARAKENTEET				
Menot	-403 158 €	-288 981 €	114 177 €	72 %
Tulot	307 613 €	278 999 €	-28 614 €	91 %
Netto	-95 545 €	-9 982 €	85 563 €	10 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET				
Menot	-41 577 €	-28 693 €	12 884 €	69 %
Tulot	21 577 €	22 485 €	908 €	104 %
Netto	-20 000 €	-6 208 €	13 792 €	31 %
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET AINEETTOMAT MENOT				
Menot	-10 000 €	-9 132 €	868 €	91 %
Netto	-10 000 €	-9 132 €	868 €	91 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

		Määrärahat 2024	Tuloarviot 2024	TOTEUMA TOIMINTAKATE	TOTEUMA TULOT	POIKKEAMA
KÄYTTÖTALOUSOSA						
Kunnanvaltuusto						
Kunnanvaltuusto		-56 851		-59 660,21		2 809,21
Vaalilautakunta						
Vaalit	N	-10 000		-7 536,29		-2 463,71
Tarkastuslautakunta						
Tilintarkastus	N	-19 551		-17 992,79		-1 558,21
Kunnanhallitus						
Kunnanhallitus	N	-33 347		-153 359,17		120 012,27
Johdon tukipalvelut	N	-68 583		-49 136,21		-19 446,29
Hyvinvointipalvelut	N	-2 620 934		-2 516 001,37		-104 932,81
Elinvoimapalvelut	N	-603 830		-509 596,64		-94 233,64
Tekniset palvelut	N	-505 713		-462 205,01		-43 508,02
Ympäristöpalvelut	N	-93 140		-97 384,65		4 244,65
TULOSLASKELMAOSA						
Verotulot	B		4 061 000		4 083 060	22 060
Valtionosuudet	B		658 052		627 092,00	-30 960,00
Korkotulot	B		0		17 371,23	17 371,23
Muut rahoitustulot	B		0		5 600,36	5 600,36
Korkomenot	B	-262 782		-231 960,34		-30 821,59
Muut rahoitusmenot	B	0		-512,27		512,27
INVESTOINTIOSA						
Kunnanhallitus						
Tietokoneohjelmistot	B	-44 500		-29 822		-14 678
Maa- ja vesialueet	B	-170 400	7 100	-171 850	7 100	1 450
Osakkeet ja osuudet	B	-213 000		-213 951		951
Rakennukset - Korjaus	B	-830 000		-857 507		27 507
Rakennukset - Uudis	B	-1 134 574		-1 129 292		-5 282
Maarakenteet	B	-403 158	307 613	-288 981	278 999	-114 177
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	-41 577	21 577	-28 693	22 485	-12 884
Koneet ja kalusto	B	-15 387		-15 387		0,00
Muut pitkävaikutteiset aineettomat menot	B	-10 000		-9 132		-868
Pysyvät hyödykkeet luovutustulo						0
Tulorahoituksen korjauserät				1 658		-1 658,21
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	B	0		-96 929,61		-96 929,61
Antolainasaamisten vähennys	B		96 000		66 871,36	-29 129
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		610 000		310 000	-300 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-531 234		-506 234,00		-25 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos					300 000	0
Pakollisten varausten muutos		0				0
Muut maksuvalmiuden muutokset				496 769,30		-496 769,30
Vaikutus maksuvalmiuteen						
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		-5 762 442	5 761 342	-5 718 579	5 718 579	

N= Sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B= bruttomääräraha/-tuloarvio

3.2 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma (1 000 €) Ulkoinen	TP 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 454	1 553
Myyntituotot	598	581
Maksutuotot	120	113
Tuet ja avustukset	196	210
Muut toimintatuotot	541	649
Valmistus omaan käyttöön	18	84
Toimintakulut	- 5 345	- 4 926
Henkilöstökulut	- 2 728	- 2 517
Palvelujen ostot	- 1 793	- 1 628
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 449	- 411
Avustukset	- 139	- 185
Muut toimintakulut	- 237	- 185
Toimintakate	- 3 873	- 3 289
Verotulot	4 083	4 167
Valtionosuudet	627	173
Rahoitustuotot- ja kulut	- 210	- 105
Korkotuotot	17	20
Muut rahoitustuotot	6	7
Korkokulut	- 232	- 131
Muut rahoituskulut	- 1	- 1
Vuosikate	628	947
Poistot ja arvonalentumiset	- 696	- 528
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	- 68	418
Poistoeron lis(-) tai väh(+)		
Varausten lis(-) tai väh(+)		
Rahastojen lis(-) tai väh(+)		
Tilikauden yli/alijäämä	- 68	418

Kertynyt yli-/alijäämä 31.12.	-68	418
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	27	32
Vuosikate/Poistot, %	90	179
Vuosikate, euroa/asukas	687	1 038
Asukasmäärä	913	911

3.3 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA	TP 2024	TP 2023
1000 euroa		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	628	947
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	1	-120
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 745	-1 180
Rahoitusosuudet investointeihin	309	442
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		295
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 807	384
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-97	0
Antolainasaamisten vähennys	67	316
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	310	800
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-506	-329
Lyhytaikaisten lainojen muutos	300	-160
Muut maksuvalmiuden muutokset	497	-155
Rahoituksen rahavirta	571	472
Rahavarojen muutos	-1 236	856
Rahavarat 31.12.	599	1 835
Rahavarat 1. 1.	1 835	979
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-5 718	-4 420
Investointien tulorahoitus %:	25,7	128,2
Lainanhoitokate:	0,5	1,7
Kassan riittävyys (pv)	24	100
Asukasluku 31.12.	913	911

3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Pelkosenniemellä omavaraisuusaste oli 55,95 % (v. 2023 se oli 56,54 %)

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Pelkosenniemellä suhteellinen velkaantuneisuus on 132,77 % (v. 2023 se oli 135,61 %).

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettavana tulevina vuosina. Pelkosenniemellä kertynyt ylijäämä on 5 923 845 euroa tilikauden 2024 jälkeen. Kertynyt ylijäämä (alijäämä) / asukas osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Pelkosenniemellä luku on 6488 euroa (v. 2023 se oli 6577 euroa).

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto- siirto- ja muilla veloilla. Pelkosenniemen kunnan lainakanta on 7,282 milj. euroa. Asukasta kohden lainaa on 7 976 euroa.

Vastaavaa (1 000 €)	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	17 748	15 983
I Aineettomat hyödykkeet	95	55
1 Aineettomat oikeudet	29	55
2 Muut pitkävaikutteiset menot	66	0
II Aineelliset hyödykkeet	13 132	11 652
1 Maa- ja vesialueet	1 101	941
2 Rakennukset	8 484	7 772
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 974	2 099
4 Koneet ja kalusto	280	351
6 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 293	489
III Sijoitukset	4 521	4 276
1 Osakkeet ja osuudet	2 431	2 216
3 Muut lainasaamiset	1 836	1 903
4 Muut saamiset	254	157
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6	26
2 Lahjoitusrahastojen varat	6	26
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	951	2 540
II Saamiset	352	705
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
3 Muut saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	352	705
1 Myyntisaamiset	92	172
2 Lainasaamiset	88	88
3 Muut saamiset	87	126
4 Siirtosaamiset	85	319
IV Rahat ja pankkisaamiset	599	1 835
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 705	18 549

Vastattavaa (1 000 €)	2024	2023
A OMA PÄÄOMA	10 376	10 444
I Peruspääoma	4 452	4 452
IV Edellisten tilikausien ylijäämä	5 992	5 574
V Tilikauden yli-/alijäämä	-68	418
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1 Poistoero	0	0
2 Vapaaehtoiset varaukset	0	0
C PAKOLLISET VARAUKSET	143	146
2 Muut pakolliset varaukset	143	146
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10	30
1 Valtion toimeksiannot	0	0
2 Lahjoitusrahastojen pääomat	10	30
3 Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
E VIERAS PÄÄOMA	8 176	7 929
I Pitkäaikainen	6 511	6 717
Pitkäaikainen korollinen	6 511	6 717
2 Lainat rahoitus- ja vak.l	6 511	6 717
3 Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikainen koroton	0	0
5 Saadut ennakot	0	0
6 Ostovelat	0	0
II Lyhytaikainen	1 665	1 212
Lyhytaikainen korollinen	771	461
2 Lainat rahoitus- ja vak.l	300	0
3 Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4 Lainat muilta luotonantajilta	471	461
Lyhytaikainen koroton	894	751
5 Saadut ennakot	161	77
6 Ostovelat	269	257
7 Muut velat	44	42
8 Siirtovelat	420	375
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 705	18 549

Taseen tunnusluvut	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	55,95	56,54
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	132,77	135,61
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 924	5 992
Kertynyt yli-/alijäämä, €/as	6 488	6 577
Lainakanta 31.12., 1000 €	7 282	7 178
Lainakanta, €/asukas	7 976	7 879
Lainat ja vastuut 31.12, 1000 €	7 452	7 228
Lainat ja vastuut €/asukas	8 162	7 934
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	1 836	1 903
Asukasmäärä	913	911

3.5 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tarvittaessa talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Pelkosenniemen kunnan tilikauden tulos ennen poistoeron ja varausten muutosta on 68 045,29 euroa alijäämäinen.

Pelkosenniemen kunnan tilikauden alijäämäksi muodostui erien jälkeen 68 045,29 euroa. Kunnanhallitus esittää valtuustolle tilikauden 2024 käsittelystä, että tilikauden ylijäämä 68 045,29 euroa siirretään kuluvan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

4. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

4.1 Kunnanvaltuusto

Sitovuustaso (toimielin) Valtuusto
Tilivelvollinen Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Valtuusto on kunnan ylin toimielin, jonka tehtävät on määritelty kuntalaissa. Valtuusto delegoi toimivaltaansa hallintosäännöllä muille toimielimille ja viranhaltijoille. Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista kuntalain edellyttämällä tavalla.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

Hallintosääntö on päivitetty Kuntaliiton mallin mukaiseksi ja sisältää lukuisia muutoksia 1.1.2024 alkaen.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-96 050	-56 851	-59 660	-2 809	105 %	-38 %
Henkilöstökulut	-11 194	-10 585	-14 781	-4 196	140 %	32 %
Palvelujen ostot	-76 749	-43 981	-42 976	1 005	98 %	-44 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-233	-630	-248	382	39 %	6 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-7 873	-1 655	-1 656	-1	100 %	-79 %
Toimintakate	-96 050	-56 851	-59 660	-2 809	105 %	-38 %

4.2 Tarkastuslautakunta

Sitovuustaso (toimielin) Valtuusto

Tilivelvollinen

Toiminta-ajatus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on mm. valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan lisäksi valtuuston tulee valita hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastaja, joka toimii virkavastuulla. Vuositason kustannuksia talousarviovuonna nostavat ohjelmistojen päivitys sekä tarpeelliset koulutukset.

Olennot muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

2024	Ei olennaisia muutoksia
TP 2024	Ei olennaisia muutoksia

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-12 848	-19 551	-17 993	1 558	92 %	40 %
Henkilöstökulut	-1 823	-1 800	-3 168	-1 368	176 %	74 %
Palvelujen ostot	-10 876	-17 051	-14 620	2 431	86 %	34 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-150	-700	-205	495	29 %	37 %
Avustukset						
Muut toimintakulut						
Toimintakate	-12 848	-19 551	-17 993	1 558	92 %	40 %

Budjetti toteutunut lähes suunnitellusti. Palvelujen ostoissa jäi käyttämättä n 1 500. Eli suunniteltu budjetti oli riittävä koska esim. lautakunnan jäsenien ei katsottu tarvitsevan lisää ulkopuolista asiantuntijakoulutusta.

Vaikuttavuus tavoitteet	Tavoite	Mittari	TP 2024
	Kokouksia 4 krt/v		Tarkastuslautakunta on kokoontunut 5 kertaa
	Sidonnaisuusrekisterin tietojen tarkistaminen 1 krt/v.		Sidonnaisuuksien päivitys TarkLtk:n 1/2024 kokous § 8
	Tiivistää yhteistyötä ylemmän johdon ja kunnanhallituksen kanssa		Tiivistetty yhteistyötä kunnanhallituksen kanssa (valtuuston vpj

			kokouksissa)
	Ohjata tilintarkastusta tavoitteiden mukaisesti		Tilintarkastajan ohjeistaminen arviointikertomuksen/tilintarkastuksen valmisteluissa.
	Seurata hallintosäännön toimivuutta päätöksenteossa ja tehdä tarvittavia hallintomenettelyn muutosehdotuksia valtuustolle.		Hallintosäännön seuraaminen ollut varsinkin valituksien yhteydessä aktiivista ja esitykset valtuustolle siirtyneet vuodelle 2025 RL-muutostyön yhteyteen

4.3 Keskusvaalilautakunta

Sitovuustaso (toimielin) Valtuusto
Tilivelvollinen Talous- ja hallintopäällikkö Lauri Lehtinen
Toiminta-ajatus

Eduskuntavaalien, tasavallan presidentin vaalien, kuntavaalien, aluevaalien ja europarlamenttivaalien järjestäminen vaatii toimenpiteitä kunnassa. Kunta on velvollinen huolehtimaan keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Vaalit tulee järjestää siten, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivän äänestyksessä vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti. Oikeusministeriö maksaa kunnalle jälkikäteen kertakorvauksena eduskuntavaaleissa, presidentinvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

2024	Vuonna 2024 toimitetaan presidentinvaalit 28.1.2024 ja europarlamenttivaalit 9.6.2024
TP 2024	Presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit toteutettu suunnitellusti.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	2 500	4 000	7 500	3 500	188 %	200 %
Myyntituotot		4 000		-4 000		
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	2 500		7 500	7 500		200 %
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-4 319	-14 000	-15 036	-1 036	107 %	248 %
Henkilöstökulut	-3 359	-9 000	-12 254	-3 254	136 %	265 %
Palvelujen ostot	-583	-3 000	-1 534	1 466	51 %	163 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-176	-1 000	-1 055	-55	105 %	500 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-202	-1 000	-194	806	19 %	-4 %
Toimintakate	-1 819	-10 000	-7 536	2 464	75 %	314 %

4.4 Kunnanhallitus

Sitovuustaso (toimielin) Valtuusto
Tilivelvollinen Kunnanjohtaja
Toiminta-ajatus

Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluvat kunnan molemmat toimialat hyvinvointipalvelut ja elinvoimapalvelut sekä johdon tukipalveluiden vastuualue. Kunnanhallituksen määrärahoihin kuuluvat myös ympäristöpalvelut sisältävät ympäristön suojelun ja ympäristöterveyspalvelut, jotka siirtyvät Kemijärven kaupungin alaisuuteen 1.1.2023.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	3 130 608	2 977 874	2 861 112	-116 762	96 %	-9 %
Myyntituotot	1 672 737	1 808 782	1 761 764	-47 018	97 %	5 %
Maksutuotot	112 878	111 836	119 960	8 124	107 %	6 %
Tuet ja avustukset	207 945	260 380	188 222	-72 158	72 %	-9 %
Muut toimintatuotot	1 137 048	796 876	791 165	-5 711	99 %	-30 %
Valmistus omaan käyttöön	84 319		18 135	18 135		-78 %
Toimintakulut	-6 392 792	-6 903 421	-6 666 930	236 491	97 %	4 %
Henkilöstökulut	-2 500 264	-2 707 199	-2 697 592	9 606	100 %	8 %
Palvelujen ostot	-2 631 619	-3 142 471	-2 897 386	245 085	92 %	10 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-410 596	-414 587	-447 627	-33 040	108 %	9 %
Avustukset	-184 697	-181 264	-139 300	41 964	77 %	-25 %
Muut toimintakulut	-665 616	-457 900	-485 025	-27 125	106 %	-27 %
Toimintakate	-3 177 865	-3 925 547	-3 787 683	137 864	96 %	19 %

4.4.1 Kunnanhallitus

Sitovuustaso (toimielin) Valtuusto
Tilivelvollinen Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Tähän kokonaisuuteen on koottu kunnanhallituksen hallinnolliset kulut sekä muut kohdistamattomat kunnan kulut. Lisäksi kunnanhallituksen hallinnon taloudelliset tavoitteet sisältävän kunnanhallituksen toiminnan lisäksi energian myynnistä johtuvat tulot ja menot, kunnanjohtajan ja hallituksen henkilöstökulut sekä Itä-Lapin kuntayhtymän ja Lapin liiton kuntaosuudet.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	359 395	380 000	340 202	-39 798	90 %	-5 %
Myyntituotot	361 021	380 000	339 941	-40 059	89 %	-6 %
Maksutuotot	-1 869					-100 %
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot	244		261	261		7 %
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-449 737	-413 347	-493 561	-80 214	119 %	10 %
Henkilöstökulut	-147 415	-142 585	-225 839	-83 254	158 %	53 %
Palvelujen ostot	-217 766	-248 807	-239 543	9 265	96 %	10 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 852	-6 993	-5 403	1 590	77 %	-50 %
Avustukset	-54 284		-1 440	-1 440		-97 %
Muut toimintakulut	-19 419	-14 962	-21 337	-6 375	143 %	10 %
Toimintakate	-90 342	-33 347	-153 359	-120 012	460 %	70 %

Kunnanhallituksen alaisen toiminnan tulosityksikössä on toimintakatteessa havaittavissa merkittävä poikkeama. Poikkeama selittyy kasvaneilla kunnanhallituksen palkkiomenoilla, kunnanjohtajan eroprozessista aiheutuneista kustannuksista sekä energian myynnin arvioitua heikommasta tulosta. Palkkiot ovat kasvaneet talousarvioon verrattuna hallintosäännön uudistuksesta johtuen, joka on hyväksytty vuoden 2023 aikana talousarvion hyväksymisen jälkeen. Kokonaisuudessaan kunnanhallituksen alainen toiminta alittaa toimintakatteen ja se on esitetty kohdassa 4.4 Kunnanhallitus.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelusuunnitelma

4.4.1.1 Johdontukipalvelut

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus
Tilivelvollinen Talous- ja hallintopäällikkö

Toiminta-ajatus

Johdontukipalvelut on vastuualue, joka toimii suoraan kunnanjohtajan alaisuudessa. Johdontukipalvelut tuottavat kunnan toimialoille johdontukipalveluita eli talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, asianhallinta ja it-palvelut. Lisäksi hallintopalvelut tukevat toimialoja kuntamarkkinoinnissa ja rekrytoinneissa.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

2024	Henkilöstön työajanseurantajärjestelmän käyttöönotto
TP 2024	Henkilöstön työajanseuranta otettu käyttöön.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuuston nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	616 051	623 735	603 301	-20 434	97 %	-2 %
Myyntituotot	613 646	623 735	589 205	-34 530	94 %	-4 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset			14 086	14 086		
Muut toimintatuotot	2 405		10	10		-100 %
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-704 763	-692 318	-652 437	39 881	94 %	-7 %
Henkilöstökulut	-303 782	-285 200	-245 998	39 201	86 %	-19 %
Palvelujen ostot	-342 071	-346 706	-336 072	10 634	97 %	-2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 385	-12 064	-13 004	-940	108 %	39 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-49 525	-48 348	-57 363	-9 015	119 %	16 %
Toimintakate	-88 712	-68 583	-49 136	19 446	72 %	-45 %

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma
Talouspalvelut ulkoistaminen	Tavoitteena on mahdollisimman käyttäjäystävällinen yhteistyö Monetra Oy:n kanssa.	Monetra Oy:n laatumittarit Talouspalveluiden osto € (Monetra)	Laatupoikkemat: 2024 1151 kpl 2023 1011 kpl. Edelleen iso laatupoikkeamien määrä palkkatiliöinneissä. Kasvanut edelliseen vuoteen. 2024 81 063 € 2023 73730 €

Henkilöstöpalveluiden kehittäminen	Tavoitteena on mahdollisimman käyttäjäystävällinen yhteistyö Monetra Oy:n kanssa.	Monetra Oy:n laatumittarit. Henkilöstöpalveluiden osto € (Monetra)	Laatupoikkeamat: 2024 37 kpl 2023 90 kpl 2022 60 kpl Laatupoikkeaminen määrä laskenut. 2024 26 394 € 2023 21880 €
Rekrytointi	Onnistuneet rekrytoinnit.	Rekrytointien määrä. Hakijoiden määrä. Henkilöstönvaihtuvuus.	16 rekrytointia. 167 hakemusta. Kaikkiin palkattu työntekijä. Kj:n rekrytointi lopullisesti vasta vuoden 2025 aikana. Henkilöstömäärät: 1.1.2024 51 31.12.2024 59 Alkaneet vakituiset palvelussuhteet: 6 Päätyneet vakituiset palvelussuhteet: 5
Asianhallintapalveluiden kehittäminen	Dynasty asianhallintajärjestelmän tehokkaampi käyttö. Arkistoinnin edistäminen, ainaissäilytettävän materiaalin sidonta ja asianhallintajärjestelmän sähköinen arkistointi Asiakaspalvelu kehittäminen.	Asioiden avausmäärät. Päätettyjen asioiden määrät. Sähköisen arkistoinnin liittymien käyttöönotto. Asiakaspalvelu kyselyn toteuttaminen.	272 avattua asiaa. 217 päätettyä asiaa. Asianhallintajärjestelmän sähköinen arkistointiliittymä valmistunut ja sähköiseen arkistointiin siirrytään asianhallinnan osalta vuoden 2025 alusta. Lupa.fi sisältää sähköisen arkiston. Vanhempaa ainaissäilytettävää materiaalia sidottu. Asiointipisteen arviointia on tehty osana hyvinvointikyselyä. Vastanneista 52,8 % koki kunnan asiointipisteen tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi hyvinvointinsa kannalta. 12,1% ei kokenut asiointipistettä tärkeäksi.

It-palvelut	Laadukas yhteistyö Laplt:n kanssa. Uusien digitaalisten ratkaisujen käyttöönoton tukeminen	Laplt:n laadun mittarit Käyttöön otetut ohjelmistot	393 (v.2023, 236) tehtävää, joista häiriöitä 52 (v. 2024 34) Pelkosenniemen kunnan työpyynnöt ovat pääsääntöisesti ratkaistu sovituksessa ajassa. Laskutus pienentynyt hieman yli 3% Nepton työajanseuranta otettu käyttöön. Nimbrl tietoturvakoulutuspalvelu koko henkilöstölle.
-------------	---	--	--

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Ennakkovaikutusten arviointi -ohje (EVA)			
Hankintaohje		1	1
Työhyvinvointisuunnitelma	1		
Projektiohje		1	
Perehdytysohjeet toimialoittain		1	1
Rakennusjärjestys		1	
Henkilöstöohje		1	
Sisäisen valvonnan ohje	1		
Työllisyyden edistämissuunnitelma		1	
Viestintäsuunnitelma		1	
Elinkeino-ohjelma		1	
Hallintosääntö	1	1	
Konserniohje	1		
Kuntastrategia	1		
Maapoliittinen ohjelma		1	
Etätyöohje	1		
Palkkausjärjestelmä		1	
Rekrytointiohje			1

4.4.2 Hyvinvointipalvelut

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanvaltuusto
Tilivelvollinen Hyvinvointijohtaja

Toiminta-ajatus

Hyvinvointipalveluiden toimialalla tuotetaan laadukkaita hyvinvointipalveluita, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön osaamista, osallisuutta, onnistumisen kokemusten saavuttamista, terveyttä ja turvallisuutta.

Kuntastrategian mukaisesti hyvinvointipalveluiden tehtävät keskittyvät toimivien ja helposti saavutettavien palveluiden tuottamiseen sekä niiden kehittämiseen yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa.

Toiminnan suunnittelua ohjaavat strategisina arvoina yhteisöllisyys, vastuullisuus ja sydämellisyys. Hyvinvointipalveluissa nämä tarkoittavat helppoa saavutettavuutta sekä osallisuuden ja viestinnän huomioimista kaikessa toiminnassa, eri ikäryhmien tarpeet huomioiden.

Hyvinvointipalveluiden vastuualueita ovat

- varhaiskasvatus
- perusopetus
- vapaa-ajan palvelut: nuorisopalvelut, liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, kirjasto, kansalaisopisto ja musiikkiopisto

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	Kulttuuriopetussuunnitelman laajentaminen koko kunnan kulttuurisuunnitelmaksi Pyhän päiväkodin rakentaminen
TP 2024	Kulttuuriopetussuunnitelman laajentaminen koko kunnan kulttuurisuunnitelmaksi on kesken. Pyhän päiväkodin rakentaminen eteni aikataulusta hieman edellä ja valmistui tammikuun lopussa 2025.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	373 462	362 353	419 019	56 666	116 %	12 %
Myyntituotot	202 672	240 137	258 810	18 673	108 %	28 %
Maksutuotot	68 840	44 336	74 549	30 213	168 %	8 %
Tuet ja avustukset	101 894	77 880	85 610	7 730	110 %	-16 %
Muut toimintatuotot	56		50	50		-11 %
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-2 906 659	-2 983 287	-2 935 021	48 266	98 %	1 %
Henkilöstökulut	-1 293 595	-1 413 278	-1 414 844	-1 566	100 %	9 %
Palvelujen ostot	-1 024 287	-1 189 865	-1 167 931	21 934	98 %	14 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 756	-100 076	-97 047	3 029	97 %	11 %
Avustukset	-30 330	-40 000	-20 420	19 580	51 %	-33 %
Muut toimintakulut	-470 691	-240 068	-234 779	5 289	98 %	-50 %
Toimintakate	-2 533 197	-2 620 934	-2 516 001	104 933	96 %	-1 %

Olenaiset poikkeamat tilinpäätöksessä 2024:

- Toimintatuotot toteutuivat arvioitua suurempina, myyntitulojen kasvun vuoksi
- Toimintamenot toteutuvat arvioitua pienempinä kun palveluiden ostot alittuvat ja kotitalouksille maksettavat korvaukset olivat arvioitua pienemmät
- > Toimintakate muodostui edellä olevista syistä arvioitua paremmaksi

Toiminnalliset tavoitteet

Kunnan strateginen päämäärä	Toimialan kuntastrategian mukaiset tavoitteet	Mittari	Toteuma
-----------------------------	---	---------	---------

<p>Hyvä olla, elää ja yrittää</p>	<p>Henkilökunnan työhyvinvoinnista pidetään huolta</p>	<p>Työhyvinvointikyselyn tulokset Henkilöstötilinpäätös</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vuodelle 2023 laadittiin henkilöstötilinpäätös vuoden 2023 tilinpäätöksen yhteydessä - Vuodelle 2024 laaditaan henkilöstötilinpäätös vuoden 2024 tilinpäätöksen yhteydessä - Työterveyshuolto ohjeisti työnantajaa toimimaan työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella työyhteisön kehittämiseksi. Työnantaja on toteuttanut työterveyshuollon mukaisia toimenpiteitä työyhteisöissä. Toiminta jatkuu edelleen vuonna 2025. - Työterveyshuollon kanssa ollaan tehty tiivistä yhteistyötä, jotta työntekijöiden työkyky säilyy mahdollisimman hyvänä ja työkykyongelmiin on puututtu mahdollisimman pian. - Työterveyshuollolla on ollut sopimuksen mukaisesti myös paikallisia hoitajan ja lääkärin vastaanottoja Pelkosenniemen terveyskeskuksen tiloissa, joka helpottanut työntekijöiden asiointi. - Sairaspoissaolojen määrä vuonna 2024 nousi vuoteen 2023 verrattuna. Henkilöstötilinpäätöksessä
-----------------------------------	--	---	--

			otetaan tarkemmin kantaa sairaspoissaoloihin.
--	--	--	--

	<p>Hyvän elämän aktiviteeteilla ja ennaltaehkäisyllä hyvinvointia</p>	<p>Kuntalaisten aloitteiden määrä Hyvinvointihankkeiden määrä Harrastamisen Pelkosenniemen malli</p>	<p>- Harrastamisen Pelkosenniemen malli on vakiintunut kerhotoiminnan perustaksi ja sitä on kehitetty koululaisilta saadun palautteen pohjalta.</p> <p>- Hyvinvointihankkeita on ollut käynnissä vuodenaikana 13 kpl. Myönteinen rahoituspäätös on saatu kaikkiin vuonna 2024 haettuihin hankkeisiin.</p> <p>- Kuntalaisaloitteita on tullut vuoden 2024 aikana 2 kpl.</p>
--	---	--	--

	<p>Uusi koulu on sydämemme: mahdollisuuksien hyödyntäminen</p>	<p>Toimintasuunnitelman laatiminen Käyttäjien palaute</p>	<p>- Uuden koulu-päiväkodin käyttö on ollut runsasta. Arkisin koulu-päiväkoti on ollut käytössä klo 7-21 ja myös useampina viikonloppuina molempina päivinä.</p> <p>- Varauskäytäntöjä on selkeytetty keskittämällä varaukset koululla työskentelevälle toimistosihteerille ja syksyllä 2024 hankittiin sähköinen varusjärjestelmä, joka tulee käyttöön alkuvuonna 2025.</p> <p>- Kuntalaiskäyttäjiltä on tullut suullista ja kirjallista palautetta tilojen käyttöön liittyen vuonna 2024 yhteensä 25 kpl. Palautteen pohjalta on suunniteltu sähköistä varausjärjestelmää, jonka on hankittu syksyllä 2024 ja otetaan käyttöön alkuvuonna 2025.</p>
--	--	---	---

Palvelusuunnitelma

4.4.2.1 Hyvinvointipalveluiden hallinto

Sitovuustaso (toimielin)

Tilivelvollinen

Toiminta-ajatus

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	72 176	99 811	98 217	-1 594	98 %	36 %
Myyntituotot	72 176	99 811	98 217	-1 594	98 %	36 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-72 176	-99 811	-98 217	1 594	98 %	36 %
Henkilöstökulut	-35 858	-63 066	-54 945	8 121	87 %	53 %
Palvelujen ostot	-30 403	-22 268	-29 618	-7 350	133 %	-3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 723	-6 200	-5 321	879	86 %	209 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-4 192	-8 277	-8 333	-56	101 %	99 %
Toimintakate	0	0	0	0		-200 %

Palvelusuunnitelma

4.4.2.2 Varhaiskasvatus

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus
Tilivelvollinen Varhaiskasvatuspäällikkö

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, kasvua ja kehitystä yhteistyössä huoltajien kanssa. Lapsi leikkii ja osallistuu monipuoliseen kehittävään toimintaan turvallisessa ympäristössä. Vanhemmat ja henkilöstö työskentelevät yhdessä lapsen parhaaksi hänen luovuuttaan, oma-aloitteisuuttaan ja oppimisen iloa tukien. Varhaiskasvatus ja esiopetus muodostavat perusopetuksen kanssa lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle.

Olellaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	Pyhän päiväkodin rakentaminen
TP 2024	Pyhän päiväkodin rakennuttamiseen osallistuttiin käyttäjänä. Päiväkoti valmistuu tammikuussa 2025.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	75 424	62 500	78 893	16 393	126 %	5 %
Myyntituotot	7 354	18 500		-18 500		-100 %
Maksutuotot	65 540	44 000	74 549	30 549	169 %	14 %
Tuet ja avustukset	2 530		4 344	4 344		72 %
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-827 515	-877 245	-856 408	20 837	98 %	3 %
Henkilöstökulut	-423 971	-488 425	-459 687	28 738	94 %	8 %
Palvelujen ostot	-263 969	-297 102	-310 770	-13 668	105 %	18 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 944	-15 150	-20 669	-5 519	136 %	30 %
Avustukset	-24 885	-25 000	-12 854	12 146	51 %	-48 %
Muut toimintakulut	-98 746	-51 568	-52 429	-861	102 %	-47 %
Toimintakate	-752 091	-814 745	-777 515	37 230	95 %	3 %

Olellaiset poikkeamat vuoden 2024 talousarvioon nähden:

- Toiminnan tuotot ylittyivät arvioidusta myyntitulojen kasvun vuoksi
- Toimintakulut olivat arvioitu pienemmät henkilöstökulujen osalta
- > Toiminnankate paremmaksi kuin oli arvioitu

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma
Palveluiden saavutettavuus ja toimivuus	Tarvelähtöisyyden toteutuminen varhaiskasvatuksessa mukaan lukien ateria- ja kuljetuspalvelut	Asiakastyytyväisyyskysely	12 kohtainen asiakastyytyväisyyskysely, jokaisen osion keskiarvo yli 4, asteikolla 1-5
Laadun kehittäminen ja	Varhaiskasvatussuunnitelman hyväksyminen	Suunnitelma hyväksytty	Suunnitelma päivitetty ja hyväksytty hallituksessa.

arviointi	Laadunarviointijärjestelmä VALSSI:n käyttö	Järjestelmä käytössä	Valssi on käytössä.
	Kulttuurikasvatus osaksi päiväkotien arkea	Toteutuneet työpajat/lkm Osallistujat/lkm	Työpajat 3 kpl Osallistujat yhteensä 52
Ennaltaehkäisevän tuen palvelut	Riittävien kuraattori- ja psykologipalveluiden turvaaminen Lapin hyvinvointialueen kanssa	Toteutuneet päivät/lkm	Kuraattorin työaika kohdentunut muuhun toimintaan, tapaamiset satunnaisia.
	Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen (VEO) ryhmän perustaminen	Toteutuneet tapaamiset/lkm	Varhaiskasvatuspäällikkö, joka toimii esiopettajana, on vetänyt pienryhmiä viikoittain.
	Puhe- ja toimintaterapian turvaaminen yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen kanssa		Puhe- ja toimintaterapiat 1krt/vk - konsultointi ikäryhmittäin, lasten tarpeiden mukaan.

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Varhaiskasvatuksessa olevat lapset	40	42	40
Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen (VEO) ryhmän tapaamiset	18	2	3
Hyvinvointihankkeiden määrä	2	1	2

4.4.2.3 Perusopetus

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus

Tilivelvollinen Rehtori

Toiminta-ajatus

Perusopetus on yleissivistävää koulutusta, jolla on kasvatus- ja opetustehtävä. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäsenenä sekä opettaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Yhtenäiskoulussamme oppimista ohjaavat ajattelu, arvostus ja vuorovaikutus. Nämä asiat tukevat kouluyhteisömme fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Yhteisöllisyys ja toistemme tunteminen luo turvallisuutta. Toiminnassa korostuu paikallisuus ja kiireettömyys. Pelkosenniemen koulussa hyödynnetään aktiivisesti lähiympäristöä opetuksessa. Tavoitteena on parantaa lasten luontosuhdetta ja saada lapset ymmärtämään lähiympäristön luonnon monimuotoisuus ja ainutlaatuisuus.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	Perusopetus jatkaa toimintaa uudessa koulussa, jota nyt voidaan hyödyntää täysimääräisesti tilojen tultua tutuiksi.
TP 2024	Perusopetus on jatkanut toimintaa uudessa koulussa. Koulun tiloja on hyödynnetty täysimääräisesti. Opettajia on rekrytoitu viransijaiseksi sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksen avulla, joissa pätevät opettajat aloittivat työnsä lukuvuoden alussa.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	149 971	165 000	209 474	44 474	127 %	40 %
Myyntituotot	111 571	120 000	154 461	34 461	129 %	38 %
Maksutuotot	3 300					-100 %
Tuet ja avustukset	35 100	45 000	54 963	9 963	122 %	57 %
Muut toimintatuotot			50	50		
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-1 492 067	-1 466 945	-1 421 736	45 209	97 %	-5 %
Henkilöstökulut	-700 894	-760 254	-794 896	-34 642	105 %	13 %
Palvelujen ostot	-450 519	-540 041	-468 249	71 792	87 %	4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59 873	-56 850	-50 766	6 084	89 %	-15 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-280 781	-109 800	-107 824	1 976	98 %	-62 %
Toimintakate	-1 342 096	-1 301 945	-1 212 262	89 683	93 %	-10 %

Poikkeamat vuoden 2024 talousarvioon:

- Tuotot

- Saatu kotikuntakorvauksia ja avustuksia arvioitua enemmän.

- Henkilöstökulut

- Henkilöstökulut ovat ylittyneet sijaisten ja määräaikaisten osalta. Määräaikaisten palkkaukseen on käytetty avustuksia.

- Palvelujen ostot

- Koulukuljetukset ovat hyvällä lukujärjestysuunnittelulla toteutuneet suunniteltua

edullisemmin.

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma
Oppilaiden hyvinvointi	Opiskeluhooltoryhmien toiminta: yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän säännölliset tapaamiset vähintään kolme kertaa lukuvuodessa ja yksilölliset ryhmät tarvittaessa.	Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tapaamiset/lkm	2
Oppilaiden hyvinvointi	Oppilaiden vaikutusmahdollisuudet kouluruokailuun	Kouluruokailukyselyn tulokset	Kysely pidetty ja tulokset käsitelty yhdessä ruoan toimittajan kanssa.
Oppilaiden hyvinvointi ja yhteisöllisyys	Oppilaskunnan hallitukseen valitaan edustajat joka luokalta. Oppilaskunta voi vaikuttaa koulun toimintaan. Oppilaskunta järjestää yhteisöllisiä tapahtumia.	Oppilaskunnan jäsenet järjestämät tilaisuudet sekä tekemät aloitteet ja toiveet/lkm	Oppilaskunta on järjestänyt ystäväpäiväviikon ja pukeutumisteemaviikon, organisoinut taksvärkkiä, tehnyt esityksiä koulun toimintaan sekä kommentoinut opetussuunnitelman muutoksia.

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Oppilasmäärä	58	60	64
Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tapaamiset	3	3	2
Kehityskeskustelut %	80	100	80
Hyvinvointihankkeiden määrä	2	2	6

4.4.2.4 Vapaa-aikapalvelut

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus
Tilivelvollinen Hyvinvointijohtaja

Toiminta-ajatus

Vapaa-ajanpalveluihin kuuluvat kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden lisäksi kirjaston, kansalaisopiston ja musiikkiopiston palvelut. Vastuualueella koordinoidaan kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työtä Lapin hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin sekä muiden toimijoiden kanssa. Keskeisenä tavoitteena on yhdessä kolmannen sektorin ja Lapin hyvinvointialueen kanssa saavuttaa eri ikäryhmät ja kannustaa heitä aktiiviseen osallistumiseen sekä liikunnalliseen elämäntapaan.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	<p>Koulu- ja päiväkotikeskuksen harrastetilojen käytön organisointi paremmin tarpeita vastaavaksi.</p> <p>Nuorisotyön yhteistyön lisääminen lähikuntien ja 4H:n kanssa.</p> <p>Lasten- ja nuorten ehkäisevän päihdetyön lisääminen huomioiden kouluterveyskyselyn 2023 tulokset Lapin alueella.</p> <p>HYTETU-toimintamallien käyttöönotto ja käytäntöön vieminen yhteistyössä Itä-Lapin kuntien ja Lapin hyvinvointialueen kanssa.</p> <p>Kulttuurisuunnitelman laajentaminen aloitetaan koko kuntaa käsittäväksi.</p> <p>Museotoiminnan suunnittelu ja toiminnan käynnistäminen museolle osoitettavissa tiloissa.</p>
TP 2024	<p>Koulu- ja päiväkotikeskuksen harrastetilojen käyttöä on organisointi ja varaaminen on keskitetty yhdelle toimistosihteerille. Sähköinen tilojen varausjärjestelmä hankittiin syksyn 2024 aikana.</p> <p>Nuorisotyön yhteistyötä on lisätty lähikuntien ja 4H-yhdistyksen kanssa harrastamisen hankkeen kautta. Pelkosenniemelle saatiin yksi nuori 4H-yrittäjä. Tavoitteena on saada Pelkosenniemen 4H-toiminta alkamaan uudelleen.</p> <p>Lasten- ja nuorten ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön kehittämistä on tehty itsenäisesti kunnan sisällä ja yhteistyössä Itä-Lapin kuntien sekä Laphan kanssa huomioiden kouluterveyskyselyn 2023 tulokset Lapin ja Itä-Lapin alueella.</p> <p>Perhekeskustoiminta on aloitettu Pelkosenniemellä. Sähköisen perhekeskuksen luominen aloitettiin vuoden 2024 lopulla.</p> <p>Erasmus+ nuorisohanketta on toteutettu yhteistyössä opetushallituksen ja Turkkilaisen koulun kanssa. Hankkeella on saavutettu asetetut tavoitteet ja</p>

<p>vuonna 2025 mietitään jatkohankkeen hakemista.</p> <p>HYTETU-toimintamalli päivitettiin ja vietiin käytäntöön yhteistyössä Itä-Lapin kuntien ja Lapin hyvinvointialueen kanssa. Vuoden 2023 hyvinvointikertomus on esitelty HYTETU-työryhmälle, hallitukselle ja valtuustolle. Syksyllä 2024 aloitettiin valmistella uutta hyvinvointisuunnitelmaa tulevalle valtuusto kaudelle tekemällä hyvinvointikysely kuntalaisille.</p> <p>Kulttuurisuunnitelman laatiminen koko kuntaan on kesken.</p> <p>Pelkosenniemen museon paikan suunnittelu yhdessä tilatyöryhmän, hallituksen ja museoviraston kanssa on kesken, koska museolle ei ole määritelty pysyvää tilaa.</p> <p>Kirjaston monipuolista tavaroiden lainaustoimintaa on kehitetty yhdessä kirjaston, nuorisovaltuuston ja elinvoimapalveluiden kanssa.</p>

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	75 891	35 042	32 435	-2 607	93 %	-57 %
Myyntituotot	11 571	1 826	6 132	4 306	336 %	-47 %
Maksutuotot		336		-336		
Tuet ja avustukset	64 264	32 880	26 303	-6 577	80 %	-59 %
Muut toimintatuotot	56					-100 %
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-514 901	-539 286	-558 660	-19 374	104 %	8 %
Henkilöstökulut	-132 872	-101 533	-105 316	-3 783	104 %	-21 %
Palvelujen ostot	-279 396	-330 454	-359 294	-28 840	109 %	29 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 216	-21 876	-20 290	1 586	93 %	99 %
Avustukset	-5 445	-15 000	-7 566	7 434	50 %	39 %
Muut toimintakulut	-86 972	-70 423	-66 194	4 229	94 %	-24 %
Toimintakate	-439 010	-504 244	-526 225	-21 981	104 %	20 %

Ollennaiset poikkeamat vapaa-aikapalveluiden talousarvioon 2024 nähden:

- Toimintatuotot alittuivat vain hieman arvioidusta
- Henkilöstöhallinto ylittyi niukasti arviosta, vaikka saimme koululaisten Move-hankkeen ja siihen palkattu hanketyöntekijä 1.8.2024 alkaen
- Palveluiden ostot ylittyivät arviosta
  - Suurin ylitys oli nuorisopalveluiden hankkeilla, joka muodostui arvioitua suuremmista yhteistoimintaosuuksista, kun vuoden aikana saatiin lisää hankerahoituksia ja niihin kuuluu omarahoitusosuutta.
  - kerhojen kävijämäärän noustessa, tarjottavien välipalojen määrä kasvatti menoja
  - Lisäksi kansalasiopiston ja musiikkiopiston kuntaosuudet olivat arvioitua suuremmat
- Toimintakate jäi arvioitua huonommaksi

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma

<p>Lasten ja nuorten hyvinvointi</p>	<p>Monipuoliset harrastemahdollisuudet</p> <p>Kulttuurikasvatus osaksi lasten ja nuorten arkea</p>	<p>Kerhot ja kurssit/vko</p> <p>Kerhojen osallistujamäärä/kerho</p> <p>Toteutuneet työpajat/pv Osallistujamäärä/hlö</p> <p>Toteutuneet tapahtumat (kpl) Osallistujamäärä (hlö)</p> <p>Osallisuus</p>	<p>Lapsille ja nuorille on järjestetty ikäryhmittäin eri teemaisia kerhoja, joita on ollut 10 kerhoa/viikko.</p> <p>Kunnan järjestämässä kerhoissa on käynyt keskimäärin 11 lasta ja nuorta/kerho.</p> <p>Työpajat toteutettiin varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.</p> <p>Lisäksi ovat musiikkiopiston ja kansalaisopiston järjestämät kurssit.</p> <p>Liikunnallisia tapahtumia ovat olleet mm. lätkäpelit, luistelutapahtuma ja pyöräretki. Kaikki liikkuu-tapahtumat ovat vakiintuneet ja saavuttaneet hyvän suosion.</p> <p>Uimakuljetukset ovat olleet kokoperheen tapahtumia.</p> <p>Nuorten kanssa on heidän toiveestaan järjestetty esim. karting, lanit ja syysvaellus.</p> <p>Nuokuilla on kokoontunut 11-29-vuotiaat nuoret viikoittain.</p> <p>Tapahtumia on ollut yhteensä 17 kpl ja niihin osallistui keskimäärin 13 henkilöä.</p> <p>Nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti lasten ja nuorten asioiden äänen esiin tuojina.</p> <p>Erasmus+ nuorisohankkeeseen kuulunut vierailu Turkissa kumppanuus koulun vieraana toteutettiin toukokuussa 2024. Vierailuun osallistui perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaita,</p>
--------------------------------------	--	--	--

			erityisnuoriso-ohjaaja ja rehtori.
Aikuisten hyvinvointi	<p>Monipuolisten harrastemahdollisuudet</p> <p>Osallisuuden vahvistaminen yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa</p>	<p>Kurssit ja tapahtumat (lkm) Osallistujamäärä (hlö)</p> <p>Järjestötapaamiset (lkm) Kylätapaamiset (lkm)</p> <p>Tapahtumat/lkm Osallistujamäärä/hlö</p>	<p>Harrastamista on pyritty mahdollistamaan ja ohjaamaan monipuolisesti. Ohjattua toimintaa on ollut 4 kertaa/viikko ja osallistujia on ollut keskimäärin 10-12 henkilöä/kerta</p> <p>Kylien ja järjestöjen kanssa yhteistapaamisia oli 2, joihin osallistui keskimäärin 15 henkilöä.</p> <p>Pelkosenniemi päiville osallistu noin 240 henkilöä</p> <p>Pyöräilytapahtumaan, jossa kunta oli myös mukana, osallistuivat kuntalaiset reitin varrella katsojina.</p> <p>Kulttuurityöpajoja järjestettiin Kattilan kanssa yhteistyössä 3 kertaa ja niihin osallistui yhteensä 36 kuntalaista.</p> <p>Työntekijä on vierailut 6 kertaa eri järjestöjen kokoontumisissa. Pelkosenniemellä muissa kuin kunnan järjestämissä juhlatilaisuuksissa 3 kertaa.</p>
Ikäihmisten hyvinvointi	<p>Monipuoliset harrastemahdollisuudet</p> <p>Ikäihmisten tavoittaminen liikuntaneuvonnan pariin</p>	<p>Toteutuneet kurssit (lkm) Osallistujamäärä (hlö)</p> <p>Osallistujamäärä (hlö)</p> <p>Toteutuneet tapahtumat (lkm)</p> <p>Osallisuus</p>	<p>Viikoittain on ollut 3 kerhoa, joihin on osallistunut keskimäärin 5 henkilöä/kerho.</p> <p>Henkilökohtaista liikuntaneuvontaa on annettu 3 henkilölle.</p> <p>Veteraanipäivä Vanhustenviikon tapahtumat Itsenäisyyspäivä</p> <p>Vanhus- ja vammaisneuvosto on toiminut aktiivisen vanhusten ja vammaisten äänen esiin tuojina.</p>

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Lasten ja nuorten tapahtumien määrä		1	6
Yhteisten tapahtumien määrä		1	4
Aikuisten harrasteryhmien määrä	4	4	4
Liikunnalliset tapahtumat		2	2
Lasten ja nuorten harrasteryhmien määrä	10	10	10
Ikäihmisten harrasteryhmien määrä	3	3	3
Kirjasto: Lainausten määrä	14 004	13 066	14 288
Musiikkiopisto: Oppilaiden määrä	20	13	25
Kansalaisopisto: Kurssien määrä	34	34	29
Hyvinvointihankkeiden määrä	7	4	13

4.4.3 Elinvoimapalvelut

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanvaltuusto

Tilivelvollinen Elinvoimajohtaja

Toiminta-ajatus

Elinvoimapalveluiden ydintarkoituksena on kunnan perustehtävien toteuttaminen eli kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoimaisuuden edistäminen. Elinvoimaisuuden edistämässä tulee huomioida kestävä kehityksen periaatteet, joita myös kuntastrategia noudattaa.

Elinvoimapalveluissa huolehditaan kunnan ilmastotiekartan toteutumisesta ja HINKU-kuntaverkoston edellyttämästä toiminnasta.

Elinvoimapalveluiden tehtävät keskittyvät

- 1) Yrittäjien, yhteisöjen ja asukkaiden hyvinvoinnin, osallisuuden ja toimijuuden mahdollistamiseen
- 2) Rakennetun ja luontoympäristön hoitamiseen, kunnostamiseen ja kehittämiseen.

Toiminnan suunnittelua ohjaavat strategiset arvot yhteisöllisyys, vastuullisuus ja sydämellisyys. Elinvoimapalveluiden käytännön toiminnassa nämä tarkoittavat yhteistyökumppaneiden tunnistamista ja huomiointia, luonnon, ihmisten ja talouden näkökulmien arviointia valintojen edessä sekä asiakas- ja asukaslähtöisyyttä.

Elinvoimapalveluiden vastuualueita ovat

- elinkeinopalvelut
- maanpolitiikan, asumisen ja ympäristön kehittäminen
- työllisyyspalvelut

Palveluiden toteutuksessa ja hallinnossa mahdollistetaan osallisuus ja huolehditaan tiedonsaannista ajantasaisella viestinnällä.

Olellaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	Elinvoimapalveluiden toimialaa on edelliseen vuoteen verrattuna muokattu niin, että teknisten tukipalveluiden vastuualue on irrotettu omaksi toimialakseen ja viestintä- ja osallisuuspalvelut on siirretty elinvoimapalveluihin. Myös hankkeiden rooli ja hankkeiden johtaminen korostuvat. Kunnallisten työllisyyspalveluiden rooli ja tehtävät ovat valtakunnallisesti murroksessa.
TP 2024	Uusia kuntastrategiaan toteuttavia hankkeita on käynnistynyt ja vanhoja on päättynyt. Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysaluevalmistelu valmistunut. Elinkeinokoordinaattorin vakanssi täytettiin vuodeksi. Asumisen kehittämissuunnitelma sekä hankintastrategia- ja ohje on päivitetty. KOTO24-ohjelmaa työstitetty Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueeseen liittyvien kuntien kanssa yhteistyössä. Kunnan toteuttamaan viestintään on kiinnitetty erityisesti huomioita.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	391 226	345 832	265 688	-80 144	77 %	-32 %
Myyntituotot	221 125	142 756	141 793	-963	99 %	-36 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	105 592	149 500	88 527	-60 973	59 %	-16 %
Muut toimintatuotot	64 510	53 576	35 369	-18 207	66 %	-45 %
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-781 691	-949 662	-775 285	174 378	82 %	-1 %
Henkilöstökulut	-411 608	-364 536	-302 581	61 955	83 %	-26 %
Palvelujen ostot	-268 807	-448 220	-361 994	86 226	81 %	35 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 029	-13 208	-16 534	-3 326	125 %	-13 %
Avustukset	-67 866	-109 114	-81 027	28 087	74 %	19 %
Muut toimintakulut	-14 380	-14 584	-13 149	1 435	90 %	-9 %
Toimintakate	-390 465	-603 830	-509 597	94 234	84 %	31 %

Toiminnalliset tavoitteet

Kunnan strateginen päämäärä	Toimialan kuntastrategian mukaiset tavoitteet	Mittari	Toteuma
Elinympäristö mahdollistaa	Asuntoja rakennetaan, kunnostetaan ja monipuolistetaan.	Vuokra-asuntojen kehittämissuunnitelma toteuttaminen	Asumisen kehittämissuunnitelma on päivitetty.
	Näkyvää elinympäristöä hoidetaan ja kehitetään.	Maisemaprojektien määrä	Maisemanhoitotyöt: - Pyhäjärvi - Suvanto - Kirkonkylän pellot - Kairalan viinimarjapellot
Hyvä olla, elää ja yrittää	Henkilökunnan työhyvinvoinnista pidetään huolta	Strategiaa tukevat, toimivat ja terveelliset työtilat	Elinvoimapalvelut päässyt muuttamaan uuteen kunnantaloon.
	Yrittäjien palveluita kehitetään sekä matkailukeskuksessa että kylillä.	Yksityisten uusien työpaikkojen määrä Kuntabarometrin tulokset	Kuntabarometrissa tietoa toukokuussa 2024 Uusien yksityisten työpaikkojen määrä
Osallisuus ja viestintä	Kaikki ovat mukana viestimässä	Viestinnän Pelkosenniemen mallin luominen	Viestintätiimi toimii aktiivisesti ja koordinoi kunnan viestintää. Kunnan www-sivuja on päivitetty ja päivitetään tarpeen mukaan. Viestintäsuunnitelman päivittäminen on kesken.

	Kuntalaiset osallistuva palveluiden suunnitteluun	Osallisuustilaisuuksien määrä	Osallistava budjetointi toteutettiin ja huomioitiin vuoden 2025 budjetin teossa. Kyliltä kuuluu - iltoja on ollut keväällä ja syksyllä. Järjestötapaaminen toteutettu. Hankkeiden ohjausryhmiin otettu kuntalaisia mukaan.
	Viestimme vahvuuksistamme ja mahdollisuksistamme	Medianäkyvyys	Mediatiedotteita on tehty ja ne on kaikki julkaistu. Kuntamarkkinointia tehty uusilla tavoilla ja kanavia on päivitetty.

4.4.3.1 Elinvoimapalveluiden hallinto

Sitovuustaso (toimielin)

Tilivelvollinen

Toiminta-ajatus

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	190 337	132 756	111 400	-21 356	84 %	-41 %
Myyntituotot	190 337	132 756	111 400	-21 356	84 %	-41 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-190 204	-132 761	-111 314	21 447	84 %	-41 %
Henkilöstökulut	-120 862	-87 470	-80 024	7 446	91 %	-34 %
Palvelujen ostot	-62 325	-40 791	-28 183	12 608	69 %	-55 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 538	-3 000	-3 545	-545	118 %	-36 %
Avustukset	-500					-100 %
Muut toimintakulut	-979	-1 500	438	1 938	-29 %	-145 %
Toimintakate	133	-5	86	92	-1 674 %	-35 %

Palvelusuunnitelma

4.4.3.2 Maapolitiikan, asumisen ja ympäristön kehittäminen

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus
Tilivelvollinen Elinvoimajohtaja

Toiminta-ajatus

Maapolitiikan, asumisen ja ympäristön kehittämisellä luodaan edellytyksiä kuntalaisten hyvinvoinnille, yritysten toimintaedellytyksille ja kestäväälle kehitykselle. Pitkällä aikajänteellä kyse on kunnan veto- ja pitovoimasta.

Toiminta ohjaavat ohjelmat:

- maapoliittinen ohjelma (kvalt 12.5.2022)
- vuokra-asumisen kehittämissuunnitelma (kvalt 4.11.2021)
- ilmastotiekartta (kvalt 18.8.2023)
- viestintäohje ja muu kunnan graafinen ohjeisto (kh)

Asumisen kehittämistä tukevat joukkoliikenne, laadukkaiden tietoliikenneyhteyksien saatavuus, kuntaviestintä ja osallisuuspalvelut sekä tonttimarkkinointi. Kunnan kasvua ja kehittymistä ohjataan maapolitiikalla. Liikenneturvallisuutta edistetään mm. jalkauttamalla valtakunnallista liikenneturvallisuusstrategiaa. Monikanavaisen kuntamarkkinoinnin keskeisenä tavoitteena on kunnan vetovoiman kasvattaminen. Kunta tukee avustuksilla kylien ja yhteisöjen toimintaa.

Näkyvää elinympäristöä hoitamalla ja kehittämällä edistetään asukkaiden ja luonnon hyvinvointia. Luontoympäristön hoitamiseksi kunta jatkaa aktiivisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kirkonkylän yleisilmeen kohentamista ja muita maisemanhoitohankkeita sekä tukee paikallisia toimijoita omissa hankkeissa.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	Valtuuston 18.8.2023 vahvistaman ilmastotiekartan toimeenpano.
TP 2024	Ilmastotiekartan toimeenpanoa on jatkettu. Kestävän kasvun ohjelma -hanke saanut rahoituspäätöksen 6/24 ja hanke on käynnistynyt 1.8.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	69 388	135 576	87 234	-48 342	64 %	26 %
Myyntituotot	5 032	10 000		-10 000		-100 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset		72 000	51 865	-20 135	72 %	
Muut toimintatuotot	64 356	53 576	35 369	-18 207	66 %	-45 %
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-131 732	-247 763	-223 712	24 051	90 %	70 %
Henkilöstökulut	-11 380	-22 080	-44 228	-22 148	200 %	289 %
Palvelujen ostot	-103 592	-179 183	-141 247	37 936	79 %	36 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 480	-5 000	-1 361	3 639	27 %	-82 %
Avustukset	-8 500	-41 000	-36 321	4 679	89 %	327 %
Muut toimintakulut	-780	-500	-556	-56	111 %	-29 %
Toimintakate	-62 344	-112 187	-136 479	-24 292	122 %	119 %

Poikkeamat talousarvioon 2024 nähden

- Toimintatuotot alittuivat arvioidusta
- Toimintakulut alittuvat suunnitellusta
- Toimintakate jäi arvioitua huonommaksi

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma 1-6
Näkyvän rakennetun- ja luontoympäristön hoitaminen ja kehittäminen	Kunnan omistaman rakennetun kulttuuriympäristön hoito. Yksityisomisteisten rakennusten korjausneuvontaan ohjaus. Luontoympäristön hoitaminen ja kehittäminen maisemanhoitotoimenpitein, esim. hankkeet. Kirkonkylän yleisilmeen ja asuinviihtyvyyden kehittämisen jatkaminen.	Yhteistyötapaamiset maakuntamuseon kanssa. Maisemanhoitohankkeet kuten Suvannon ja Pyhäjärven arvokkaiden maisemalueiden hoito- ja kunnostushanke. Selvitys tehdystä yleisilmeen parantamisen eteen tehdystä toimista.	Yksi katselmus pidetty Saunavaara-Kirkonkylä-alueella ja muuta yhteydenpitoa lisätty. Suvanto & Pyhäjärvi menossa, Kirkonkylän pelto uutena ja Kairalan viinimarjapellot jatkuvassa hoidossa. Vieraslajitorjunnan yhteistyössä aktivoitunut. Pidä Lappi siistinä ry:n kanssa talkooleiri Kairalan-Kirkonkylän alueella. Purkukohteita on edistetty aktiivisesti yhdessä teknisen toimen kanssa
Asumisen kehittäminen	Vuokra-asumisen kehittämissuunnitelman toteuttaminen ja päivittäminen asumisen kehittämissuunnitelmaksi. Asumisen kehittäminen tulee kiinnittää tiiviimmin	Suunnitelma on päivitetty (kyllä/ei)	Asumisen kehittämissuunnitelma on päivitetty. Pelkosenniemen Kestävän kasvun ohjelma -hankkeelle

	<p>maankäytön suunnitteluun ja elinkeinostrategiaan.</p> <p>Selvitetään potentiaalisten asukkaiden asukkaaksi tulemisen pullonkaulat ja asumisen tarpeet sekä etsitään ja kokeillaan uudenlaisia ratkaisuja asumisen kehittämiseksi. Asumisen kehittämisessä huomioidaan matkailu- ja kyläalueet sekä kirkonkylä.</p> <p>Uudet asukkaat toivotetaan tervetulleiksi ja kotiutumisen laatua parannetaan</p>	<p>Asukasmäärän kehittyminen</p> <p>Asukkaan askeleet - hankkeen onnistunut toteuttaminen</p> <p>Tervetulopaketit uusille kuntalaisille</p>	<p>saatu rahoitus, jolla kiinnitetään huomiota myös maankäytönsuunnitteluun ja matkailun ja asumisen kasvuun.</p> <p>31.12.2024 asukkaita oli 913, joka oli yhden enemmän kuin 31.12.2023</p> <p>Hanke päättynyt, tuloksia on viety jo asumisen kehittämissuunnitelmaan ja asukkaaksi tulevien informaatio-ohjausta parannettu</p> <p>Maaseutuasiamies on mukana myös Pelkosenniemen kylien varautumissuunnittelussa.</p> <p>Otettu käyttöön kesästä 2024 alkaen</p>
Ilmastokestävä kunta	<p>Ilmastotiekartan toimeenpanoa jatketaan, tavoitteita kehitetään ja työskentelyyn osallistuvien määrää kasvatetaan. Ilmastotiekartan huomiointi ja painottuminen kunnan maapolitiikassa.</p>	<p>Työskentelyyn osallistuneiden määrä (lkm)</p>	<p>Työryhmä on kokoontunut kerran alkuvuonna, jolloin kutsuttuna Lapecon edustaja. Laajempi osallistuminen Kestävän kasvun ohjelma -hankkeen kautta.</p>
Kuntalaiset osallistuvat palveluiden suunnitteluun	<p>Osallistaminen on suunnitelmallista ja tarkoituksenmukaista, eri toimijaryhmät tavoitettavaa.</p>	<p>Osallistava budjetointi otetaan käyttöön (kyllä/ei)</p> <p>Esteettömyys katselmuksia on toteutettu. (kyllä/ei)</p>	<p>kyllä</p> <p>ei</p>

Viestimme vahvuksistamme ja mahdollisuuksistamme	Kuntaviestintä ja -markkinointi on selkeää, suunnitelmallista ja kuntastrategian mukaista. Tonttipörssin kehittäminen	Viestintä- ja markkinointisuunnitelman laatiminen (kyllä/ei) tonttitarjonnan markkinointimateriaali päivitetty (kyllä/ei)	kesken Sähköinen ja paperinen materiaali päivitetty.
--	--	--	---

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Maisemaprojektien määrä		4	4
Medianäkyvyys (tiedotteet)		6	13

4.4.3.3 Elinkeinopalvelut

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus
Tilivelvollinen Elinvoimajohtaja

Toiminta-ajatus

Elinkeinopalvelut vastaavat elinkeinojen kehittämisestä, maaseutupalveluista ja elinkeinotoimintaa edistävästä hankintojen johtamisesta. Yrityksiä neuvotaan sijoittumisessa, yritystoiminnan kehittämisessä ja rahoituksen hankinnassa. Kehittämishankkeiden suunnittelulla ja toteutuksella tuetaan kunnassa toimivien yhteisöjen, työorganisaatioiden ja työntekijöiden toimintaedellytyksiä ja yhteistyötä, ja siten edistetään kunnan elinvoimaisuutta laajasti. Elinkeinopalveluiden tehtäviin kuuluu myös työvoiman kohtaanto-ongelman helpottaminen tukemalla yrityksiä ja muita yhteisöjä osaavan työvoiman saannissa.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	<p>Hallinnolliset muutokset: valtion työ- ja elinkeinopalveluiden siirtyminen kuntien vastuulle vaikuttaa yrityspalveluihin. Vaikutukset ja toimintamuodot tarkentuvat suunnittelun edetessä.</p> <p>Toimintaympäristön muutokset: Yritykset ovat edelleen viestineet työvoimapulasta ja työvoiman saatavuushaasteista, mutta ympärivuotisten työpaikkojen määrän kasvattaminen ja yritystoiminnan vakiintuneisuus ovat vähentäneet työvoimapulaa. Elinkeinoelämään ovat vaikuttaneet korona-ajan äkilliset muutokset ja nyt sodan aiheuttama epävakaus ja inflaatio, taantuman uhka ja samaan aikaan tarve vihreän siirtymän toimiin.</p>
TP 2024	<p>Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen valmistelut saatiin valmiiksi yhdessä työllisyysalueen kuntien kanssa.</p> <p>Elinkeinokoordinaattorin vakanssi on täytetty vuoden määräajaksi.</p> <p>Yrityskentässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden aikana ja maatalousyrittäjien määrä pysyi samana. Maatalouden varautumisasiat tulivat ajankohtaisiksi ja Maaseudun varautumissuunnittelu käynnistyi Pelkosenniemellä.</p>

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	61 653	37 500	-7 287	-44 787	-19 %	-112 %
Myyntituotot	7 074					-100 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	54 425	37 500	-7 287	-44 787	-19 %	-113 %
Muut toimintatuotot	154					-100 %
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-165 028	-211 743	-171 225	40 518	81 %	4 %
Henkilöstökulut	-84 906	-71 189	-44 601	26 588	63 %	-47 %
Palvelujen ostot	-51 688	-112 096	-90 416	21 680	81 %	75 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43	-100	-7 733	-7 633	7 733 %	17 910 %
Avustukset	-27 614	-27 614	-27 614		100 %	
Muut toimintakulut	-777	-744	-861	-117	116 %	11 %
Toimintakate	-103 374	-174 243	-178 512	-4 269	102 %	73 %

Olellaiset poikkeamat talousarvioon 2024 nähden:

- Yritysten tason nosto -hanke vuodelta 2022 on kirjattu alas vuonna 2024
- Koronasta vetovoimaa -hanke on kirjattu alas vuonna 2024
- Em. alaskirjauksista huolimatta toimintakate jäi kuitenkin arvioitua paremmaksi

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma
Houkutellaan alueelle uusia, alueen kestävästä kasvua tukevia yrityksiä ja palveluita	Kunnan elinkeinopoliittiset linjaukset tukevat kuntastrategian mukaista kestävästä kasvua. Vastataan yrityskentän akuutteihin tarpeisiin auttamalla yrityksiä rekrytoinnissa ja hakemalla uusia sijoittajia. Autetaan yrityksiä kehittämään vähähiilisiä tuotteita ja kehittämään sosiaalisesti, ekologisesti, taloudellisesti ja kulttuurillisesti kestävästä liiketoimintaa.	Elinkeino-ohjelman päivittäminen (kyllä/ei) Työpaikkojen määrä kasvaa Yritysten lukumäärä kasvaa	Aloitettu, osin kytketty 1.8. alkaneeseen hankkeeseen, joka on kesken. Kunnassa on ollut keskimäärin 35 avointa työpaikkaa vuoden 2024 aikana (v. 2023 vastaava luku oli 48). Yritysten lukumäärä tilasto Q4/2024 ei ole vielä saatavilla. Q1-Q3 aloittaneita ja lopettaneita yhtä paljon.
Alueen vetovoima eli kausi- ja	Tuetaan yrityksiä työvoiman saamisessa ja työntekijöiden yhteisöllisyyden lisäämisessä.	Kuntabarometri	Kuntabarometrin 2024 tulokset olivat pääosin hyvät ja Lapin keskiarvon

<p>etätyöntekijöistä vakituisiksi asukkaiksi</p>	<p>Parannetaan etätyömahdollisuuksia kunnassa.</p>	<p>Monipaikkaisen työn edellytyksiä tukeva kehittämishanke</p>	<p>yläpuolella.</p> <p>Tätä tavoitetta on edistetty mm. Pyhäjärven kylätalohankkeella, joka ei toistaiseksi ole saanut rahoista. Useat kuntalaiset ja kunnan alueella toimivat ovat ilmaisseet tällaisen tarpeen toistuvasti.</p> <p>Luovan alan yrittäjien etätyötä tuettu osaajien illoilla (2).</p>
<p>Laadukkaat elinkeinopalvelut</p>	<p>Yritysinvestointien kehitys edellyttää EU-rahoituksen hyödyntämiseen ohjaavaa yritysneuvontaa ja aktiivista maapolitiikkaa. Yritysneuvonnalla tuetaan yrityksiä, mikä välillisesti vaikuttaa uusien investointien ja työpaikkojen syntyyn.</p>	<p>Palaute yrityksiltä</p> <p>Yrityksille järjestetyt tilaisuudet</p>	<p>Yrityksille on tehty tarvekysely. Sen ja suorien yhteydenottojen perusteella on vastattu yritysten työvoima- ja kehittämistarpeisiin. Lisäksi lisätty oppilaitosyhteistyötä yritysten osaamistarpeisiin vastaamiseksi.</p> <p>Maaseutuyrittäjiä ja alkutuottajia huomioitu aiempaa enemmän. Kirkonkylän ja VT5 varren yritysryhmähankkeen suunnittelu.</p> <p>Asumisen ja rakentamisenpäivillä on tuettu alan alueellisia toimijoita.</p> <p>Yrityksille on järjestetty neljä tilaisuutta rahoitus-, kehittämis- ja koulutusmahdollisuuksista sekä kolme verkostoitumis- ja</p>

	TE-palvelu-uudistuksessa huomioidaan laadukkaiden ja lähellä toteutettavat työnantajapalvelut	TE-palvelu-uudistuksen suunnitelma on valmis.	asiakastilaisuutta. Suunnitelma työstettiin yhdessä Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen kuntien kanssa.
	Hankintastrategian päivittäminen	Hankintastrategia on päivitetty	Hankintastrategia ja hankintaohje on päivitetty ja siitä on järjestetty sisäinen koulutus.

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Tilaisuudet elinkeinoelämälle			7
Uudet yritykset lkm	13	3	7
Yritysten omat kehittämishankkeet	6	6	8

4.4.3.4 Työllisyyspalvelut

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus
Tilivelvollinen Elinvoimajohtaja

Toiminta-ajatus

Työllisyyspalvelut toteuttavat kunnan lakisääteistä työllistämisvastuun tehtävää. Työllisyyspalvelut auttavat kuntalaisia työllistymisessä etsimällä työnhakijoille sopivia työpaikkoja esimerkiksi Työpaja Sykkeen kautta. Työllisyyspalveluiden keskeisiä yhteistyötahoja ovat TE-toimisto, yritykset, järjestöt ja hyvinvointialue.

Olellaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	Kunnan työttömyysaste oli syksyllä 2023 noin 11 %. Pelkosenniemelle tyypillistä on kausityön tuomat vaihtelut työttömyysasteeseen. Työllisyyden hoito on muutostilassa ja pitkän aikajänteen suunnitelmaa on vaikea ennakoida. Lapin hyvinvointialueen muodostumisen seurauksena kunnan työpajatoiminta on järjestäytynyt osaksi elinvoimapalveluita, mutta samaan aikaan menossa olevan TE2024 -uudistus siirtää työllisyyden hoidon järjestämistä kunnille. Pelkosenniemi on sitoutunut valmistelemaan Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysaluetta.
TP 2024	Työttömyysaste oli vuonna 2024 keskimäärin 9,7 %. Osallistuttiin Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalueen valmisteluun. Pelkosenniemen kunnan työllisyyden järjestämistä vastaa Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysalue 1.1.2025 alkaen.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	69 847	40 000	74 341	34 341	186 %	6 %
Myyntituotot	18 681		30 392	30 392		63 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	51 166	40 000	43 949	3 949	110 %	-14 %
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-294 727	-357 395	-269 033	88 362	75 %	-9 %
Henkilöstökulut	-194 461	-183 797	-133 728	50 069	73 %	-31 %
Palvelujen ostot	-51 203	-116 150	-102 148	14 002	88 %	99 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 968	-5 108	-3 894	1 214	76 %	-35 %
Avustukset	-31 252	-40 500	-17 092	23 408	42 %	-45 %
Muut toimintakulut	-11 844	-11 840	-12 170	-330	103 %	3 %
Toimintakate	-224 880	-317 395	-194 692	122 703	61 %	-13 %

Poikkeamat vuoden 2024 talousarvioon nähden

- Toimintatuotot ylittyivät (palkkatuki)
- Toimintamenot alittuivat selkeästi; kuntien ns. sakkomaksut pienenevät, koska pitkäaikaistyöttömyyttä on pystytty katkaisemaan

Toimintakate jäänyt arvioitua selkeästi paremmaksi

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma 1-6
Työllisyyden edistäminen	Kausityön monipuolistaminen ja muuttaminen pysyväksi lisääntyvät ympärivuotisen matkailun avulla. Osa- ja pitkäaikaistyöttömien ohjaaminen kunnan ja muiden työnantajien työpaikkoihin. Osatyökykyiset työvoimaksi	työllisyysaste Työllisyysasteen nousu ja työkyvyttömyyseläkkeiden kasvun taittuminen	Työttömiä työnhakijoita 14% vähemmän kuin vuonna 2023. Lähde: TEM työllisyyskatsaus Pitkäaikaistyöttömien määrä on pyritty karsimaan aktiivisella TE-yhteistyöllä. Palkkatukisäädösten tiukentuminen on vaikeuttanut työtä merkittävästi.
TE-palvelu-uudistus	Osallistutaan yhteisen työllisyysalueen suunnitteluun ja toteutuksen valmisteluun, jonka yhteydessä päivitetään myös oma työllisyyden edistämissuunnitelma (palkkatukiudistuksen vaikutusten huomiointi).	TE-palvelu-uudistuksen suunnitelma on valmis.	Työllisyysalueen valmisteluun on osallistuttu muiden töiden ohessa. Työllisyysaluesuunnitelma on valmis. Kunnan omaa työllisyysenedistämissuunnitelmaa ei ole tehty pystytty päivittämään tässä yhteydessä.

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Työllisyyden edistämissuunnitelma		1	

4.4.4 Tekniset palvelut

Sitovuustaso (toimielin) Valtuusto
Tilivelvollinen Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus

Tekniset palvelut vastaa kunnan kiinteistöjen, liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden yllä- ja kunnossapidosta sekä rakennuttamisesta.

Tekniset palvelut tuottaa kunnan ja kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden kiinteistöpalvelut, jotka sisältävät kiinteistöhuollon ja siivouspalvelut.

Teknisten palveluiden toimialaan sisältyy myös yhdyskuntapalvelut, johon kuuluvat kaavoitus ja rakennusvalvonta. Rakennusvalvonta vastaa maankäyttö- ja rakennuslain 1 luvun 1§ mukaisen tavoitteen toteutumisesta.

Teknisten palveluiden tavoitteena on tuottaa edellä mainitut palvelut kustannustehokkaasti osaavalla ja sitoutuneella henkilöstöllä. Asiakaslähtöisyys ohjaa teknisten palveluiden toimintaa, ja arvoina ovat kuntastrategian mukaisesti yhteisöllisyys, vastuullisuus ja sydämellisyys.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	<p>Tekniset palvelut on kunnan 1.1.2024 voimaan astuvan organisaatorakenneuudistuksen myötä eriytetty elinvoimapalveluista omaksi toimialakseen.</p> <p>Teknisten palveluiden keskeisiin tehtäviin vuonna 2024 kuuluu kunnan kiinteistösuunnitelman (salkutus) laatiminen. Tavoitteena on myös, että uuden kunnantalon edellyttämät muutostyöt toteutetaan ja teknisen toimiston ja kunnanviraston toiminnot muuttavat uudistuneisiin yhteisiin toimitiloihin Pelkosenniemen liikekeskukseen (uusi kunnantalo).</p> <p>Pyhätunturin päiväkodin rakennustyöt käynnistyvät.</p>
TP 2024	<p>Kiinteistösuunnitelman laatiminen on aloitettu loppuvuodesta 2024. Kiinteistösuunnitelma on tarkoitus viedä valtuuston hyväksyttäväksi vielä kuluvan valtuustokauden aikana.</p> <p>Uuden kunnantalon muutostyöt ovat valmistuneet. Kunnanviraston ja teknisen toimiston toiminnot ovat muuttaneet uudistuneisiin yhteisiin tiloihin vuoden 2024 lopulla.</p> <p>Pyhätunturin uusi päiväkotitoimitus on rakentumassa. Urakka on edennyt yleisaikataulua nopeammin ja valmistuu etuajassa.</p> <p>Kunnanhallituksen nimeämän yksityistietyöryhmän tehtävien mukaisesti Pyhätunturilla sijaitsevan Isokurun kadun parantaminen toteutettiin maankäyttösopimuskorvauksilla hyväksytyin katusuunnitelman mukaisesti. Urakan viimeistely- ja siistimistyöt sekä kadun pinnoitus suoritetaan vuonna 2024.</p>

2025.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	1 390 474	1 265 954	1 232 902	-33 052	97 %	-11 %
Myyntituotot	274 273	422 154	432 016	9 862	102 %	58 %
Maksutuotot	45 907	67 500	45 411	-22 089	67 %	-1 %
Tuet ja avustukset	460	33 000		-33 000		-100 %
Muut toimintatuotot	1 069 833	743 300	755 475	12 175	102 %	-29 %
Valmistus omaan käyttöön	84 319		18 135	18 135		-78 %
Toimintakulut	-1 462 617	-1 771 667	-1 713 243	58 424	97 %	17 %
Henkilöstökulut	-344 114	-501 600	-508 331	-6 731	101 %	48 %
Palvelujen ostot	-691 015	-815 733	-694 461	121 272	85 %	0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-283 671	-282 246	-315 641	-33 395	112 %	11 %
Avustukset	-32 218	-32 150	-36 413	-4 263	113 %	13 %
Muut toimintakulut	-111 600	-139 938	-158 396	-18 458	113 %	42 %
Toimintakate	12 176	-505 713	-462 205	43 508	91 %	-3 896 %

Tuottojen osalta myyntituotot ja muut toimintatuotot toteutuivat hieman talousarviota paremmin. Maksutuotot jäivät alle arvioidun. Maksutuottoihin oli arvioitu maankäyttökorvausten tuloutusta, joka ei toteutunut. Lisäksi talousarviossa olleet ennalta määrittelemättömät tuet ja avustukset eivät toteutuneet. Näistä johtuen teknisten palveluiden toimintatuotot kokonaisuudessaan jäivät arvioidusta.

Kulujen osalta ylitystä tapahtui aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa. Segmenttiin sisältyy kunnan kaukolämpö- ja sähköenergian osto, jotka olivat talousarviossa arvioitu toteutunutta alhaisemmiksi. Edellä mainittuihin vaikuttavat vuosittaiset lämmityskausien olosuhdevaihtelut ja yleisesti energian hinnan nousut. Kunnantalon saneerauksen myötä maksettavat vastikkeet Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskukselle ylittivät arvioidun. Vastikkeet sisältyvät muihin toimintakuluihin, mikä selittää segmentin ylittymistä. Palvelujen oston segmenttiin sisältyi kirkonkylän yleisilmeen parantamiseen (purettavat rakennukset) varattu määräraha. Palvelujen ostot alittuivat selkeästi rakennusten purkuja silmällä pitäen.

Määrärahaa kirkonkylän yleisilmeen parantamiseksi (purettavat rakennukset) ei käytetty, koska kiinteistöjen siirtyminen kunnan omistukseen viivästy kiinteistökauppojen käytännön haasteista johtuen. Määrärahaa ei käytetty kohdistetusti muuhun. Kokonaisuutena tuotoista jäätiin arvioidusta ja kiinteissä kustannuksissa ja vastikkeissa tulleiden ylitysten takia lopullinen toimintakate on noin 43 500 € alle arvioidun.

Toiminnalliset tavoitteet

Kunnan strateginen päämäärä	Toimialan kuntastrategian mukaiset tavoitteet	Mittari	Toteuma
-----------------------------	---	---------	---------

Elinympäristö mahdollistaa	Asuntoja rakennetaan, kunnostetaan ja monipuolistetaan	Uusien asuntojen määrä Kunnostettujen asuntojen määrä	Uusia asuntoja ei ole rakennettu. Pyhätunturille Kanervikkokadulle suunnitellun rivitalon kilpailutus on keskeytetty hallintovalituksesta johtuen. Kirkkotiellä kunnostettu yksi iso rivitaloasunto vesivahinkosaneerauksen yhteydessä.
	Luontoreitit ja virkistyskohteet tukevat sekä matkailua että paikallisten virkistystoimintaa.	Luontoreittien ja virkistyskohteiden kunnostus- ja huoltosuunnitelman laatiminen Asiakaspalautteet	Reittisuunnitelmat ovat kesken, mutta rakenteita on kartoitettu ja huonokuntoisia rakenteita on uusittu. Reittien kunnostamiseen ja kehittämiseen tähtääviä hankkeita on käynnissä. Kunnassa on otettu käyttöön lähivirkistysalueiden markkinointia edistävä Infogis-karttapalvelu. Asiakaspalautteita on tullut kunnan palautteenantokanavan kautta. Palautteisiin on reagoitu.
Hyvä olla, elää ja yrittää	Henkilökunnan työhyvinvoinnista pidetään huolta	Työhyvinvointikyselyn tulokset, henkilöstötilinpäätös	Työhyvinvointikyselyn tulokset on käsitelty ja henkilökunnan työhyvinvoinnista pidetään huolta saatuja tuloksia ja toimenpidesuosituksia silmällä pitäen. Henkilöstötilinpäätös vuodelta 2023 on laadittu ja hyväksytty.

Palvelusuunnitelma

4.4.4.1 Teknisten palveluiden hallinto

Sitovuustaso (toimielin)

Tilivelvollinen

Toiminta-ajatus

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot		139 030	175 489	36 459	126 %	
Myyntituotot		139 030	175 489	36 459	126 %	
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut		-139 034	-175 489	-36 455	126 %	
Henkilöstökulut		-116 717	-130 074	-13 357	111 %	
Palvelujen ostot		-22 317	-37 458	-15 141	168 %	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-6 993	-6 993		
Avustukset						
Muut toimintakulut			-964	-964		
Toimintakate		-4		4		

Palvelusuunnitelma

4.4.4.2 Yhdyskuntapalvelut

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus
Tilivelvollinen Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntapalvelut tuottavat kunnan kaavoitus- ja rakennusvalvontapalvelut. Kaavoituksessa toteutetaan kunnan maapolitiikan, asumisen ja ympäristön kehittämissuunnitelmia, joita laaditaan yhteistyössä elinvoimapalveluiden kanssa. Rakennusvalvonta ohjaa kaavojen ja rakennusjärjestyksen mukaista, terveellistä ja turvallista rakentamista.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	Mahdollinen lainsäädäntöuudistus muuttaa rakennusvalvontaa merkittäväällä tavalla ja painottaa etukäteisneuvonnan merkitystä. Rakennusvalvonnan sähköisen Lupapiste-palvelun kehittäminen.
TP 2024	Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Lainsäädäntöuudistus vaatii rakennusvalvonnilta perehtymistä. Kokemukset rakennusvalvonnan Lupapiste-palvelusta ovat myönteisiä. Palvelun käyttö on sujuvaa eri osapuolten välillä. Yleisesti ottaen Lupapiste-palvelu edistää lupakäsittelyä ja helpottaa kommunikointia lupaprosessissa. Palvelun kehittäminen virkahenkilöiden ja asiakkaiden havaintojen pohjalta.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	59 607	80 016	51 745	-28 271	65 %	-13 %
Myyntituotot	13 700	12 516	6 334	-6 182	51 %	-54 %
Maksutuotot	45 907	67 500	45 411	-22 089	67 %	-1 %
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-167 299	-194 344	-200 959	-6 615	103 %	20 %
Henkilöstökulut	-100 495	-106 716	-113 420	-6 704	106 %	13 %
Palvelujen ostot	-64 057	-83 778	-87 336	-3 558	104 %	36 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 747	-3 850	-203	3 647	5 %	-93 %
Avustukset						
Muut toimintakulut						
Toimintakate	-107 692	-114 328	-149 214	-34 886	131 %	39 %

Toimintatuotot maksutuottojen osalta ovat jääneet talousarviota alhaisemmiksi. Maksutuotot rakennuslupamaksujen osalta ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. Maksutuottojen osalta on arvioitu maankäyttökorvausten tuloutusta, mutta tuloutus ei ole toteutunut.

Maankäyttökorvaukset ovat kunnan taseessa. Tästä johtuen toimintatuotot jäävät arvioidusta. Toimintakulut ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisesti vähäisesti ylittyen.

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma 1-6
-------------------------	---------	---------	-------------

Yhdyskuntarakenteen kestävä kehittyminen vastuullisella kaavoituksella ja maankäytöllä	Vireillä olevien ja uusien kaavojen edistäminen hyvää hallintoa noudattaen ja kuntastrategian vastuullisuustavoitteiden mukaisesti.	Kaavahankkeiden etenemistä on helppo seurata. (asiakaspalaute)	Vireillä olevat kaavat on löydetty hyvin verkkosivu-uudistuksen jälkeen.
	Kunnan oman vakituisen asumisen asemakaavamuutoksen käynnistäminen Kiimaselän kaava-alueella (maapoliittinen ohjelma s. 23)	Kaavahanke on käynnistynyt (kyllä/ei)	Ei
	Kunnan oman kirkonkylän asemakaavan muutoksen jatkaminen. Asemakaavassa huomioidaan kelkkareitin linjaus ja kaavamuutosalueella rakennetun kulttuuriympäristön kohteet.	Kaava on valmistunut (kyllä/ei)	Ei
	Puhtaiden ylijäämämaiden maankaatopaikan ja kierrätyskentän eli massapankin selvittäminen ja suunnittelu.	Maankaatopaikan sijainti selvillä ja luvat haettu. (kyllä/ei)	Ei, mutta rahoitushakemus on tehty hankkeen edistämiseksi.
	Asemakaavojen käsittely on sujuvaa ja etenee ripeästi.	Asemakaavojen käsittelyaika	Kaavakohtaista. Kolme hyväksyttyä asemakaavamuutosta, joista yksi kuulutettu lainvoimaiseksi.
	Ajantasa kaavojen laatiminen.	Valmistuneet ajantasakaavat	DWG-muotoinen ajantasakaava päivitetty.
	Pyhätunturin yleiskaavan päivittäminen.	Kaavan päivityksen käynnistäminen (kyllä/ei)	Ei
Rakennusvalvonnan palveluiden saatavuus	Rakennusvalvonta on sujuvaa ja ennakoivaa.	Asiakastyytyväisyys	Tavoitetta ei ole mitattu systemaattisesti, mutta pääosin palaute on ollut myönteistä ja asiakkaat

	Sähköisen rakennuslupakäytännön kehittäminen, seurataan myös lainsäädäntöuudistuksia.	Lupa-asioiden käsittelyaika	tyytyväisiä. Tavoitetta ei ole mitattu systemaattisesti, mutta keskimääräisesti lupien käsittelyaika on noin 4 viikkoa, isommissa luovissa enemmän. Lupien käsittelyaikaan vaikuttaa oleellisesti puutteelliset asiakirjat, joiden täydentäminen vie aikaa. Lupapiste-palvelun käyttö on sujuvaa ja edistää lupaprosessien käsittelyä.
Rakennusvalvonnan ja kaavoituksen sähköisten palveluiden ja arkistoinnin kehittäminen	Kunnan rakennuslupien asianhallinta on ajantasalla.	Tonttien tekniset tiedot ajan tasalla Asiakirjapalvelu on sujuvaa	Tonttien tekniset tiedot ovat ajan tasalla. Aiempina vuosina on kertynyt arkistointityötä, jota on pystytty korjaamaan kuluneena vuonna. Arkistointia on sähköistetty. Samalla koko toimialan asianhallintaa on ryhdytty kehittämään ja laskutusta ja asiakaspalvelua on sujuvoitettu.
Rakennuslautakunnan talouden ja toiminnan seuranta.	Selvitetään rakennuslautakunnan budjetin eriyttämistä vuoden 2025 talousarvioon.	Erillinen budjetti tehty (kyllä/ei)	Kyllä

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Maisemaprojektien määrä	4	4	2
Myydyt tontit ja maa-alueet	0	4	0
Rakennusvalvonnan myönnettyt luvat	40	50	50

4.4.4.3 Kiinteistöpalvelut

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus

Tilivelvollinen Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus

Kiinteistöpalveluihin kuuluvat rakennuttaminen, kiinteistöhuolto ja siivouspalvelut.

Kiinteistöpalvelut vastaavat kunnan kiinteistöjen huollosta, kunnossapidosta, korjaamisesta ja siivouksesta. Kiinteistöpalvelut tuottavat palveluita myös kuntakonsernin yhtiöille.

Hyvin hoidetut kiinteistöpalvelut vähentävät korjauskuluja sekä lisäävät kuntalaisten viihtyvyyttä ja terveyttä. Kiinteistöpalveluiden henkilökunta tukee kunnan toiminnan sujuvuutta ja mahdollistaa tilojen käyttäjille puhtaat, toimivat ja viihtyisät tilat. Toimintaa ohjaa energiatehokkuus ja muut ilmastotiekartassa asetetut tavoitteet.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	Sisällöllisesti keskeistä on kunnan kiinteistöjen huoltosuunnitelmien tarkistaminen, kiinteistösuunnitelman (salkutus) päivittäminen, vuokra-asumisen kehittämissuunnitelman toteuttaminen ja seuranta. Käytännössä nämä tarkoittavat uuden kunnantalon rakentamista, vuokra-asuntojen korjaus- ja uudisrakentamista sekä Pyhän päivähoitoyksikköä.
TP 2024	<p>Kunnan kiinteistöjen huoltosuunnitelmien tarkistaminen on kesken. Työ on aloitettu kartoittamalla kiinteistönhoidon tarpeisiin sopivaa huoltokirjamallia, johon huoltosuunnitelmat ja tehdyt huollot/korjaukset dokumentoituvat. Kiinteistösuunnitelman laadinta on aloitettu ja se viedään valtuuston hyväksyttäväksi kuluvan valtuustokauden aikana.</p> <p>Asumisen kehittämissuunnitelma on laadittu elinvoimapaalveluiden toimesta. Suunnitelmaa toteutetaan ja seurataan. Vuokra-asuntojen kuntoa on pyritty ylläpitämään tekemällä välttämättömät korjaukset ja huollot. Vuokra-asuntojen tilanne on haastava. Asuntokannan uudistamiselle on tarvetta erityisesti pienten asuntojen osalta, joten korjaus- ja uudisrakentamista tulee edistää.</p> <p>Uuden kunnantalon muutostyöt ovat valmistuneet ja toiminta tiloissa on käynnistynyt. Pyhän uuden päiväkodin rakennusurakka on edennyt yleisaikataulua edellä. Päiväkoti valmistuu alkuvuodesta 2025.</p>

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	1 234 520	913 653	908 305	-5 348	99 %	-26 %
Myyntituotot	164 227	168 853	153 069	-15 784	91 %	-7 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	460	1 500		-1 500		-100 %
Muut toimintatuotot	1 069 833	743 300	755 236	11 936	102 %	-29 %
Valmistus omaan käyttöön	29 199		4 342	4 342		-85 %
Toimintakulut	-968 368	-1 045 804	-993 978	51 826	95 %	3 %
Henkilöstökulut	-172 041	-262 472	-205 724	56 748	78 %	20 %
Palvelujen ostot	-441 322	-410 024	-358 277	51 747	87 %	-19 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-245 198	-234 200	-273 330	-39 130	117 %	11 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-109 807	-139 108	-156 647	-17 539	113 %	43 %
Toimintakate	295 351	-132 151	-81 331	50 820	62 %	-128 %

Toimintatuotot ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisesti. Toimintakulut alittuvat. Suurimpana yksittäisenä tekijä henkilöstökulujen ja palveluiden ostojen alittuminen. Vuoden aikana kiinteistönhoidossa on ollut vuorotteluvapaa sekä siivouspalveluissa on ollut varattuna rahaa sijaisuuksiin, jota ei ole ollut tarvetta käyttää täysimääräisesti.

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma
Vuokra-asuinkiinteistöjen ylläpito ja korjaukset ajantasalle	Kunnan vuokra-asuntojen kehittäminen asumisen kehittämissuunnitelman mukaisesti.	Asuntojen määrän kasvu	Asuntojen määrä ei ole kasvanut. Asuntojen määrän kasvuun on pyritty vastaamaan mm. Kanervikkokadun rivitalon osalta. Rivitalon kilpailutus on keskeytetty hallintovalituksen vuoksi. Kirkonkylän alueelle on suunniteltu uuden rivitalon rakentamista, joka osaltaan vastaisi kunnan asuntotarpeeseen. Kirkonkylän rivitalon hankesuunnittelu on käynnissä.
	Asuinkiinteistöjä ja piha-alueita huolletaan turvallisuuden ja viihtyvyyden lisäämiseksi.	Asumisen laadun nousu, asiakaspalaute	Asumisen laadun pysyvyyttä on pyritty säilyttämään hoitamalla välttämättömät ja tarpeelliset korjaukset rakennuksissa ja piha-alueilla. Asiakaspalaute

			on vaihtelevaa, enemmän negatiivista.
Uuden koulu-päiväkodin sujuva käyttöönotto	Henkilöstö ja kuntalaiset oppivat käyttämään uutta kiinteistöä sujuvasti ja taloudellisesti.	Kiinteistön käyttöaste Käyttäjäpalautte	Käyttöaste on 100 %. Käyttö on ollut monipuolista. Uusi talotekniikka ja rakennuksen viimeistelytyöt ovat vaatineet venymistä ja uuden opettelua.
Työtilat tukevat työterveyttä ja työhyvinvointia	Uuden kunnantalon suunnittelu, korjausrakentaminen ja muutto.	Uusi kunnantalo on käytössä (kyllä/ei) Työhyvinvoinnin parantuminen	Kyllä Valmistuvat uudet työtilat tukevat kunnan työntekijöiden työhyvinvointia ja parantavat toimialojen välistä kommunikointia kaikkien ollessa saman katon alla.
Pyhän päivähoidon yksikön rakennuttaminen	Päivähoitoyksikön rakennusurakan valmiusaste 70%	Valmiusaste	Rakennustyöt ovat edenneet yleisaikataulua edellä. Urakan valmiusaste 90 %.
Kiinteistösuunnitelma linjaa mitä toimitiloja/rakennuksia kunta omistaa, miten kunta haluaa omistaa tai hallinnoida toimitiloja, miten ja millä resursseilla se hoitaa omistuksiaan ja mihin tarkoituksiin toimitiloja/rakennuksia käytetään.	Toimitilojen hallinnan pohjana on kunnan taloudellisen kantokyvyn huomioiminen ja tehokaskäyttöaste. Tilojen ylläpito järjestetään suunnitelmallisesti, kannattavasti ja ongelmia ehkäisevästi. Kiinteistöhallinnassa tavoitteena on myös lisätä ekologisia valintoja.	Kiinteistösuunnitelma (salkutus) valmis (kyllä/ei) Kiinteistösuunnitelma sisältää mittareita (kiinteistöjen energiatehokkuus sopimus KETS:n mittarit) Lamput vaihdettu soveltuvin osin Yleissiisteys ja	Ei. Kiinteistösuunnitelman laadinta on aloitettu. Kiinteistösuunnitelmaan sisällytetään energiatehokkuusmittareita. Lamppujen vaihtoa on tehty energiatehokkaammiksi vaihtotarpeen yhteydessä. Yleisten- ja

		palautte	työskentelytilojen yleissiisteys on hyvällä tasolla. Vuokra-asuntojen siisteys on kirjavaa ja palautte vaihtelevaa.
Yrittäjien osallistaminen	Saada yrittäjät osallistutettua kunnan investointeihin ja toimintaan	Markkinavuoropuheluiden määrä	10 kpl
Sisäisen vuokrajärjestelmän perustaminen	Parantaa sisäisten vuokrien laskemista ja toteutumista.	Perustettu (Kyllä/ei)	Ei. Sisäisen vuokrajärjestelmän perusteita on kartoitettu (kunnalla käytössä Skenarios-tilaohjelmisto).

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Uusien asuntojen määrä	3	8	0

4.4.4.4 Kunnallistekniikka

Sitovuustaso (toimielin) Kunnanhallitus
Tilivelvollinen Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus

Kunnallistekniikan vastuualueella huolehditaan kunnan teiden, reittien, kotien, puistojen ja muun näkyvän luonto- ja rakennetun ympäristön rakennuttamisesta, hoitamisesta ja kehittämisestä energiatehokkuus ja muut ilmastotiekartan tavoitteet huomioon ottaen.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA 2024	Kunnallistekniikan vastuualue on uusi kokonaisuus, jonka järjestäytymiseen ja henkilöstön perehtymiseen on varattava aikaa.
TP 2024	<p>Kunnanhallitus on päätöksellään 30.05.2024 § 206 asettanut yksityistietyöryhmän, jonka tehtävänä on asemakaava-alueiden yksityistie prosessin selvitys. Isokuruntien maankäyttökorvausten velvoitteet on selvitetty ja kadun parannus toteutettu. Lisäksi Pyhätunturin keskusalueella sijaitsevan tiekunnan ylläpitämän kävelytien selvitys on aloitettu.</p> <p>Kunnan asemakaavateiden kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Kunnan yleisten- ja virkistysalueiden kunnossapito on hoidettu pääosin asianmukaisesti. Puistot ja viheralueet on pidetty siistinä. Talviaikaan poikkeamia on ollut latuhuollossa.</p> <p>Reittejä, laavuja ja tulipaikkoja on huollettu. Reittien ja opasteiden parantamisen valmistelua ja toteutusta on tehty. Reittien parantamiseen liittyy myös voimassa olevia hankkeita, jotka jatkuvat vuonna 2025 (mm. JTF-hanke ja Pyhä-Luosto alueiden reittiopasteiden uusimiseen liittyvä hanke).</p>

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	96 347	133 255	97 364	-35 891	73 %	1 %
Myyntituotot	96 347	101 755	97 125	-4 630	95 %	1 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset		31 500		-31 500		
Muut toimintatuotot			239	239		
Valmistus omaan käyttöön	55 121		13 793	13 793		-75 %
Toimintakulut	-326 950	-392 485	-342 817	49 669	87 %	5 %
Henkilöstökulut	-71 578	-15 695	-59 114	-43 418	377 %	-17 %
Palvelujen ostot	-185 636	-299 614	-211 390	88 224	71 %	14 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 726	-44 196	-35 114	9 082	79 %	-2 %
Avustukset	-32 218	-32 150	-36 413	-4 263	113 %	13 %
Muut toimintakulut	-1 793	-830	-785	45	95 %	-56 %
Toimintakate	-175 483	-259 230	-231 660	27 570	89 %	32 %

Toimintatuottojen osalta myyntituotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti, mutta talousarviossa ennakkoon määrittelemättömät tuet ja avustukset eivät toteutuneet.

Toimintakulujen osalta suurimmat poikkeavuudet olivat henkilöstökuluissa ja palveluiden ostoissa.

Talousarviossa henkilöstökulut oli arvioitu liian alhaisiksi ottaen huomioon kesän aikana tehtävät työt mm. polttopuusavotta, akuutit kunnostukset ja raivaukset sekä Aittakurun portaiden uusiminen Jyrkänpartaan osalta.

Toimintakulujen palvelujen ostojen osalta alittuminen johtuu kirkonkylän yleisilmeen parantamiseen varatun määrärahan käyttämättömyydestä (purkukuntoiset rakennukset). Kiinteistökaupat on tehty ja kiinteistöt ovat siirtyneet kunnan omistukseen 2024 vuoden lopulla. Rakennusten purkamista on edistetty ja valmisteltu. Haitta-ainekartoitukset ja purkusuunnitelmat on tehty. Purkuluvat on haettu ja myönnetty.

Palvelusuunnitelma

Vaikuttavuus-tavoitteet	Tavoite	Mittari	Toteuma 1-6
	Kaavatiet pidetään aina liikennöitävässä kunnossa ja reittien ylläpito toteutetaan suunnitelman mukaisesti	Asiakaspalaute Kirjallinen valitusmäärä/v	5 kpl Kaavateiden kunnossapidosta ei ole tullut merkittävästi palautteita. Kirkonkylän latuhuollossa oli haasteita.
	Reittien turvallisuutta parannetaan mm. uusimalla reittien opasteita ja kunnostamalla reittejä rakenteita.	Määrä (kpl)	2 reittikokonaisuutta: Aittakurun Jyrkänpartaan puoleisten portaiden uusiminen. JTF-hankkeen maastopyöräreittien sorastukset välillä Kopara-Rykimäkero.
	Tehdään moottorikelkkareittien käyttö- ja turvallisuussuunnitelma	Tehty (kyllä/ei)	Ei. Kemijärven Vapaa-ajan Kelkkailijat Ry:ltä on tilattu reittiraportti, jota voidaan hyödyntää moottorikelkkareit tien käyttö- ja turvallisuussuunnitelman pohjana. Reittiraportti täydentyy vielä alkuvuodesta 2025.

Tuotantotavoitteet	TP2023	TA2024	TP2024
Kunnossapidettäviä katuja km		17	17
Tulipaikat ja laavut (puuhuolto) kpl		16	16
Moottorikelkkareittejä km		60	60
Moottorikelkkauria km		150	150
Valaistu ladut km		7	7
latukoneella ajettava ladut km		90	90
Moottorikelkalla ajettuja latuja km		26	26
Tulipaikat ja laavut kpl		25	25

4.4.5 Ympäristöpalvelut

Sitovuustaso (toimielin) Valtuusto
Tilivelvollinen Kemijärven kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Terveystieteiden lain (1326/2010) 21 §:ssä kunnalle määritellyt ympäristöterveydenhuollon lakisääteiset tehtävät sekä lääkelain (395/1987) 54 a, b, c, d § mainitut nikotiinivalmisteiden myyntilupia koskevat kunnan tehtävät.

Olennaiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

TA2024	Pelkosenniemen, Savukosken ja Sallan kunnat ovat siirtäneet kuntien ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävät Kemijärven kaupungin alaisuudessa toimivalle ympäristölautakunnalle 1.1.2023 alkaen.
TP2024	Ympäristölautakunta on toiminut Kemijärven kaupungin alaisuudessa 1.1.2023 alkaen. Kunnan nimeämä jäsen lautakunnassa on Tero Luomaaho ja hänen henkilökohtainen varajäsen Kati Nenonen.

Taloudelliset tavoitteet (Toimintakate sitovuustasona valtuustoon nähden)

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot						
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-87 326	-93 140	-97 385	-4 245	105 %	12 %
Henkilöstökulut	250					-100 %
Palvelujen ostot	-87 672	-93 140	-97 385	-4 245	105 %	11 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	97					-100 %
Avustukset						
Muut toimintakulut						
Toimintakate	-87 326	-93 140	-97 385	-4 245	105 %	12 %

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelusuunnitelma

5 Investoinnit

5.1 Investointiohjelma

Pelkosenniemen kunta investoinnit yhteensä

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
Investointiosa						
Menot	-1 855 500 €	-1 007 096 €	-2 862 596 €	-2 744 615 €	117 981 €	96 %
Tulot	322 000 €	14 290 €	336 290 €	308 583 €	-27 707 €	92 %
Netto	-1 533 500 €	-992 806 €	-2 526 306 €	-2 436 031 €	90 275 €	96 %

Pelkosenniemen kunta investoinnit kustannuspaikoittain

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
Kunnanhallitus						
Menot	-52 500 €	0 €	-52 500 €	-58 433 €	-5 933 €	111 %
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 %
Netto	-52 500 €	0 €	-52 500 €	-58 433 €	-5 933 €	111 %
Hyvinvointipalvelut						
Menot	-10 000 €	0 €	-10 000 €	-9 132 €	868 €	91 %
Tulot	0 €	0 €	0 €	907 €	907 €	0 %
Netto	-10 000 €	0 €	-10 000 €	-8 225 €	1 775 €	82 %
Elinvoimapalvelut						
Menot	-238 000 €	-141 732 €	-379 732 €	-299 032 €	80 700 €	79 %
Tulot	122 000 €	-16 387 €	105 613 €	105 613 €	0 €	100 %
Netto	-116 000 €	-158 119 €	-274 119 €	-193 419 €	80 700 €	71 %
Tekniset palvelut						
Menot	-1 555 000 €	-865 364 €	-2 420 364 €	-2 378 017 €	42 347 €	98 %
Tulot	200 000 €	30 677 €	230 677 €	202 063 €	-28 614 €	88 %
Netto	-1 355 000 €	-834 687 €	-2 189 687 €	-2 175 954 €	13 733 €	99 %

Pelkosenniemen kunta investoinnit ryhmittäin

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
TIETOKONEOHJELMISTOT						
Menot	-44 500 €	0 €	-44 500 €	-29 822 €	14 678 €	67 %
Netto	-44 500 €	0 €	-44 500 €	-29 822 €	14 678 €	67 %
MAA-JA VESIALUEET						
Menot	-270 000 €	99 600 €	-170 400 €	-171 850 €	-1 450 €	101 %
Tulot	150 000 €	-142 900 €	7 100 €	7 100 €	0 €	100 %
Netto	-120 000 €	-43 300 €	-163 300 €	-164 750 €	-1 450 €	101 %
OSAKKEET JA OSUDET						
Menot	-23 000 €	-190 000 €	-213 000 €	-213 951 €	-951 €	100 %
Netto	-23 000 €	-190 000 €	-213 000 €	-213 951 €	-951 €	100 %
KONEET JA KALUSTO						
Menot	-40 000 €	24 613 €	-15 387 €	-15 387 €	0 €	100 %
Netto	-40 000 €	24 613 €	-15 387 €	-15 387 €	0 €	100 %
KORJAUSRAKENTAMINEN						
Menot	-550 000 €	-280 000 €	-830 000 €	-857 507 €	-27 507 €	103 %
Netto	-550 000 €	-280 000 €	-830 000 €	-857 507 €	-27 507 €	103 %
UUDISRAKENTAMINEN						
Menot	-600 000 €	-534 574 €	-1 134 574 €	-1 129 292 €	5 282 €	100 %
Netto	-600 000 €	-534 574 €	-1 134 574 €	-1 129 292 €	5 282 €	100 %
MAARAKENTEET						
Menot	-163 000 €	-240 158 €	-403 158 €	-288 981 €	114 177 €	72 %
Tulot	107 000 €	200 613 €	307 613 €	278 999 €	-28 614 €	91 %
Netto	-56 000 €	-39 545 €	-95 545 €	-9 982 €	85 563 €	10 %

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
Menot	-155 000 €	113 423 €	-41 577 €	-28 693 €	12 884 €	69 %
Tulot	65 000 €	-43 423 €	21 577 €	22 485 €	908 €	104 %
Netto	-90 000 €	70 000 €	-20 000 €	-6 208 €	13 792 €	31 %
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET AINEETTOMAT MENOT						
Menot	-10 000 €	0 €	-10 000 €	-9 132 €	868 €	91 %
Netto	-10 000 €	0 €	-10 000 €	-9 132 €	868 €	91 %

Kunnanhallituksen investoinnit ryhmittäin

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
TIETOKONEOHJELMISTOT						
Taloushallinnon ulkoistaminen Monetra Oy:lle						
Menot	-19 000 €		-19 000 €	-18 388 €	612 €	97 %
Netto	-19 000 €		-19 000 €	-18 388 €	612 €	97 %
Kuvaus	Pelkosenniemen kunnanhallitus on hyväksynyt Monetra Oy:n kunnan talouspalveluiden tuottajaksi 1.1.2023 (kh 14.06.2022 § 212)					
Perusteluteksti	<p>Talous- ja palkkapalveluiden tuotannon järjestämisessä on kysymys strategisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävästä muutoksesta, jolla tavoitellaan pitkän aikavälin positiivisia vaikutuksia erityisesti kunnan lakisääteisen taloushallinnon tehtävien hoitamiseksi kustannustehokkaasti henkilöstökuormitusta vähentäen ja tuotannon keskeytymisriski minimoiden.</p> <p>Ulkoistus toteutettu vuoden 2023 aikana. Vuonna 2024 tulee vielä ottaa käyttöön tilinpäätökseen liittyvää ohjelmistoa.</p>					
Nepton sovellus						
Menot	-10 500 €		-10 500 €	-11 434 €	-934 €	109 %
Netto	-10 500 €		-10 500 €	-11 434 €	-934 €	109 %
Kuvaus	Nepton henkilöstön hallintasovelluksen käyttöönotto					
Perusteluteksti	Henkilöstön työajanseurantajärjestelmä. Sisältää myös työvuorosunnittelun.					
OSAKKEET JA OSUUDET						
Kt Oy Pelk. liikekeskus osakkeet						
Menot				-7 750 €	-7 750 €	
Netto				-7 750 €	-7 750 €	
Itä-Lapin Energia Oy osakkeet ja osuudet						
Menot	-23 000 €		-23 000 €	-20 861 €	2 139 €	91 %
Netto	-23 000 €		-23 000 €	-20 861 €	2 139 €	91 %

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
TIETOKONEOHJELMISTOT						
Menot	-29 500 €	0 €	-29 500 €	-29 822 €	-322 €	101 %
Netto	-29 500 €	0 €	-29 500 €	-29 822 €	-322 €	101 %
OSAKKEET JA OSUUDET						
Menot	-23 000 €	0 €	-23 000 €	-28 611 €	-5 611 €	124 %
Netto	-23 000 €	0 €	-23 000 €	-28 611 €	-5 611 €	124 %

Poikkeama:

Kunta on hankkinut valtuuston päätöksellä 20.09.2024 § 73 Kiinteistö Oy Pelkosenniemen liikekeskuksen osakkeet nrot 3232-3841 hintaan 7 750 euroa. Talousarviossa on ei ole erikseen merkintää ko. kohteesta. Poikkeama on euromääräisesti vähäinen

Hyvinvointipalveluiden investoinnit ryhmittäin

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
Ammuntasimulaattori						
Tulot				907 €	907 €	
Netto				907 €	907 €	
Kuvaus	Ammuntasimulaattori Pelkosenniemielle					
Perusteluteksti	Toteutetaan Leader ry:n nuorille kohdentaman toivekyselyn pohjalta yhteistyössä paikallisten metsästyssseurojen kanssa.					
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET AINEETTOMAT MENOT						
Liikuntapuiston suunnittelu						
Menot	-10 000 €		-10 000 €	-9 132 €	868 €	91 %
Netto	-10 000 €		-10 000 €	-9 132 €	868 €	91 %
Kuvaus	Kaikenkuntoisten ulkokuntoilun alueen rakentamisen ja urheilukentän kunnostuksen suunnittelu.					

Perusteluteksti	Liikuntapuiston suunnittelu elinvoima-, hyvinvointi ja teknisten palveluiden yhteistyössä. Suunnitteluun varataan 10 000 €. Liikuntapuiston ja urheilukentän kunnostuksen suunniteltu toteus vuonna 2025.
-----------------	---

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
Tulot	0 €	0 €	0 €	907 €	907 €	0 %
Netto	0 €	0 €	0 €	907 €	907 €	0 %
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET AINEETTOMAT MENOT						
Menot	-10 000 €	0 €	-10 000 €	-9 132 €	868 €	91 %
Netto	-10 000 €	0 €	-10 000 €	-9 132 €	868 €	91 %

Ammuntasimulaattorin aktivointi tehty käyttötalouteen pienestä summasta johtuen. Oikaisee edellisen vuoden investoinnin toteumaa.

Elinvoimapalveluiden investoinnit ryhmittäin

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
MAA-JA VESIALUEET						
Raakamaan hankinta						
Menot	-50 000 €	-110 000 €	-160 000 €	-160 002 €	-2 €	100 %
Netto	-50 000 €	-110 000 €	-160 000 €	-160 002 €	-2 €	100 %
Kuvaus	Raakamaan hankinta					
Kanervikkokadun rakentaminen						
Menot				-1 333 €	-1 333 €	
Netto				-1 333 €	-1 333 €	
Kuvaus	rakennetaan Kanervikkokadun aloitetut päät loppuun.					
Perusteluteksti	Investointi edistää välillisesti uusien asuntojen saamista. Summa sisältää valaistun ladun siirtämisen, joka tulee kattaa maankäyttökorvauksilla.					
UUDISRAKENTAMINEN						
Rivitalon suunnittelu						
Menot		-12 750 €	-12 750 €	-13 310 €	-560 €	104 %
Netto		-12 750 €	-12 750 €	-13 310 €	-560 €	104 %
Kuvaus	Uuden vuokratrivitalon suunnittelu Pyhälle					
Perusteluteksti	Kunnan vuokra-asuntotarjonnan lisääminen. Suunnittelukulut ja rivitalon omistus- ja rahoitusohjan selvittäminen.					
Pelkosenniemen uusi koulu						
Menot		-15 824 €	-15 824 €	-19 441 €	-3 617 €	123 %
Netto		-15 824 €	-15 824 €	-19 441 €	-3 617 €	123 %
MAARAKENTEET						
Maastopyöräilyreittejä tunturiin						
Menot	-153 000 €	-38 158 €	-191 158 €	-191 158 €	0 €	100 %
Tulot	107 000 €	-1 387 €	105 613 €	105 613 €	0 €	100 %
Netto	-46 000 €	-39 545 €	-85 545 €	-85 545 €	0 €	100 %
Kuvaus	Maastopyöräreitin rakentaminen Pyhätunturin ydinkeskustaan rinteiden alueelle ns. alamäkireitti. Haettu alueen yrittäjien kanssa hankerahoitusta 300 000 €. Hanke on aloitettu 2023 ja jatketaan loppuun 2024					
Perusteluteksti	Alamäkireittien tekemisellä luodaan kesään uusia tuotteita ja vastataan kysyntään, jota varsinkin kotimaiset matkailijat vaativat. Tämä on noussut Suomessa kesän suosituimmaksi lajiksi nyt Koronan myötä. Reittien lisäämisellä saadaan uusia ryhmiä ja yksittäisiä matkailijoita alueelle ja tämä lisää ympärivuotisuutta ja nostaa myös kesän palveluiden käyttöastetta. Tällä on laajat vaikutukset aluetalouteen, se lisää ympärivuotisten työpaikkojen määrää ja nostaa myös yritysten tulosta ja sitä kautta kunnan verotuloja.					
Kanervikkokadun rakentaminen 2021-2022 ensimmäinen vaihe						
Menot				86 211 €	86 211 €	
Netto				86 211 €	86 211 €	
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
Ulko- ja verkkomainonnan kehittäminen						
Menot	-35 000 €	35 000 €				
Tulot	15 000 €	-15 000 €				
Netto	-20 000 €	20 000 €				
Kuvaus	Kuntabrändin edistäminen hankkimalla tienvarsikyltitykset pääteiden varteen ja olemalla enemmän mukana Pyhän alueen markkinoinnissa.					
Perusteluteksti	Strategian ydinasioihin kuuluu Pelkosenniemen kunnan vahvuuksista ja mahdollisuuksista viestiminen. Tavoitteena on tuoda kuntaa, kylä ja kunnan palveluita esiin ulkomainonnalla ja Pyhän sähköisen mainonnan yhteydessä, jolloin voidaan lisätä kunnan vetovoimaa ja tunnettuutta vakituisten asumisen paikkana.					

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
MAA-JA VESIALUEET						
Menot	-50 000 €	-110 000 €	-160 000 €	-161 335 €	-1 335 €	101 %
Netto	-50 000 €	-110 000 €	-160 000 €	-161 335 €	-1 335 €	101 %
UUDISRAKENTAMINEN						

Menot	0 €	-28 574 €	-28 574 €	-32 751 €	-4 177 €	115 %
Netto	0 €	-28 574 €	-28 574 €	-32 751 €	-4 177 €	115 %
MAARAKENTEET						
Menot	-153 000 €	-38 158 €	-191 158 €	-104 946 €	86 212 €	55 %
Tulot	107 000 €	-1 387 €	105 613 €	105 613 €	0 €	100 %
Netto	-46 000 €	-39 545 €	-85 545 €	667 €	86 212 €	-1 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
Menot	-35 000 €	35 000 €	0 €	0 €	0 €	0 %
Tulot	15 000 €	-15 000 €	0 €	0 €	0 €	0 %
Netto	-20 000 €	20 000 €	0 €	0 €	0 €	0 %

Poikkeamat:

- Kanervikkokadun ensimmäisen vaiheen rakentamiskustannusten jakamisen laskutusta on jatkettu vuoden 2024 puolella
ulko- ja verkkomainonnan kehittäminen jäänyt toteuttamatta

Teknisten palveluiden investoinnit ryhmittäin

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
TIETOKONEOHJELMISTOT						
Sähköinen huoltokirja						
Menot	-15 000 €		-15 000 €		15 000 €	
Netto	-15 000 €		-15 000 €		15 000 €	
Kuvaus	- Sähköinen järjestelmä, johon kirjataan ylös retkeilyrakenteet yms - Sähköinen huoltokirja järjestelmä, kiinteistöiden huoltokohteiden ja töiden hallintaa yms Tarvittavan tiedon kerääminen ja syöttäminen järjestelmään investointi kustannus ja käyttömaksu 675 €/kk, 30 kohdetta					
Perusteluteksti	Sähköinen huoltokirja tuo läpinäkyvyyttä huoltotyön suorittamiseen ja saa aikaan tyytyväisempiä tilan käyttäjiä. Palvelun tuottama historiatieto muodostaa arvokkaan pääoman kiinteistön omistajalle kohteiden toimintasuunnitelmia muodostettaessa. Palvelu tuo läpinäkyvyyttä kiinteistönhoitotyöhön ja epäkohtien ilmetessä mahdollistaa nopean reagoinnin.					
MAA-JA VESIALUEET						
Maankaatopaikka						
Menot	-70 000 €	70 000 €				
Tulot	50 000 €	-50 000 €				
Netto	-20 000 €	20 000 €				
Kuvaus	Maankaatopaikan ja kiertotalousalueen suunnittelu ja toteutus					
Perusteluteksti	Rakentamisen ja maankäytön lisääntyessä on syntynyt ongelmia läjitysaluiden puutteesta. Samalla vihreä siirtymä edellyttää aiempaa tarkempaa maa-aineisten ja materiaalisivuvirtojen erottelua ja kierrätystä. Investoinnin tarkoituksena on turvata kestävä rakentamisen edellytykset. Suunnitellaan, miten ja minne maankaatopaikka / paikat olisi mahdollista toteuttaa ja millaista kiertotaloutta maankaatopaikkaan voisi liittyä. Investoinnilla pyritään myös käynnistämään uusia pk-yritysten bio- ja kiertotalouskonsepteja.					
Pump Track -rata						
Menot	-150 000 €	139 600 €	-10 400 €	-10 515 €	-115 €	101 %
Tulot	100 000 €	-92 900 €	7 100 €	7 100 €		100 %
Netto	-50 000 €	46 700 €	-3 300 €	-3 415 €	-115 €	103 %
Kuvaus	Lasten ja nuorten pump track -ulkoliikuntapaikka Pyhälle.					
Perusteluteksti	Lisää Pyhän alueen sulanmaanajan ulkoliikunta- ja oleskelualuepalveluita lapsille ja nuorille. Tukee lukumääräisesti kasvavan nuorison sitoutumista alueeseen ja parantaa alueen pito- ja vetovoimaa. Tuo investoinnin takaisin välillisesti.					
OSAKKEET JA OSUDET						
Liikekeskuksen ylimääräinen						
Menot		-160 000 €	-160 000 €	-155 340 €	4 660 €	97 %
Netto		-160 000 €	-160 000 €	-155 340 €	4 660 €	97 %
Kuvaus	Liikekeskuksen ylimääräinen hankeosuus rahasto					
Vuokratalot Oy svop sijotus						
Menot		-30 000 €	-30 000 €	-30 000 €		100 %
Netto		-30 000 €	-30 000 €	-30 000 €		100 %
Kuvaus	Vuokratalot Oy svop sijotus					
Perusteluteksti	Vuokratalot Oy svop sijotus kvallt 20.09.2024 § 70					
KONEET JA KALUSTO						
Traktorimönkijä varusteineen						
Menot	-20 000 €	20 000 €				
Netto	-20 000 €	20 000 €				
Kuvaus	traktorimönkijä varusteineen					
Perusteluteksti	Reittien ja- laavujen sekä muiden retkeilyrakenteiden kesäaikaiseen kunnossapidon huollon ja rakentamisen kujetustehtäviin.					
Moottorikelkan hakinta						
Menot	-20 000 €	4 613 €	-15 387 €	-15 387 €	0 €	100 %
Netto	-20 000 €	4 613 €	-15 387 €	-15 387 €	0 €	100 %
Kuvaus	Moottorikelkan ja tarvittavien varusteiden hankinta					
Perusteluteksti	Reittien ja- laavujen sekä muiden retkeilyrakenteiden talvikauden kunnossapidon huollon ja rakentamisen kujetustehtäviin. Moottorikelkalla hoidettavien latujen kunnossapitoon.					
KORJAUSRAKENTAMINEN						

Uusi kunnantalo						
Menot	-550 000 €	-280 000 €	-830 000 €	-857 507 €	-27 507 €	103 %
Netto	-550 000 €	-280 000 €	-830 000 €	-857 507 €	-27 507 €	103 %
Kuvaus	Uuden kunnanviraston muutostyöt					
Perusteluteksti	Välttämätön kunnanviraston ja valtuustosalin toimivien ja terveellisten tilojen saamiseksi.					
UUDISRAKENTAMINEN						
Pyhän päiväkoti						
Menot	-600 000 €	-506 000 €	-1 106 000 €	-1 096 541 €	9 459 €	99 %
Netto	-600 000 €	-506 000 €	-1 106 000 €	-1 096 541 €	9 459 €	99 %
Kuvaus	Pyhän vakituksen päiväkodin tarvekartoitus, suunnittelu ja rakentaminen.					
Perusteluteksti	Hanke mahdollistaa asukasmäärän kasvamisen ja etenkin lapsiperheiden asettumisen kuntaan. Hanke lisää näin myös alueen työvoiman saatavuutta. Hyvin suunniteltu ja laadukas päiväkoti, jolla on tilaa myös laajentua, on myönteinen vetovoimatekijä koko alueelle. Suunnittelu tehty vuoden 2023 aikana. Suunniteltu valmistumisaika 1/2025. Vuoden 2023 aikana laaditun suunnitelman mukaisen rakennuksen hinta-arvio on 1 045 000 euroa. 3475 €/brm2 * 324 brm2 =1 125 900 €- (suunnittelu ja tontti)= 1 045 000 €. Ennen investointipäätöstä tulee olla päivitetty tarveselvitys.					
MAARAKENTEET						
Pyhän leikkialueet						
Menot	-10 000 €		-10 000 €	-9 655 €	345 €	97 %
Netto	-10 000 €		-10 000 €	-9 655 €	345 €	97 %
Kuvaus	Pyhän keskustan leikkipaikan parantaminen					
Perusteluteksti	Pyhälle on toivottu leikkipaikan uudistusta.					
Isokuruntien parantaminen						
Menot		-202 000 €	-202 000 €	-174 379 €	27 621 €	86 %
Tulot		202 000 €	202 000 €	173 385 €	-28 615 €	86 %
Netto				-994 €	-994 €	
Kuvaus	Isokuru-niminen katu Pelkosenniemen kunnan Pyhätunturin matkailualueella. Isokurun tietä levennetään kaavan mukaisella katualueella ja rakennetaan asemakaavan mukainen jatko kadulle.					
Perusteluteksti	Isokuru-niminen katu Pelkosenniemen kunnan Pyhätunturin matkailualueella. Isokurun tietä levennetään kaavan mukaisella katualueella ja rakennetaan asemakaavan mukainen jatko kadulle. Tien levennyksen yhteyteen rakennetaan hulevesijärjestelmä. Jatkettavan kadun yhteyteen rakennetaan vesihuoltojärjestelmä sekä hulevesijärjestelmä. Lisäksi toteutuksessa rakennetaan yhdysvesijohto Kallunkujan ylävesisäiliölle.					
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
Kotien ja laavujen kunnostaminen						
Menot	-15 000 €	15 000 €		0 €	0 €	
Netto	-15 000 €	15 000 €		0 €	0 €	
Kuvaus	Varaudutaan kunnostamaan laavu/tms. ulkoilupaikka per vuosi, jotta ulkoilupaikat pysyvät kunnossa eikä korjausvelkaa kerry. -					
Perusteluteksti	2024: Kaikonkankaan laavu ja liiterin rakentaminen (Suvanto-Mairivaara -reitillä)					
Aittakurun sähköt ja portaa						
Menot	-80 000 €	58 423 €	-21 577 €	-21 577 €	0 €	100 %
Tulot	50 000 €	-28 423 €	21 577 €	21 577 €	0 €	100 %
Netto	-30 000 €	30 000 €		0 €		
Kuvaus	Portaat ovat osittain lahot Sähköt tarkistettava ja mahdollisesti uusittava , 32A sulake -> keskustelu PT OY:n kanssa (Sari)					
Perusteluteksti	Aittakurun sähköjärjestelmän heikosta laadusta toiminta varmuudesta on tullut palautetta useilta käyttäjiltä. Käyttäjien toiveena on, että kuruun vedettäisiin luotettavimmat sähkövedot, ja liian pitkistä kaapelivedosta päästäisiin eroon. Toiveena on 32A, jotta sähköä riittää varmasti kaikkeen. "Sähköt täytyy ehdottomasti saada kuntoon, jotta Unpluggedia kannattaa Aittakurussa edes järjestää. " Aittakuruun pohjoisesta nousevat portaan ovat heikkokuntoiset ja vaaralliset. Jyrkänpartaa tonttien rakentamisesta johtuen myös on tarvetta tullut portaisen siirtämiseksi uudelle paikalle.					
Kilpiaavan torni						

Menot	-25 000 €	5 000 €	-20 000 €	-7 116 €	12 884 €	36 %
Netto	-25 000 €	5 000 €	-20 000 €	-7 116 €	12 884 €	36 %
Kuvaus	Kipiaavain lintutorinin korjaaminen ja tekniikan päivittäminen					
Perusteluteksti	Rakenteet osin rikki ja huonokuntoisia, uusittava koko torni, kamera ja tekniikka. Tornin uusimisessa huomioitava uudet säädökset (kantavat rakenteet). Esteetön luontoelämys, jolla voidaan saada globaalia näkyvyyttä.					

	TA2024	TAM 2024	MTA2024	TP2024	Poikkeama €	Toteuma %
TIETOKONEOHJELMISTOT						
Menot	-15 000 €	0 €	-15 000 €	0 €	15 000 €	0 %
Netto	-15 000 €	0 €	-15 000 €	0 €	15 000 €	0 %
MAA-JA VESIALUEET						
Menot	-220 000 €	209 600 €	-10 400 €	-10 515 €	-115 €	101 %
Tulot	150 000 €	-142 900 €	7 100 €	7 100 €	0 €	100 %
Netto	-70 000 €	66 700 €	-3 300 €	-3 415 €	-115 €	103 %
OSAKKEET JA OSUDET						
Menot	0 €	-190 000 €	-190 000 €	-185 340 €	4 660 €	98 %
Netto	0 €	-190 000 €	-190 000 €	-185 340 €	4 660 €	98 %
KONEET JA KALUSTO						
Menot	-40 000 €	24 613 €	-15 387 €	-15 387 €	0 €	100 %
Netto	-40 000 €	24 613 €	-15 387 €	-15 387 €	0 €	100 %
KORJAUSRAKENTAMINEN						
Menot	-550 000 €	-280 000 €	-830 000 €	-857 507 €	-27 507 €	103 %
Netto	-550 000 €	-280 000 €	-830 000 €	-857 507 €	-27 507 €	103 %
UUDISRAKENTAMINEN						
Menot	-600 000 €	-506 000 €	-1 106 000 €	-1 096 541 €	9 459 €	99 %
Netto	-600 000 €	-506 000 €	-1 106 000 €	-1 096 541 €	9 459 €	99 %
MAARAKENTEET						
Menot	-10 000 €	-202 000 €	-212 000 €	-184 034 €	27 966 €	87 %
Tulot	0 €	202 000 €	202 000 €	173 385 €	-28 615 €	86 %
Netto	-10 000 €	0 €	-10 000 €	-10 649 €	-649 €	106 %
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET						
Menot	-120 000 €	78 423 €	-41 577 €	-28 693 €	12 884 €	69 %
Tulot	50 000 €	-28 423 €	21 577 €	21 577 €	0 €	100 %
Netto	-70 000 €	50 000 €	-20 000 €	-7 116 €	12 884 €	36 %

6 Tilinpäätöslaskelmat

6.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma (Ulkoinen)	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Toimintatuotot	1 553 113,42 €	1 526 261,95 €	1 454 469,53 €	-71 792,42 €	95 %	-6 %
Myyntituotot	581 005,43 €	607 402,95 €	597 877,02 €	-9 525,93 €	98 %	3 %
Maksutuotot	112 877,76 €	111 836,00 €	119 960,16 €	8 124,16 €	107 %	6 %
Tuet ja avustukset	210 445,18 €	260 380,00 €	195 722,42 €	-64 657,58 €	75 %	-7 %
Muut toimintatuotot	648 785,05 €	546 643,00 €	540 909,93 €	-5 733,07 €	99 %	-17 %
Valmistus omaan käyttöön	84 319,31 €		18 135,14 €	18 135,14 €		-78 %
Toimintakulut	-4 926 015,36 €	-5 538 210,85 €	-5 345 477,01 €	192 733,84 €	97 %	9 %
Henkilöstökulut	-2 516 640,94 €	-2 728 583,73 €	-2 727 794,97 €	788,76 €	100 %	8 %
Palkat ja palkkiot	-2 069 673,53 €	-2 172 181,65 €	-2 261 380,23 €	-89 198,58 €	104 %	9 %
Henkilösivukulut	-468 411,43 €	-556 582,08 €	-526 896,67 €	29 685,41 €	95 %	12 %
ELÄKEKULUT	-413 735,23 €	-471 161,74 €	-469 197,61 €	1 964,13 €	100 %	13 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-54 676,20 €	-85 420,33 €	-57 699,06 €	27 721,27 €	68 %	6 %
Palvelujen ostot	-1 628 095,16 €	-2 001 124,00 €	-1 792 629,41 €	208 494,59 €	90 %	10 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-411 154,40 €	-416 917,12 €	-449 134,18 €	-32 217,06 €	108 %	9 %
Avustukset	-184 697,27 €	-181 264,00 €	-139 299,59 €	41 964,41 €	77 %	-25 %
Muut toimintakulut	-185 427,59 €	-210 322,00 €	-236 618,86 €	-26 296,86 €	113 %	28 %
Toimintakate	-3 288 582,63 €	-4 011 948,90 €	-3 872 872,34 €	139 076,56 €	97 %	18 %
Verotulot	4 167 317,44 €	4 061 000,00 €	4 083 060,25 €	22 060,25 €	101 %	-2 %
Valtionosuudet	172 985,00 €	658 052,00 €	627 092,00 €	-30 960,00 €	95 %	263 %
Rahoitustuotot- ja kulut	-105 164,56 €	-262 781,93 €	-209 501,02 €	53 280,91 €	80 %	99 %
Korkotuotot	19 831,15 €		17 371,23 €	17 371,23 €		-12 %
Muut rahoitustuotot	6 524,43 €		5 600,36 €	5 600,36 €		-14 %
Korkokulut	-130 941,37 €	-262 781,93 €	-231 960,34 €	30 821,59 €	88 %	77 %
Muut rahoituskulut	-578,77 €		-512,27 €	-512,27 €		-11 %
Vuosikate	946 555,25 €	444 321,17 €	627 778,89 €	183 457,72 €	141 %	-34 %
Poistot ja arvonalentumiset	-528 368,39 €	-670 000,00 €	-695 824,18 €	-25 824,18 €	104 %	32 %
Suunnitelman muk. poistot	-528 368,39 €	-670 000,00 €	-695 824,18 €	-25 824,18 €	104 %	32 %
Tilikauden tulos	418 186,86 €	-225 678,83 €	-68 045,29 €	157 633,54 €	30 %	-116 %
Tilikauden yli/alijäämä	418 186,86 €	-225 678,83 €	-68 045,29 €	157 633,54 €	30 %	-116 %

Verotulot

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Verotulot	4 167 317	4 061 000	4 083 060	22 060	101 %	-2 %
Kunnan tulovero	1 729 160	1 612 000	1 600 992	-11 008	99 %	-7 %
Kiinteistövero	2 155 648	2 202 000	2 235 386	33 386	102 %	4 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	282 509	247 000	246 682	-318	100 %	-13 %

Valtionosuudet

	TP 2023	MTA 2024	TP 2024	TP/TA € 2024	TP/TA % 2024	TP % 23/24
Valtionosuudet	172 985	658 052	627 092	-30 960	95 %	263 %
Kunnan peruspalv. valtionosuus	201 971	623 143	631 881	8 738	101 %	213 %
Verotulojen tasaus	-3 773	36 953	37 542	589	102 %	-1 095 %
Opetus- ja kultt. muut valtion	-217 172	-196 037	-233 849	-37 812	119 %	8 %
Verotulomen.kompensaatio	191 959	193 993	191 518	-2 475	99 %	0 %

6.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	TP 2023	MTA 2024	TP 2024
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	946 555,25	444 321	627 778,89
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	-120 235,24		1 658,21
	826 320,01	444 321,17	629 437,10
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1179624,5	-2 862 596	-2 744 614,76
Rahoitusosuudet investointeihin	442 013,67	336 290	308 583,46
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	295 000		
	-442 610,83	-2 526 306	-2 436 031,30
Toiminnan ja investointien rahavirta	383 709,18	-2 081 984,83	-1 806 594,20
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	0	0	-96 929,61
Antolainasaamisten vähennys	315 577,36	96 000	66 871,36
	315 577,36	97 099	-30 058,25
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	800 000	610 000	310 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-328 734	-531 234	-506 234
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-160 000		300 000
	311 266	78 766	103 766
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-54 977,50		0,00
Saamisten muutos	685 479,36		353 908,50
Korottomien velkojen muutos	-785 740,26		142 860,80
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	471 604,96	175 865	570 477,05
RAHAVAROJEN MUUTOS	855 314,14	-1 906 119,83	-1 236 117,15
Rahavarojen muutos	855 314,14		-1 236 117,15
Rahavarat 31.12.	1 834 661,09		598 543,94
Rahavarat 1. 1.	979 346,95		1 834 661,09

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2023	MTA 2024	TP 2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-4 419 757		-5 718 276
Investointien tulo-rahoitus %:	128,33		25,77
100 x Vuosikate/(Investointimenot-Rahoitusosuudet)			
Lainanhoitokate:	1,74		0,54
(Vuosikate+korkokulut)/(Korkokulut+lainanlyhennykset)			
Kassan riittävyys (pv)	100		24
365 pv x Kassavarat /Kassastamaksut			

6.3 Tase

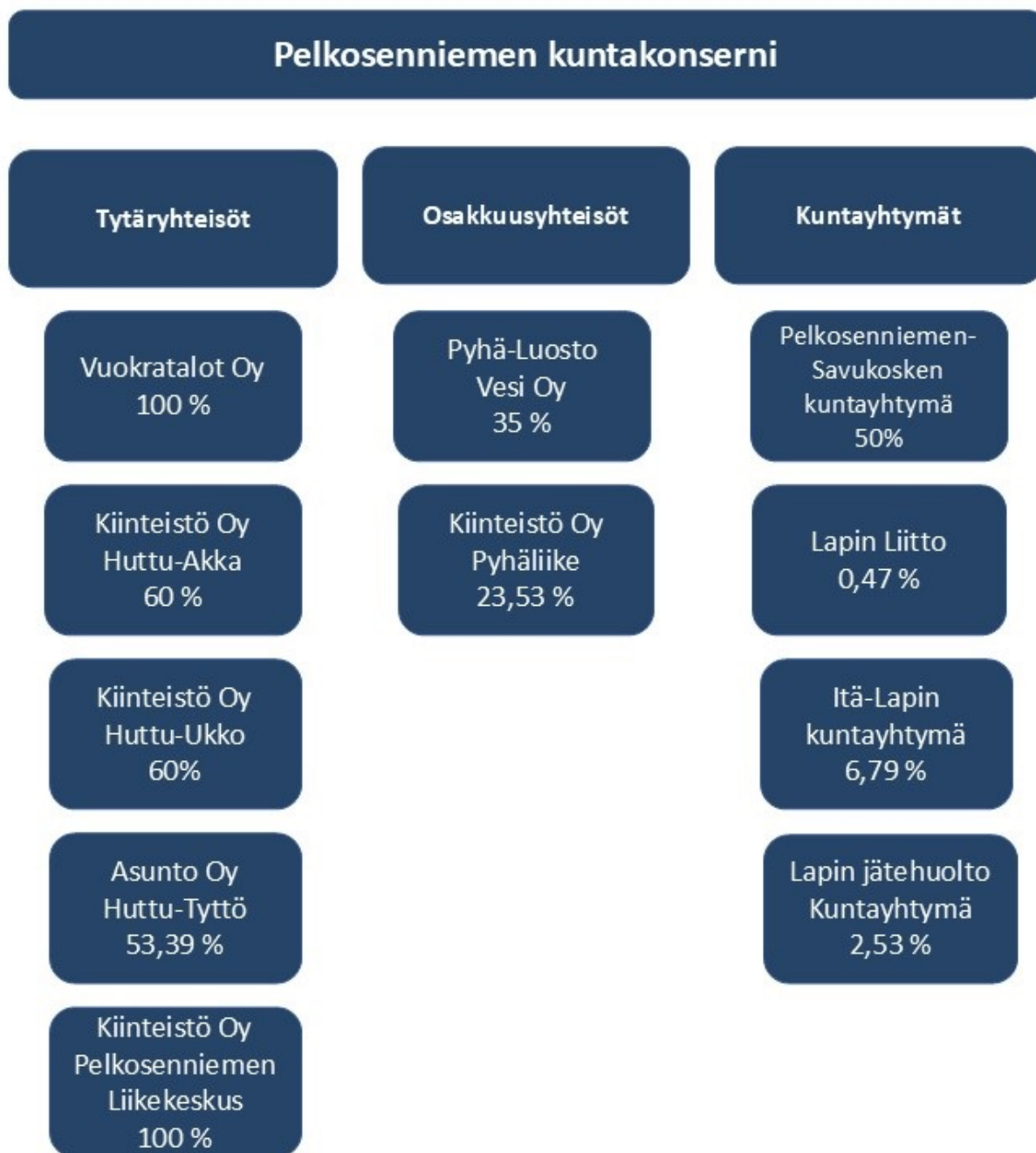
VASTAAVAA 31.12.	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	17 749 346,34	15 983 857,62
I Aineettomat hyödykkeet	95 473	55 267
1 Aineettomat oikeudet	29 395	55 267
3 Muut pitkävaikutteiset menot	66 077,85	0
II Aineelliset hyödykkeet	13 132 519,45	11 651 245,39
1 Maa- ja vesialueet	1 101 383,55	941 381,55
2 Rakennukset	8 483 820,85	7 771 504,05
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 974 440,68	2 098 931,11
4 Koneet ja kalusto	280 318,91	350 537,49
6 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 292 555,46	488 891,19
III Sijoitukset	4 521 354,29	4 277 345,23
1 Osakkeet ja osuudet	2 430 504,06	2 216 553,25
3 Muut lainasaamiset	1 836 430,99	1 903 302,35
4 Muut saamiset	254 419,24	157 489,63
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 051,20	26 039,94
2 Lahjoitusrahastojen varat	6 051,20	26 039,94
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	949 303,81	2 539 329,46
II Saamiset	350 759,87	704 668,37
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
3 Muut saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	350 759,87	704 668,37
1 Myyntisaamiset	91 534,39	171 837,49
2 Lainasaamiset	88 000	88 000
3 Muut saamiset	86 705,68	126 064,97
4 Siirtosaamiset	84 519,80	318 765,91
IV Rahat ja pankkisaamiset	598 543,94	1 834 661,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 704 701,35	18 549 227,02
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	55,95	56,54
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	132,77	135,61
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 924	5 992
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	6 488	6 577
Lainakanta 31.12., 1000 €	7 282	7 178
Lainakanta 31.12, €/as	7 976	7 879
Lainat ja vastuut 31.12	7 452	7 228
Lainat ja vastuut €/asukas	8 162	7 934
Lainasaamiset 31.12.,1000 €	1 836	1 903
Asukasmäärä	913	911

VASTATTAVAA 31.12	2024	2023
A OMA PÄÄOMA	10 375 766,86	10 443 812,15
I Peruspääoma	4 451 921,40	4 451 921,40
V Edellisten tilikausien yli/alijäämä	5 991 890,75	5 573 703,89
VI Tilikauden yli-/alijäämä	-68 045,29	418 186,86
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1 Poistoero	0	0
2 Vapaaehtoiset varaukset	0	0
C PAKOLLISET VARAUKSET	142 660,84	145 779,28
2 Muut pakolliset varaukset	142 660,84	145 779,28
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10 472,65	30 461,39
1 Valtion toimeksiannot	0	0
2 Lahjoitusrahastojen pääomat	10 472,65	30 461,39
3 Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
E VIERAS PÄÄOMA	8 175 801,00	7 929 174,20
I Pitkäaikainen	6 511 193	6 717 127
Pitkäaikainen korollinen	6 511 193	6 717 127
2 Lainat rahoituslaitoksilta	6 511 193	6 717 127
3 Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikainen koroton	0	0
5 Saadut ennakot	0	0
6 Ostovelat	0	0
7 Muut velat/Liittymismaksut	0	0
II Lyhytaikainen	1 664 608,00	1 212 047,20
Lyhytaikainen korollinen	770 465,25	460 765,25
1 Joukkovelkakirjalainat	300 000,00	
2 Lainat rahoituslaitoksilta	0	0
3 Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4 Lainat muilta luotonantajilta	470 465,25	460 765,25
Lyhytaikainen koroton	894 142,75	751 281,95
5 Saadut ennakot	161 062,43	77 184,48
6 Ostovelat	269 367,92	256 917,33
7 Muut velat	43 404,85	42 431,75
8 Siirtovelat	420 307,55	374 748,39
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 704 701,35	18 549 227,02
Pelkosenniemen kunnan lainat	2024	2023
Pitkäaikainen korollinen pääoma	6 511 193	6 717 127
Lyhytaikainen korollinen pääoma	770 465,25	460 765,25
Lainakanta 31.12.	7 281 658,25	7 177 892,25
Muutos	103 766,00	246 901,25
Lainakanta 31.12., 1000 €	7 282	7 178

7 Kuntakonserni

7.1 Konsernirakenne

Kuntakonsernin muutokset edelliseen vuoteen verrattuna:

- Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskus on kunnan 100 % omistuksessa. Kunta osti liikekeskuksen osakkeet nrot 3232-3841 valtuuston 20.09.2024 § 73 päätöksellä.

7.2 Konsernin toiminta ja talous

7.2.1 Tytäryhteisöt

7.2.1.1 Pelkosenniemen Vuokratalot Oy

Yhtiön nimi	Pelkosenniemen Vuokratalot Oy
Toimitusjohtaja	Asta Ovaska
Toiminta-ajatus	Tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kuntalaisille ja muualta tuleville viihtyisässä asuinympäristössä.

Olennaiset muutokset 2024	
2024	Rivitalon rakentaminen Pyhätunturiin omarahoitteisesti ARA:n korkotukilainalla. Vanhustenkotiyhdistys – rakennuksen peruskorjaus ARA:n korjausavustuksella (ikäntyville soveltuviksi).
TP 2024	Rivitalon (Kanervikkokatu) rakennushanke on lykkäätynyt kunnallisvalituksen vuoksi koskien kunnan takausta. Hankkeesta on aktivoituna keskeneräisiin hankintoihin rakennuslupa 4027,40 €. Vanhustenkotiyhdistyksen osalta on päädytty remontin sijaan valmistelemaan rakennuksen purkamista.

Taloussuunnitelma 2023				
	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto €	394016	369895	397095	377025,53
Tilikauden voitto/tappio (ennen tp-siirtoja ja veroja) €	-7612	-9487,33	42782	29186,63
Omavaraisuusaste %	32%	34%		39%
Velkaantuneisuus %	180%	171%		157%
Nettoinvestoinnit €	-4911	-12628	2 800 000	-34272,15
Henkilöstömäärä kpl	0	0	0	0

Toiminnalliset tavoitteet 2023				
Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Mittari	Keinot	TP 2023
Käyttöasteen nostaminen	Käyttöasteen nostaminen yli 90%. Toteuma-arvio v. 2023 käyttöaste 87,63%	Käyttöaste	huonokuntoisten asuntojen kunnostaminen	Käyttöaste on jäänyt tavoitteesta, toteutuen 80,44%. Kunta sijoitti 30000 SVOP-rahastoon, 1:n asunnon remonttia varten.
Rakennusten elinkaaren ylläpitäminen kannattavasti	Vuosikorjaukset talousarvion puitteissa, peruskorjausten huolellinen suunnittelu.	korjausten toteutuminen,	suunnittelu, PTS,	Korjaukset toteutuivat talousarvion puitteissa, isompiin huoneistoremontteihin ei ollut käytettävissä olevia varoja.

7.2.1.2 Asunto Oy Pelkosenniemen Huttu-Tyttö

Yhtiön nimi	Asunto Oy Pelkosenniemen Huttu-Tyttö
Toimitusjohtaja	Mikko Kontio/Isännöinti Kerkelä Oy
Toiminta-ajatus	Tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kuntalaisille ja muualta tuleville viihtyisässä asuinympäristössä

Olennaiset muutokset 2024	
2024	Ei tiedossa
TP 2024	

Tilinpäätös 2024				
	TA 2023	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto €	30009,90	30627,35	31657	
Tilikauden voitto/tappio (ennen tp-siirtoja ja veroja) €	46,79	45,04	50	
Omavaraisuusaste %	61,33	62,98	64,72	
Velkaantuneisuus %	-	53,99	51,31	
Nettoinvestoinnit €	-	0	0	
Henkilöstömäärä kpl	-	0	0	

Toiminnalliset tavoitteet 2024				
Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Mittari	Keinot	TP 2024
Saada kaikki asunnot vuokrattua	Käyttöasteen pitäminen	Käyttöaste	Markkinointi	
Pidentää rakennuksen elinkaarta kannattavasti	Tehdään vuosikorjaukset talousarvion puitteissa	Korjausten toteutuminen	Suunnittelu, PTS	

7.2.1.3 Kiinteistö Oy Huttu-Akka

Yhtiön nimi	Kiinteistö Oy Huttu-Akka
Toimitusjohtaja	Mikko Kontio/Isännöinti Kerkelä Oy
Toiminta-ajatus	Tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kuntalaisille ja muualta tleville viihtyisässä asuinympäristössä

Olellaiset muutokset 2024	
TA 2023	Vesikatteen kunnostus
TP 2023	B-talon vesikatteen pinta uusittu.

Tilinpäätös 2024				
	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto €	46240,32	46240,32	43000	45989,66
Tilikauden voitto/tappio (ennen tp-siirtoja ja veroja) €	14185,82	1503,00	20591	16001,27
Omavaraisuusaste %		30,93	84	43,58
Velkaantuneisuus %		62,71	-20	27,12
Nettoinvestoinnit €	0	19936,88	0	0
Henkilöstömäärä kpl	0	0	0	0

Toiminnalliset tavoitteet 2024				
Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Mittari	Keinot	TP 2023
Saada kaikki asunnot vuokrattua	Käyttöasteen pitäminen	Käyttöaste	Markkinointi	Käyttöaste 98,1%
Pidentää rakennuksen elinkaarta kannattavasti	Tehdään vuosikorjaukset talousarvion puitteissa	Korjausten toteutuminen	Suunnittelu, PTS	Talousarvio piti.

7.2.1.4 Kiinteistö Oy Huttu-Ukko

Yhtiön nimi	Kiinteistö Oy Huttu-Ukko
Toimitusjohtaja	Mikko Kontio/Isännöinti Kerkelä Oy
Toiminta-ajatus	Tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kuntalaisille ja muualta tuleville viihtyisässä asuinympäristössä

Olennaiset muutokset 2024	
2024	Ei tiedossa
TP 2024	

Taloussuunnitelma 2024 - 2026				
	TA 2023	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto €	39581	39319,28	40451	
Tilikauden voitto/tappio (ennen tp-siirtoja ja veroja) €	17688,68	15451,10	17713	
Omavaraisuusaste %	-	21,9	100	
Velkaantuneisuus %	-	-3,17	-100	
Nettoinvestoinnit €	-	0	0	
Henkilöstömäärä kpl	-	0	0	

Toiminnalliset tavoitteet 2024				
Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Mittari	Keinot	TP 2024
Saada kaikki asunnot vuokrattua	Käyttöasteen pitäminen	Käyttöaste	Markkinointi	
Pidentää rakennuksen elinkaarta kannattavasti	Tehdään vuosikorjaukset talousarvion puitteissa	Korjausten toteutuminen	Suunnittelu, PTS	

7.2.1.5 Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskus

Yhtiön nimi	Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskus
Toimitusjohtaja	Mikko Kontio/Isännöinti Kerkelä Oy
Toiminta-ajatus	Yhtiö omistaa ja hallitsee Pelkosenniemellä sijaitsevaa liikekiinteistöä

Olellaiset muutokset 2023	
2024	Peruskorjaus.
TP 2024	

Tilinpäätös 2024				
	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto €	70030,57	63106,68	64647	
Tilikauden voitto/tappio (ennen tp-siirtoja ja veroja) €	5181,49	7148,77	4727	
Omavaraisuusaste %		97,71	50	
Velkaantuneisuus %		-6,62	200	
Nettoinvestoinnit €		0	600000	
Henkilöstömäärä kpl		0	0	

Toiminnalliset tavoitteet 2023				
Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Mittari	Keinot	TP 2023
Kiinteistön arvon säilyttäminen	Tehdä kiinteistön omistamisesta taloudellisesti järkevää	Vastikkeen suuruus, korjausvelka	Suunnitelmallisuus remonteissa	
Pidentää rakennuksen elinkaarta kannattavasti	Tehdään vuosikorjaukset talousarvion puitteissa, peruskorjaus	Korjausten toteutuminen	Suunnittelu, PTS	
Käyttäjien tarpeet	Tarjota tilojen omistajille tarkoituksenmukaiset puitteet toiminnan harjoittamiseen ja asiakkaiden palvelemiseen	Omistaja /asiakastyytyväisyys	Hyvä yhteistyö sidosryhmien kanssa	

7.2.2 Yhteistyöyhteisöt

7.2.2.1 Pyhä Luosto Vesi Oy

Yhtiön nimi	Pyhä-Luosto Vesi Oy
Toimitusjohtaja	Petri Alanne
Toiminta-ajatus	Talousveden otto, jakelu ja keräily, jäteveden puhdistus sekä latuhuolto Pyhä-Luosto matkailualueella

Olellaiset muutokset 2023	
TA 2023	Kaavalaajennukset tarpeen mukaan
TP 2023	Verkostolaajennuksia ja pumppaamoiden saneerauksia suoritettu

Taloussuunnitelma 2023				
	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Liikevaihto luvut 1000 €	1188	1426	1920	1628
Tilikauden voitto/tappio (ennen tp-siirtoja ja veroja) luvut 1000 €	14	249	650	167
Omavaraisuusaste %	18,60	21,75	25,0	23,7
Velkaantuneisuus %	191	185	180	158
Nettoinvestoinnit luvut 1000 €	45	153	100	470
Henkilöstömäärä kpl	4	4	5	5

Toiminnalliset tavoitteet 2023				
Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Mittari	Keinot	TP 2023
Laadukkaat tuotteet	Talousvesiasetuksen ja lupien mukainen toiminta	Viranomaisnäytteiden toteutuma	Tarkkailuohjelmat	Toteutunut
Tasapainoinen talous	Kannattava toiminta	Positiivinen tulos	Suunnitelmallinen talouden hoito	Toteutunut
Matkailualueen reitti- ja latuhuolto	Reitti- ja latuhuollon kehittäminen sidosryhmien kanssa	Palaute	Yhteistyöpalaverit	Toteutunut

7.2.3 Kuntayhtymät

7.2.3.1 Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä

Pelkosenniemen-Savukosken kuntayhtymän talous keskeisten tuloslaskelman erien näkökulmasta:

27.3.2025 tilinpäätöstietoja ei ole saatavilla

7.3 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

1.1.2024 voimaan tulleeseen hallintosääntöön on päivitetty luku 5 Konserniohjaus ja sopimusten hallinta. Hallintosäännön § 19 mukaisesti kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, elinvoimajohtaja ja tekninen johtaja.

Pelkosenniemen konserniohje on päivitetty 15.12.2022 § 104. Konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohje pohjautuu kirjanpitolakiin ja kuntalakiin. Kuntakonserni määrittää kirjanpitolain mukaisesti. Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Kunnan osakkuusyhteisöissä on sovittava menettelytavoista, joilla varmistetaan mm. raportointi omistajakunnille.

Kuntalain 47 §:n mukaan konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntaliiton suosituksen mukaisesti on ennen konserniohjeen käsittelyä ja hyväksymistä yhtiökokouksessa ja yhteisön hallituksessa selvitetty, ettei konserniohje ole ristiriidassa yhteisöä koskevan pakottavan lainsäädännön tai voimassa olevien yhteisön sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen kanssa.

Seuraavien yhtiöiden hallituksia on kuultu konserniohjeen valmistelussa, ja valtuuston vahvistettua konserniohjeen (15.12.2022) on ohje yhtiökokouksissa vuonna 2023:

- As Oy Pelkosenniemen Huttu-Tyttö
- Kiinteistö Oy Huttu-Akka
- Kiinteistö Oy Huttu-Ukko
- Pelkosenniemen Vuokratalot Oy
- Kiinteistö Oy Pelkosenniemen liikekeskus

Konsernivalvontaa toteutetaan edelleen siten, että kunta on nimennyt edustajansa tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden ja muiden -yhteisöjen hallituksiin ja muihin toimielimiin. Edustajien roolia ja tehtäviä on tarkennettu päivitettyssä konserniohjeessa. Kunnan toiminna ja talouden suunnittelun vuosikello on päivitetty vuonna 2024. Vuosikelloon lisättiin kaksi kertaa vuodessa

järjestettävä konsernin ohjauskeskustelu, johon on kutsuttu konsernijohto hallintosäännön mukaisesti sekä vuokrataloyhtiöiden sekä Pyhä-Luosto Vesi Oy:n toimitusjohtajat.

Pelkosenniemen-Savukosken kuntayhtymän osalta konsernivalvontaa on toteutettu pääasiassa siten, että talousarvio ja tilinpäätös hyväksytään kunnanvaltuustossa. Kunnanjohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus yhtymähallituksen kokouksissa.

Osana konsernivalvontaa kunnan konserniyhtiöille ja -yhteisöille lähetetään tietopyyntö kunnan talousarviota varten. Tiedot esitetään tiivistetysti osana kunnan tilinpäätöstä.

8. Kuntakonsernin tilinpäätöslaskelmat

8.1 Kuntakonsernin tuloslaskelma

Konserni tietoja ei saatavilla 27.3.2025

8.2 Konsernin rahoituslaskelma

Konserni tietoja ei saatavilla 27.3.2025

8.3 Konsernitase

Konserni tietoja ei saatavilla 27.3.2025

9. Tilinpäätöksen liitetiedot

9.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatemenetelmät

Esittämistapaa koskevat liitetiedot

9.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernin tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia. Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun ja tehtävien siirron myötä konsernin emoyhteisön tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma 31.12.2023 eivät ole vertailukelpoisia edellisen tilinpäätöksen kanssa. Emoyhteisön tilikausien vertailukelpoisuudesta on kerrottu tarkemmin emoyhteisön esittämistapaa koskevissa liitetiedoissa.

Hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023 aiemmin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtäviä hoitaneet kuntayhtymät ovat purkautuneet. Muutoksen myötä Pelkosenniemen kunnan omistus kuntayhtymässä x on päättynyt ja näin ollen sitä ei ole yhdistelty vuoden 2023 tilinpäätökseen.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on emoyhteisössä kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomaerien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Samoin vuoden 2023 konsernin tulokseen vaikuttavat ainoastaan vuoden 2023 liiketapahtumat ja eliminointi- ja yhdistelykirjausten muutokset. Sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyistä johtuvat muutokset vaikuttavat konsernitaseen edellisten tilikausien yli- tai alijäämään.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymiseen liittyvistä syistä konsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilinpäätökseen nähden.

Omaisuusjärjestelyt vaikuttavat myös siihen, mitkä yhteisöt yhdistellään kuntakonsernien konsernitilinpäätöksiin, ja siten konsernitilinpäätöksen oikaisu- ja eliminointikirjauksiin.

9.3 Konserniyhteisöjen osuudet

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhtiöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
As Oy Pelkosenniemen Huttu-Tyttö	2092384-9	53,40	53,40	241 749	142 123	24
Kiinteistö Oy Huttu-Ukko	0765270-6	60,00	60,00	38 286	20 896	29
Kiinteistö Oy Huttu-Akka	0621079-7	60,00	60,00	18 900	3 744	2 356
Kiinteistö Oy Pelkosenniemen Liikekeskus	0848438-8	100,00	100,00	321 480	631 655	-9 487
Pelkosenniemen Vuokratalot Oy	0722814-7	93,30	93,30	299 435	11 069	6 858
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
			Yhteensä	919 850	809 487	-221
Kuntayhtymät						
Lapin liitto	0937073-7	0,47	0,47	9 432	5 242	931
Lapin Jätehuolto kuntayhtymä	2008197-9	2,50	2,50	155 611	24 672	45 609
Itä-Lapin kuntayhtymä	1044651-6	6,79	6,79	17 137	5 730	-1 917
Pelkosenniemen Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä	0210526-0	50,00	50,00	318 619	372 379	14 776
Yhdistelemättömät kuntayhtymät xxx kuntayhtymä						
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy PyhäLiike	2283336-1	23,53	23,53			
Pyhä-Luosto Vesi Oy	1631112-9	35,00	35,00			

9.4 Konsernituloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtävälueittain				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Hallintopalvelut	366 269	1 343 700	366 700	1 162 669
Sosiaali- ja terveystuotot	0	4 500 414	0	465 571
Opetus- ja kulttuuripalvelut	301 286	255 793	301 286	255 793
Yhdyskuntapalvelut	1 031 654	952 362	855 127	422 891
Muut palvelut	707 698			
Toimintatuotot yhteensä	2 406 908	7 052 269	1 523 113	2 306 924

Verotulojen erittely		
	2023	2022
Kunnan tulovero	1 729 160	3 231 533
Osuus yhteisöveron tuotosta	282 509	647 999
Kiinteistövero	2 155 648	1 993 333
Verotulot yhteensä	4 167 317	5 872 865

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	198 198	4 691 560
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-3 773	586 751
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-217 172	-156 104
Verotulomenetysten korvaus	191 959	643 072
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	172 985	5 178 528

Valtuustoryhmille annetut tuet		
	2023	2022
Perussuomalaisten Lapin piiri ry	11	
Yhteensä	11	0

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu osuus 1.1.	0		0	
Pakolliset varaukset 1.1.		61 386		

Lisäykset tilikaudella		0		
Vähennykset tilikaudella		18 228		
Pakolliset varaukset 31.12.	0	43 158	0	0
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1.	11 290		11 291	
Pakolliset varaukset 1.1.		15 399		15 399
Lisäykset tilikaudella		0		0
Vähennykset tilikaudella		4 109		4 108
Pakolliset varaukset 31.12.	11 290	11 290	11 291	11 291
Öljyn pilaaman maa-alueen puhdistus	134 488		134 488	
Pakolliset varaukset 1.1.		135 244		135 244
Lisäykset tilikaudella		0		0
Vähennykset tilikaudella		756		756
Pakolliset varaukset 31.12.	134 488	134 488	134 488	134 488
Pakolliset varaukset yhteensä	145 778	188 936	145 779	145 779

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä ovat purkautuneet hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa 1.1.2023, eikä sitä ole yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen vuonna 2023. Tästä johtuen potilasvahinkovakuutusmaksuvastuuta ei ole kunnan konsernitilinpäätöksessä 31.12.2023.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	125 751	18 935	125 751	18 935
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot				
Luovutusvoitot yhteensä	125 751	18 935	125 751	18 935

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 388	18 005
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	19	2 968
Yhteensä	2 407	20 973

9.5 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun kunnanvaltuuston 03.05.2024 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Pienhankintaraja on vuonna 2024 10.000 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioiden taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavan vuotuiset poistoprosentit sekä -menetelmät:

	Tasapoisto	Menojäännöspoisto
Aineettomathyödykkeet		
Kehittämismenot	2 - 5 vuotta*	ei suositella
Aineettomat oikeudet	5 - 20 vuotta	ei suositella
Liikearvo	2 - 5 vuotta*	ei suositella
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 - 5 vuotta*	ei suositella
Osallistuminen toisen yhteisön tiehankkeisiin	15 - 20 vuotta*	ei suositella
ratahankkeisiin	30 - 40 vuotta*	ei suositella
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	5 - 10 vuotta*	ei suositella
Muut	2 - 10 vuotta*	ei suositella
Aineellisethyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 vuotta	5% - 10%
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 vuotta	10% - 15%
Talousrakennukset	10 - 20 vuotta	15% - 20%
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 vuotta	10% - 15%
Asuinrakennukset	30 - 50 vuotta	5% - 10%
Kallioluola ja -tunnelit, västönsuojat	30 - 70 vuotta	4% - 10%
Kiinteä rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30 vuotta	10 % - 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 vuotta	10 % - 20 %
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 vuotta	7 % - 10 %
Viemäriverkko	30 - 40 vuotta	7 % - 10 %
Kaukolämpöverkko	20 - 30 vuotta	10 % - 15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 vuotta	20 % - 22 %
Maakaasuverkko	20 - 25 vuotta	12 % - 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %

Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 - 20 vuotta	15 % - 25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15 - 20 vuotta	15 % - 20 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15 vuotta	20 % - 27 %
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 vuotta	25 % - 27 %
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 vuotta	25 % - 30 %
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta	20 % - 25 %
Muut kevyet koneet	5 - 10 vuotta	25 % - 30 %
sairaa-, terveydenhuolto- yms. Laitteet	5 - 15 vuotta	20 % - 30 %
atk-laitteet	3 - 5 vuotta	30 % - 40 %
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta	30 % - 40 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taidesineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

9.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	704 086	704 086		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	4 732 055	4 732 055		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	5 436 141	5 436 141	0	0

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	228 968,94	1 020 507	62 881,94	120 404
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	48 396	149 673	35 373	25 001

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			566 193	616 193
Jäljellä oleva pääoma			97 328	132 648
Takaukset muiden puolesta*				
Alkuperäinen pääoma	1 435 380	781 570	1 435 380	781 570

Jäljellä oleva pääoma	637 780	709 801	637 780	709 801
-----------------------	---------	---------	---------	---------

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	7 856 150	6 995 251
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	6 254	4 045

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt *)				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat veloitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Maankäyttösopimus Kortekangas		30000		30000
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Maankäyttösopimus Ski Alliance	30000		30000	
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Sopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimusvastuut yhteensä	30 000	30 000	30 000	30 000
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu**	1 676 652	952 754	886 780	952 299
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu***				

9.7 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	52 411,96			52 411,96
Tilinavaus / siirto hyvinvointialueelle				-
Poistamaton hankintameno 1.1.	52 411,96			52 411,96
Lisäykset tilikauden aikana				-
Rahoitusosuudet tilikaudella				-
Vähennykset tilikauden aikana				-
Siirrot erien välillä	41 257,95			41 257,95
Tilikauden poisto	- 38 402,91			- 38 402,91
Arvonlennukset ja niiden palautukset				-
Aktivoidut korkomenot				-
Poistamaton hankintameno 31.12.	107 678,96		-	107 678,96
Arvonkorotukset				-
Kirjanpitoarvo 31.12.	107 678,96		-	107 678,96
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineel. hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	981 665,55	2 141 609,76	1 813 493,57	12 529,55		6 726 700,09	11 675 998,52
Tilinavaus / siirto hyvinvointialueelle				- 514,97			- 514,97
Poistamaton hankintameno 1.1.	981 665,55	2 141 609,76	1 813 493,57	12 014,58			4 948 783,46
Lisäykset tilikauden aikana						1 153 763,70	1 153 763,70
Rahoitusosuudet tilikaudella						- 472 013,67	- 472 013,67
Vähennykset tilikauden aikana	- 40 284,00	- 128 965,33	-			- 5 515,43	- 174 764,76
Siirrot erien välillä		6 040 338,36	428 254,23	404 192,96		- 6 914 043,50	- 41 257,95
Tilikauden poisto	-	- 281 478,74	- 142 816,69	- 65 670,05			- 489 965,48
Arvonlennukset ja niiden palautukset							-
Aktivoidut korkomenot							-
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 923 047,10	9 913 113,81	3 912 424,68	362 552,07		- 488 891,19	16 600 028,85
Arvonkorotukset							-
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 923 047,10	9 913 113,81	3 912 424,68	362 552,07		- 488 891,19	16 600 028,85
Olennaiset lisäpoistot							
Erittely olennaisista lisäpoistoista							

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				

Kiinteistöjen liittymismaksut	76 593	77 002	11 714	11 714
Muut maa- ja vesialueet	1 011 302	1 056 459	929 668	969 952
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 087 895	1 133 462	941 382	981 666

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht-yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	702 087	475 800	431 055	655 480	2 264 422
Tilinavaus / kuntayhtymän lakkaaminen			-73 730		-73 730
Hankintameno 1.1.	702 087	475 800	357 325	655 480	2 190 692
Lisäykset	5 000			20 861	25 861
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	707 087	475 800	357 325	676 341	2 216 553
Arvonlennukset					0
Arvonkorotukset					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	707 087	475 800	357 325	676 341	2 216 553

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset			
	Kirjanpitoarvo 31.12.2022	Tilinavaus 1.1.2023	Tasearvo 1.1.
Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	197 838,38	-197 838,38	0
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä	7 169,28	-7 169,28	0
Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä	178 613,51	125 229,53	303 843,04

Saamisten erittely				
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		16 107		26 896
Lainasaamiset		88 000		88 000
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	104 107	0	114 896
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		3 881		2 455
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		2 491		709 835
Yhteensä	0	6 372		712 290
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		2 491		
Yhteensä	0	2 491	0	0
Saamiset yhteensä	0	112 970	0	827 186

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 31.12.	4 378 116	4 378 116	4 378 116	4 378 116
Tilinavaus	73806		73 806	
Peruspääoma 1.1.	4 451 922	4 378 116	4 451 922	4 378 116
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	4 451 922	4 378 116	4 451 922	4 378 116

Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	298 955			
Tilinavaus	-9 792			
Muut omat rahastot	289 163	299 762	0	0
Muutos	8 279	-807		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	297 443	298 955	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 376 379			
Tilinavaus	103 216			
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 479 595	3 703 270	5 603 704	
Muutos	-56 938		-30 000	
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 447 265	3 373 291	5 573 704	3 622 436
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	487 403	2 003 088	418 187	1 981 268
Oma pääoma yhteensä	10 659 424	10 053 450	10 443 813	9 981 820

Hyvinvointialueen ja Pelkosenniemen kunnan väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansäätämistä koskevan lain (voimaansäätölain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitettujen irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu Pelkosenniemen kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu Pelkosenniemen kunnan tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla. Kunnan edellisten tilikausien ylijäämää on vähennetty -30 000 euroa vuonna 2022 virheellisesti merkityn maankäyttökorvauksen verran.

Pitkäaikaiset velat		
	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 080 000	4 881 381
Lainat julkisyhteisöiltä		0
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 080 000	4 881 381

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut	145 779	145 779	145 779	145 779
Vahingonkorvausvaraus				
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)		43 158		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	145 779	188 937	145 779	145 779

Vieras pääoma				
	2023		2022	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisölle				
Ostovelat		17 054		964
Siirtovelat				0
Yhteensä	0	17 054	0	964
Velat kuntayhtymille, jossa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		7 644		146 978
Siirtovelat				39 219
Yhteensä	0	7 644	0	186 197
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat				0
Siirtovelat				0
Yhteensä	0	0	0	0
Vieras pääoma yhteensä	0	24 698	0	187 161

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut				

Muut velat	77 382	153 751	42 432	72 076
Muut velat yhteensä	77 382	153 751	42 432	72 076

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot		0		0
Menojäämät				
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	293 264	730 832	285 721	516 517
Korkojaksotukset	75 216	129 323	75 216	123 674
Verovelat		0		0
Muut menojäämät	14 987	500 159	13 811	103 662
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	383 467	1 360 314	374 748	743 853
Siirtovelat yhteensä	383 467	1 360 314	374 748	743 853

9.8 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2024	2023
Yleishallinto	6	6
Opetus- ja kulttuuritoimi	36	28
Yhdyskuntapalvelut	11	11
Muut palvelut	6	6
Liiketoiminta		
Yhteensä	59	51

Henkilöstökulut		
	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 727 795	2 516 641
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	2 727 795	2 516 641

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2024	2023
Keskusta Pelkosenniemen kuntayhdistys	33	
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	33	0

Tilintarkastajan palkkiot

	2024	2023
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot		5 293
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		1 971
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä		07 264
KPMG		
Tilintarkastuspalkkiot	13 400	1 400
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 000	1 000
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	14 400	2 400

Tilintarkastusyhteisö vaihtunut vuoden 2023 aikana

10 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

1	Keskuskirjanpito	Monetra
	tasekirja	
	päiväkirja	
	pääkirja	
2	Osakirjanpidot	Monetra
	Palkanlaskenta	
	Ostoreskontra	
	Myyntireskontra	
3	Käyttöomaisuuskirjanpito	Monetra
4	Lainakirjanpito	Kunta
	Lainaluettelo	
5	Konsernin kirjanpito	Monetra / Kunta
	Päiväkirja	
	Pääkirja	

Käytetyt tosittelajit:

10	Kassatositteet	81	Käsinkirjatut muistiotositteet
30	Pankkitositteet	83	Yleismuistiot MYRE
31	Salaiset ostolaskut P2P	84	Palkkatositteet
32	Ostolaskut P2P	85	Luottotappiot
33	Ostolaskut muista järj.	86	Hyvitysten kohdistus MYRE
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	87	Sumu-poistot
35	Ostolaskujen maksut	88	Käyttöomaisuuden luovutukset
36	Ostolaskut käsin tallennetut	89	Poistoeron muutokset
37	Ostolaskut, maks. palautukset	90	Vyörytykset
40	Myren viitesuoritukset	91	Kirjanpidon laskennalliset
41	Myre käsintallennetut suoritukset	92	Kirjanpidon automaattikirjaukset
42	Intime yleislaskutus	93	Sisäisenlaskennan laskennalli

44	Intime hetilasku	94	Sisäisenlaskennan automaattik
46	Viitesuoritukset/Perintätsto	95	Jaksotukset
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistu	96	Kirjanpidon tulos
48	Sopimuslaskutus	97	Kirjanpidon tulos laskennallin
49	Korkolaskut	98	Sisäisenlaskennan tulos
59	Konvertoidut avoimet laskut	99	Sisäisen laskennan tulos laske
63	Aico	51	Daisy laskutus (liittymä)
70	Sisäiset laskut	5T	Vuokralaskutus (varalla)
77	SIS Web-muistiotositteet	T1	Tilinpäätösarvio
78	Sis.laskutus Intime/P2P	T2	Avaustaseen muutos
80	Web-muistiotosite		

TILINPÄÄTÖKSEN SÄILYTTÄMINEN

Tasekirja säilytetään pysyvästi. Muiden tilinpäätöskirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n säännöksiä siten, että kirjanpitoaineisto ja siihen liittyvä tositteet säilytetään sähköisessä muodossa Rondo- järjestelmässä, P2P ostolaskujärjestelmässä ja Säilö arkistossa vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

11 Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja merkinnät

11.1 Allekirjoitukset

PELKOSENNIEMEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2024

KUNNANHALLITUKSEN JA KUNNANJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Pelkosenniellä _____ päivänä _____ kuuta 2025

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

11.2 Tilintarkastajan merkintä

Tilintarkastus on suoritettu ja siitä on annettu tilintarkastuskertomus tänään.

Pelkosenniellä _____._____ 2025
